BRD – Groupe Société Générale S.A.

SITUATII FINANCIARE CONSOLIDATE SI INDIVIDUALE

Pregatite in conformitate cu
Standardele Internationale de Raportare Financiara adoptate de Uniunea Europeana

Pentru anul incheiat la
31 DECEMBRIE 2018

BRD – Groupe Société Générale S.A.
SITUATIA CONSOLIDATA SI INDIVIDUALA A POZITIEI FINANCIARE
la 31 decembrie 2018
(Sume in mii lei)

		Grup		Banca	
	Note	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
ACTIVE					
Disponibilitati	6,7	2,236,045	1,924,214	2,236,018	1,924,188
Creante asupra Bancii Centrale	8	3,785,491	5,757,953	3,785,491	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	9	3,316,344	2,549,512	3,297,915	2,530,468
Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare	10	2,252,463	637,686	2,252,519	637,689
Credite si avansuri acordate clientelei	11	29,603,276	29,608,422	28,893,343	29,011,925
Creante din leasing financiar	12	761,012	727,768	-	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	4	-	12,135,373	-	12,113,692
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	4,13	82,476	-	62,598	-
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	4,14	12,059,561	-	12,059,561	-
Investitii in asociati si subsidiare	15	84,919	151,860	129,577	158,594
Imobilizari corporale	16	801,782	832,918	794,585	825,645
Investitii imobiliare	16	19,071	12,544	19,071	12,544
Fondul comercial	17	50,130	50,130	50,130	50,130
Imobilizari necorporale	18	142,818	106,408	140,592	103,263
Impozitul curent activ	23	10,312	-	10,312	-
Impozitul amanat activ	23	113,480	112,536	107,392	109,484
Alte active	19	327,898	320,067	221,233	255,348
Active detinute in vederea vanzarii	15	72,290	-	29,017	-
Total active		**55,719,369**	**54,927,391**	**54,089,354**	**53,490,923**
DATORII SI CAPITALURI PROPRII					
Depozite interbancare	20	297,817	885,970	297,817	885,970
Depozitele clientelei	21	45,216,995	44,219,686	45,315,556	44,387,308
Imprumuturi atrase	22	1,306,638	1,252,455	16,582	48,530
Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare	10	341,061	138,044	341,061	138,044
Datoria cu impozitul curent	23	2,305	103,581	-	102,388
Impozitul amanat datorie	23	-	955	-	-
Alte datorii	24	897,126	957,949	790,929	900,296
Total datorii		**48,061,942**	**47,558,640**	**46,761,945**	**46,462,536**
Capital social	25	2,515,622	2,515,622	2,515,622	2,515,622
Alte rezerve		3,052	66,302	(3,122)	61,606
Rezultat reportat si rezerve de natura instrumentelor de capital		5,092,159	4,733,415	4,814,909	4,451,159
Interese fara drept de control		46,594	53,412	-	-
Total capitaluri proprii		**7,657,427**	**7,368,751**	**7,327,409**	**7,028,387**
Total datorii si capitaluri proprii		**55,719,369**	**54,927,391**	**54,089,354**	**53,490,923**

Situatiile financiare au fost autorizate de catre conducere pe 13 martie 2019 si sunt semnate din partea Grupului de catre:

Giovanni Luca Soma
Presedinte al Consiliului de Administratie

François Bloch
Director General

Stephane Fortin
Director Executiv Financiar

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

BRD – Groupe Société Générale S.A.
SITUATIA CONSOLIDATA SI INDIVIDUALA A PROFITULUI SAU PIERDERII
pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018
(Sume in mii lei)

		Grup		Banca	
	Note	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Venituri din dobanzi si similare	26	2,158,494	1,860,134	2,020,458	1,734,967
Cheltuieli cu dobanzile si similare	27	(169,675)	(140,762)	(151,126)	(130,611)
Venituri nete din dobanzi		**1,988,819**	**1,719,372**	**1,869,332**	**1,604,356**
Venituri din comisioane, net	28	**797,147**	**763,043**	**759,301**	**726,290**
Castiguri din instrumente financiare derivate, alte instrumente financiare detinute pentru tranzactionare si diferente de curs	29	289,929	257,087	288,837	256,064
Castiguri din active financiare disponibile pentru vanzare		-	9,328	-	9,328
Castiguri din instrumente financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global		3,882	-	3,882	-
Castiguri din instrumente financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere		10,682	-	10,145	-
Castiguri din asociati		21,462	32,150	17,590	19,059
Alte venituri	30	3,361	4,895	31,829	26,402
Venituri operationale		**3,115,282**	**2,785,874**	**2,980,916**	**2,641,499**
Cheltuieli cu personalul	32	(767,828)	(739,153)	(715,700)	(690,936)
Amortizarea si deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale	33	(134,026)	(137,020)	(131,384)	(134,053)
Contributia la Fondul de Garantare a Depozitelor si la Fondul de Rezolutie	31	(35,026)	(70,750)	(35,026)	(70,750)
Alte cheltuieli operationale	34	(552,785)	(526,295)	(517,530)	(491,829)
Total cheltuieli operationale		**(1,489,665)**	**(1,473,218)**	**(1,399,639)**	**(1,387,568)**
Profit operational, net		**1,625,617**	**1,312,656**	**1,581,277**	**1,253,931**
Costul net al riscului	35	230,388	359,517	246,276	375,687
Profit brut (inainte de impozitul pe profit)		**1,856,005**	**1,672,173**	**1,827,553**	**1,629,618**
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	23	(299,734)	(264,746)	(288,546)	(257,314)
Venitul din impozitul pe profit amanat	23	6,831	7,147	6,982	8,080
Total impozit pe profit		**(292,903)**	**(257,599)**	**(281,564)**	**(249,234)**
Profitul perioadei financiare		**1,563,102**	**1,414,574**	**1,545,989**	**1,380,384**
Profit atribuibil actionarilor societatii mama		1,555,702	1,406,360	-	-
Profit atribuibil intereselor fara drept de control		7,400	8,215	-	-
Rezultat pe actiune de baza (in RON)	40	**2.2323**	**2.0180**	**2.2184**	**1.9807**

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

BRD – Groupe Société Générale S.A.
SITUATIA CONSOLIDATA SI INDIVIDUALA A REZULTATULUI GLOBAL
pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018
(Sume in mii lei)

	Note	Grup		Banca	
		31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Profitul perioadei financiare		**1,563,102**	**1,414,575**	**1,545,989**	**1,380,384**
Elemente ale rezultatului global care ar putea fi reclasificate in contul de profit si pierdere in perioadele urmatoare		**(73,443)**	**(205,974)**	**(74,921)**	**(210,670)**
Castiguri / (Pierderi) din active financiare disponibile pentru vanzare/din active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global		(74,921)	(210,670)	(74,921)	(210,670)
Sume reclasificate in contul de profit si pierdere		6,641	(9,328)	6,641	(9,328)
Diferente din reevaluare		(95,307)	(241,470)	(95,307)	(241,470)
Impozitul pe profit		13,745	40,128	13,745	40,128
Diferente de curs valutar aferente operatiunilor straine		1,478	4,696	-	-
Elemente ale rezultatului global care nu ar putea fi reclasificate in contul de profit si pierdere in perioadele urmatoare		**27,819**	**229**	**27,819**	**229**
Castiguri/(Pierderi) aferente planului de pensii	24	33,117	273	33,117	273
Impozitul pe profit aferent planului de pensii	23	(5,299)	(44)	(5,299)	(44)
Alte elemente ale rezultatului global, dupa taxe		**(45,624)**	**(205,745)**	**(47,102)**	**(210,441)**
Total rezultat global al perioadei, dupa taxe		**1,517,478**	**1,208,830**	**1,498,887**	**1,169,943**
Atribuibil:					
Actionarilor societatii mama		1,510,078	1,200,615		-
Interese care nu controleaza		7,400	8,215		-

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

BRD – Groupe Société Générale S.A.
SITUATIA CONSOLIDATA SI INDIVIDUALA A MODIFICARILOR CAPITALURILOR PROPRII
pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018
(Sume in mii lei)

Grup

	Atribuibil capitalului actionarilor societatii mama					Interese fara drept de control	Total capitaluri
		Alte rezerve					
	Capital social	Rezerve privind activele financiare evaluate prin alte elementele ale rezultatului global	Rezerve privind planul de pensii	Rezerve din conversie	Rezultat reportat si rezerve de natura instrumentelor de capital		
31 decembrie 2016	**2,515,622**	**276,697**	**(4,650)**	-	**3,835,793**	**50,371**	**6,673,833**
Rezultat global total	-	**(210,670)**	**229**	**4,696**	**1,406,360**	**8,215**	**1,208,830**
Profit, net	-	-	-	-	1,406,360	8,215	**1,414,575**
Alte elemente ale rezultatului global	-	(210,670)	229	4,696	-	-	**(205,745)**
Distribuirea dividendelor	-	-	-	-	(508,738)	(5,174)	**(513,912)**
31 decembrie 2017	**2,515,622**	**66,027**	**(4,421)**	**4,696**	**4,733,415**	**53,412**	**7,368,751**
Impact din aplicarea IFRS 9 (a se vedea nota 4)	**-**	**(17,626)**	**-**	**-**	**(54,042)**	**(7,031)**	**(78,698)**
Sold deschidere retratat	**2,515,622**	**48,401**	**(4,421)**	**4,696**	**4,679,373**	**46,381**	**7,290,052**
Rezultat global total	-	(74,921)	27,819	1,478	1,555,702	7,400	**1,517,478**
Profit, net	-	-	-		1,555,702	7,400	**1,563,102**
Alte elemente ale rezultatului global	-	(74,921)	27,819	1,478	-	-	**(45,624)**
Distribuirea dividendelor	-				(1,142,918)	(7,187)	**(1,150,105)**
31 decembrie 2018	**2,515,622**	**(26,520)**	**23,398**	**6,174**	**5,092,157**	**46,594**	**7,657,425**

Banca

	Capital social	Alte rezerve		Rezultat reportat si rezerve de natura instrumentelor de capital	Total capitaluri
		Rezerve privind activele financiare evaluate prin alte	Rezerve privind planul de pensii		
31 decembrie 2016	**2,515,622**	**276,697**	**(4,650)**	**3,579,514**	**6,367,183**
Rezultat global total	-	**(210,670)**	**229**	**1,380,384**	1,169,943
Profit, net	-	-	-	1,380,384	1,380,384
Alte elemente ale rezultatului global	-	(210,670)	229	-	(210,441)
Distribuirea dividendelor	-	-	-	(508,739)	(508,739)
31 decembrie, 2017	**2,515,622**	**66,027**	**(4,421)**	**4,451,159**	**7,028,387**
Impact din aplicarea IFRS 9 (a se vedea nota 4)	**-**	**(17,627)**	**-**	**(39,321)**	**(56,948)**
Sold deschidere retratat	**2,515,622**	**48,400**	**(4,421)**	**4,411,838**	**6,971,439**
Rezultat global total	-	(74,921)	27,819	1,545,989	1,498,886
Profit, net	-	-	-	1,545,989	1,545,989
Alte elemente ale rezultatului global	-	(74,921)	27,819	-	(47,102)
Distribuirea dividendelor	-	-	-	(1,142,918)	(1,142,918)
31 decembrie 2018	**2,515,622**	**(26,521)**	**23,398**	**4,814,908**	**7,327,407**

	Note	Grup		Banca	
		2018	**2017**	**2018**	**2017**
Fluxurile de trezorerie ale activitatii operationale					
Profit inainte de impozit		**1,856,005**	**1,672,174**	**1,827,553**	**1,629,618**
Ajustari pentru elementele nemonetare					
Cheltuieli cu deprecierea si amortizarea si pierdere/(castig) net cu scoaterea din gestiune a activelor corporale si necorporale	33	134,026	137,020	131,384	134,052
Pierdere din reevaluarea investitiilor		(5,349)	(18,192)	-	-
Depreciere active si provizioane	11,24	1,636	27,319	(14,428)	10,360
Profit ajustat cu elementele nemonetare		**1,986,318**	**1,818,321**	**1,944,510**	**1,774,030**
Modificari/reclasificari ale activelor si pasivelor din activitatea operationala					
Rezerve minime obligatorii la BNR		(27,663)	81,611	(27,663)	81,611
Conturi si depozite interbancare		45,660	18,549	45,049	11,451
Active financiare disponibile pentru vanzare		-	(731,492)	-	(739,362)
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere		16,326	-	14,522	-
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global		(96,432)	-	(97,910)	-
Credite		(1,384,386)	(1,737,052)	(1,237,104)	(1,577,192)
Creante din leasing		(41,554)	(64,251)	-	-
Alte active		(470,317)	446,035	(428,427)	448,197
Depozite interbancare		(588,153)	354,369	(588,153)	354,369
Depozitele clientelei		997,309	2,026,937	928,248	2,096,570
Alte datorii		353,889	(338,560)	310,308	(347,983)
Total modificari ale activelor si pasivelor operationale		**(1,195,321)**	**56,146**	**(1,081,128)**	**327,660**
Plati privind impozitul pe profit		(380,549)	(167,164)	(375,639)	(158,966)
Disponibilitati din activitati operationale		**410,448**	**1,707,303**	**487,743**	**1,942,723**
Activitati de investitii					
Vanzari titluri de participatie		-	403	-	403
Achizitii de active corporale si necorporale	16,18	(149,298)	(151,220)	(147,651)	(150,201)
Incasari din vanzarea de active corporale si necorporale		3,471	105	3,471	105
Disponibilitati din activitati de investitii		**(145,827)**	**(150,712)**	**(144,180)**	**(149,693)**
Activitati de finantare					
Incasarea imprumuturilor		670,445	764,315	336	1,534
Rambursarea imprumuturilor		(616,266)	(613,419)	(32,284)	(91,455)
Plati de dividende		(1,150,105)	(513,912)	(1,142,918)	(508,739)
Disponibilitati nete din activitati de finantare		**(1,095,926)**	**(363,016)**	**(1,174,867)**	**(598,660)**
Modificari nete in disponibilitati si asimilate		**(831,305)**	**1,193,575**	**(831,305)**	**1,194,372**
Disponibilitati si asimilate la inceputul perioadei	7	**6,204,834**	**5,011,258**	**6,204,801**	**5,010,426**
Disponibilitati si asimilate la sfarsitul perioadei	7	**5,373,529**	**6,204,833**	**5,373,496**	**6,204,801**

Imprumuturile neutilizate care pot fi disponibile pentru activitati operationale viitoare sunt in valoare de 699,585 (31 Decembrie 2017: 698,955) si reprezinta o linie de lichiditate incheiata cu societatea mama pentru scopuri potentiale de finantare conform solicitarii reglementarilor bancare din Romania privind managementul lichiditatii.

Tranzactiile reverse-repo, clasificate anterior conform IAS 39 in “Credite si avansuri acordate clientelei” si " Creante asupra institutiilor financiare " si evaluate la cost amortizat, au fost incluse in linia " Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare " incepand cu anul 2018. A se vedea nota 4.

1. Informatii generale

BRD-Groupe Société Générale ("Banca" sau "BRD") este o societate pe actiuni inregistrata in Romania. Banca si-a inceput activitatea ca societate bancara cu capital de stat la sfarsitul anului 1990, prin preluarea patrimoniului fostei Banci de Investitii. Banca are sediul central si sediul social in Bucuresti, Blvd Ion Mihalache nr. 1-7.

BRD impreuna cu subsidiarele sale ("Grupul") ofera o gama larga de servicii bancare si financiare destinate persoanelor fizice si juridice, conform legislatiei in vigoare. Banca accepta depozite si acorda credite si leasing, efectueaza plati prin transfer in Romania si strainatate, presteaza servicii de schimb valutar si alte servicii financiare pentru clienti persoane fizice si juridice.

Societatea mama este Société Générale S.A. la 31 decembrie 2018 ("Societatea mama" sau "SG").

Banca are la 31 decembrie 2018 723 unitati in tara (760 la 31 Decembrie 2017).

Numarul mediu de angajati activi ai Grupului in cursul anului 2018 a fost de 7,489 (7,564 la 2017), iar numarul total de angajati activi ai Grupului la sfarsitul perioadei a fost de 7,471 (7,568 la 31 decembrie 2017).

Numarul mediu de angajati activi ai Bancii in cursul anului 2018 a fost de 6,902 (6,982 la 2017), iar numarul total de angajati activi ai Bancii la sfarsitul perioadei a fost de 6,882 (6,970 la 31 Decembrie 2017).

Angajatii activi sunt angajatii cu norma intreaga (excluzandu-i pe cei in concediu de maternitate si cei in concediu medical de lunga durata).

BRD-Groupe Société Générale este cotata la Bursa de Valori Bucuresti („BVB") incepand cu 15 ianuarie 2001.

Structura actionariatului se prezinta astfel:

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Societe Generale France	60.17%	60.17%
SIF Transilvania	3.35%	3.25%
Fondul de pensii administrat privat NN/NN pensii	2.98%	2.84%
SIF Oltenia	2.89%	0.00%
Fondul Proprietatea	2.40%	3.18%
Persoane Juridice	24.05%	27.00%
Persoane fizice	4.15%	3.56%
Total	**100.00%**	**100.00%**

2. Bazele pregatirii

a) Bazele pregatirii

In conformitate cu Regulamentele Europene 1606/2002 din 19 iulie 2002 privind aplicarea Standardelor Internationale de Contabilitate si Ordinul 27/2010 al Bancii Nationale a Romaniei cu modificarile ulterioare, BRD a intocmit situatiile financiare consolidate si individuale ale Bancii si filialelor sale pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018 conform cu Standardele Internationale de Raportare Financiara ("IFRS"), adoptate de Uniunea Europeana („UE").

Situatiile financiare consolidate contin situatia consolidata a pozitiei finaciare, situatia consolidata a profitului sau pierderii, situatia consolidata a rezultatului global, situatia consolidata a modificarilor capitalurilor proprii, situatia consolidata a fluxurilor de trezorerie si note la nivel consolidat.

Situatiile financiare individuale contin situatia individuala a pozitiei financiare, situatia individuala a profitului sau pierderii, situatia individuala a rezultatului global, situatia individuala a modificarilor capitalurilor proprii, situatia individuala a fluxurilor de trezorerie si note la nivel individual.

Situatiile financiare consolidate si individuale sunt prezentate in lei romanesti ("RON"), care reprezinta pentru Grup si filialele sale moneda functionala si de prezentare, rotunjite la 1.000 unitati, cu exceptia situatiilor in care este indicat in mod specific altfel. Situatiile financiare consolidate si individuale sunt intocmite in baza costului istoric, cu exceptia activelor financiare la valoare justa prin profit si pierdere, activelor financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global, instrumentelor financiare derivate, alte active sau datorii financiare detinute pentru tranzactionare, care sunt toate evaluate la valoare justa.

Conducerea Grupului si a Bancii a facut o evaluare a capacitatii Grupului si a Bancii in ceea ce priveste principiul continuitatii activitatii si este convinsa ca banca are resurse pentru a-si continua activitatea in viitorul previzibil. In plus, managementul nu are cunostinta de incertitudini semnificative care pot cauza indoieli semnificative asupra capacitatii Grupului si a Bancii de a-si continua activitatea. De aceea, situatiile financiare la nivel consolidat si individual continua sa fie elaborate pe baza principiului continuitatii activitatii.

b) Bazele consolidarii

Situatiile financiare consolidate cuprind situatiile financiare ale BRD Groupe Société Générale si ale filialelor sale la 31 decembrie 2018. Situatiile financiare ale filialelor sunt intocmite pentru aceeasi perioada de raportare ca a societatii-mama, folosindu-se politici contabile consecvente.

O filiala este o intreprindere asupra careia Banca exercita controlul. Un investitor controleaza atunci cand este expus, sau are drepturi la castiguri variabile din implicarea sa si are capacitatea de a afecta aceste castiguri prin puterea sa asupra entitatii in care a investit. Situatiile financiare consolidate includ situatiile financiare ale BRD Groupe Société Générale SA si ale urmatoarelor filiale: BRD Sogelease IFN S.A (detinere de 99.98%, 2017: 99.98%), BRD Finance IFN S.A (detinere de 49%, 2017: 49%), BRD Asset Management SAI SA (detinere 99.98%, 2017: 99.98%). Filiala a BRD, BRD Corporate Finance (detinere 100%) a fost dizolvata in decembrie 2017, ca urmare a unei perioade de 3 ani de intrerupere a activitatii.
Conform definitiei IFRS 12 9(b), Grupul detine controlul BRD Finance IFN S.A. chiar daca detine mai putin de jumatate din drepturile de vot, prin autoritatea de a conduce politicile financiare si operationale ale entitatii prin contract sau statut. Toate tranzactiile si soldurile dintre BRD-Groupe Société Générale si filialele consolidate, precum si castigurile si pierderile nerealizate din tranzactii intre banca si filiale, au fost eliminate la consolidare.

2. Bazele pregatirii (continuare)

b) Bazele consolidarii (continuare)

Filialele sunt consolidate de la data achizitiei, aceasta fiind data la care Banca obtine controlul si continua sa fie consolidate pana la data cand acest control inceteaza.

Capitalurile proprii si profitul net atribuibil intereselor fara drept de control sunt prezentate separat in situatia pozitiei financiare, situatia profitului sau pierderii, situatia rezultatului global si situatia miscarilor in capitaluri proprii.

Banca contabilizeaza investitiile in filiale si asociati, in situatiile financiare individuale la cost ajustat cu depreciere.

Grup

Asociati	**Domeniu de activitate**	**Adresa**	**%**
ALD Automotive SRL	Leasing operational	Ion Mihalache, nr 1-7, sector 1, Bucuresti	20.00%
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	Institutie financiara	Bd Stefan Cel Mare si Sfint nr.81, Chisinau, Republica Moldova	20.00%
BRD Asigurari de Viata SA	Asigurari	Splaiul Independentei nr.15, bloc 100, sector 5, Bucuresti	49.00%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	Garantarea creditelor	Strada Occidentului nr.5, sector 1, Bucuresti	33.33%
Biroul de Credit S.A.	Institutie financiara	Strada Sfanta Vineri nr. 29, etaj 4, sector 3, Bucuresti	16.38%
BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA	Gestionare fond de pensii	Splaiul Independentei nr.15, bloc 100, sector 5, Bucuresti	49.00%
BRD Sogelease Asset Rental SRL	Leasing operational	Ion Mihalache, nr 1-7, sector 1, Bucuresti	20.00%

Banca

	Domeniu de activitate	**Adresa**	**%**
Asociati			
ALD Automotive SRL	Leasing operational	Ion Mihalache, nr 1-7, sector 1, Bucuresti	20.00%
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	Institutie financiara	Bd Stefan Cel Mare si Sfint nr.81, Chisinau, Republica Moldova	20.00%
BRD Asigurari de Viata SA	Asigurari	Splaiul Independentei nr.15, bloc 100, sector 5, Bucuresti	49.00%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	Garantarea creditelor	Strada Occidentului nr.5, sector 1, Bucuresti	33.33%
Biroul de Credit S.A.	Institutie financiara	Strada Sfanta Vineri nr. 29, etaj 4, sector 3, Bucuresti	16.38%
BRD Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA	Gestionare fond de pensii	Splaiul Independentei nr.15, bloc 100, sector 5, Bucuresti	49.00%
Filiale			
BRD Sogelease IFN SA	Leasing financiar	Ion Mihalache, nr 1-7, sector 1, Bucuresti	99.98%
BRD Finance IFN SA	Institutie financiara	Ion Mihalache, nr 1-7, sector 1, Bucuresti	49.00%
BRD Asset Management SAI SA	Administrarea fondurilor	Doctor Staicovici nr. 2, sector 5, Bucuresti	99.98%

2. Bazele pregatirii (continuare)

c) Modificari ale politicilor contabile si adoptarea unor IFRS revizuite/modificate

Politicile contabile adoptate sunt consistente cu cele din anul precedent, cu exceptia urmatoarelor standarde, amendamente la standardele existente si interpretarile emise de Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate („IASB") si adoptate de Uniunea Europeana care sunt aplicabile in perioada curenta si au fost adoptate in aceste situatii financiare. Impactul aplicarii acestor standarde IFRS noi si revizuite a fost reflectat in situatiile finaciare si a fost estimat ca fiind nesemnificativ, cu exceptia detaliilor prezentate in note.

- **IFRS 9 Instrumente financiare si IFRS 7R Instrumente financiare: prezentari de informatii**

Standardul IFRS 9 Instrumente financiare inlocuieste IAS 39 Instrumente financiare: recunoastere si evaluare si introduce cerinte noi pentru clasificarea si evaluarea instrumentelor financiare, depreciere si contabilitatea de acoperire.

Grupul a adoptat standardul IFRS 9 ("IFRS 9") incepand cu data de tranzitie de 1 ianuarie 2018. Ca o alegere de politica, Grupul a optat, de asemenea, pentru aplicarea in continuare a cerintelor contabilitatii de acoperire impotriva riscurilor, in conformitate cu IAS 39.

Conform dispozitiilor de tranzitie din IFRS 9, Grupul a decis sa nu retrateze cifrele comparative. Prin urmare informatia comparativa pentru 2017 este raportata in conformitate cu cerintele IAS 39 si nu sunt comparabile cu informatiile raportate pentru 2018. Diferentele dintre valorile contabile ale activelor financiare si ale datoriilor financiare la data tranzitiei au fost recunoscute in rezultatul reportat si in alte rezerve si sunt prezentate in Nota 4.

Modificari ale clasificarii si masurarii:

Clasificarea si masurarea - IFRS 9 introduce o abordare noua pentru clasificarea activelor financiare, cu exceptia instrumentelor de capitaluri proprii si instrumentelor derivate, care este determinata de caracteristicile fluxului de numerar si de modelul de afaceri in baza caruia este detinut un activ. Aceasta abordare bazata pe principii inlocuieste cerintele existente bazate pe reguli din IAS 39.
Categoriile de masurare privind activele financiare conform IAS 39 (la valoare justa prin contul de profit sau pierdere - FVPL, activele disponibile pentru vanzare - AFS, activele pastrate pana la scadenta si credite si creante au fost inlocuite cu:

- Instrumente de datorie la cost amortizat
- Instrumente de datorie masurate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI), cu castiguri sau pierderi reciclate prin contul de profit sau pierdere la momentul derecunoasterii
- Instrumente de capitaluri proprii masurate prin alte elemente ale rezultatului global, fara reciclarea castigurilor sau pierderilor prin contul de profit sau pierdere la momentul derecunoasterii
- Active financiare masurate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere (FVPL)

Contabilizarea pasivelor financiare ramane in mare parte aceeasi ca si in conformitate cu IAS 39, cu exceptia tratarii castigurilor sau pierderilor rezultate din propriul risc de credit al unei entitati asociat pasivelor desemnate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere. Grupul nu are datorii financiare desemnate la valoare justa prin contul de profit sau pierdere.

Clasificarea activelor si pasivelor financiare ale Grupului este detaliata in Nota 2. Impactul cantitativ al aplicarii IFRS 9 incepand cu 1 ianuarie 2018 este prezentat in Nota 4.

2. Bazele pregatirii (continuare)

c) Modificari ale politicilor contabile si adoptarea unor IFRS revizuite/modificate (continuare)

Modificari ale calculului deprecierii

Adoptarea IFRS 9 a schimbat fundamental evaluarea de catre Banca a pierderilor asteptate din credite prin inlocuirea modelului "pierderi realizate – incurred loss" conform IAS 39 cu o abordare previzionala a pierderilor de credite asteptate (ECL), care impune o recunoastere din timp a pierderilor de credit.

IFRS 9 impune ca Banca sa inregistreze o ajustare a pierderilor asteptate pentru toate activele financiare care nu sunt detinute la valoarea justa prin contul de profit si pierdere sau pentru instrumentele de capitaluri proprii la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global, cat si pentru angajamente de imprumut si contracte de garantie financiara. In mod specific, noul standard solicita entitatilor sa ia in considerare pierderile de credit asteptate de la momentul recunoasterii initiale a instrumentelor financiare si sa recunoasca din timp pierderile anticipate pe intreaga durata de viata. Prin urmare, ajustarea pierderilor asteptate din credite se bazeaza pe pierderile asteptate in urmatoatele douasprezece luni, cu exceptia cazului in care s-a inregistrat o crestrere semnificativa a riscului de credit de la momentul originarii sau un indiciu de neindeplinire a obligatiilor, caz in care este recunoscuta pierderea asteptata din credite pentru intreaga durata de viata a activului financiar.

Daca activele financiare indeplinesc definitia activelor financiare achizitionate sau emise depreciate (POCI), deprecierea se bazeaza pe modificarea pierderii de credit asteptate pe intreaga durata de viata a activului. Detalii privind metoda deprecierii folosita de catre Banca sunt prezentate in Nota 2. Impactul cantitativ al aplicarii IFRS 9 incepand cu 1 ianuarie 2018 este prezentat in Nota 4.

IFRS 7 R

Pentru a reflecta diferentele dintre IFRS 9 si IAS 39, IFRS 7 Instrumente financiare: prezentari de informatii a fost actualizat si Banca l-a adoptat impreuna cu IFRS 9, incepand cu 1 ianuarie 2018.

Modificarile includ detalii ale tranzitiei asa cum sunt prezentate in Nota 4 si o detaliere cantitativa si calitativa a informatiei privind calculul pierderii de credit asteptate aceste ipoteze si estimari utilizate fiind prezentate in Nota 41 (Managementul Riscului). Reconcilierea intre soldul initial si soldul final ale provizioanelor pentru pierderile de credit asteptate este prezentata in Nota 11.

Notele comparative includ informatia prezentata in Situatiile Financiare ale anului anterior.

2. Bazele pregatirii (continuare)

c) Modificari ale politicilor contabile si adoptarea unor IFRS revizuite/modificate (continuare)

- **IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii**
  IFRS 15 stabileste un nou model in cinci etape care se aplica pentru veniturile provenind dintr-un contract incheiat cu un client (cu exceptii limitate), indiferent de tipul tranzactiei sau de industrie. De asemenea, cerintele standardului se aplica pentru recunoasterea si evaluarea castigurilor si pierderilor din vanzarea anumitor active de alta natura decat cea financiara care nu sunt rezultatul activitatii obisnuite a entitatii (de ex. vanzare de imobilizari corporale sau necorporale). Este prevazuta prezentarea extinsa de informatii, inclusiv dezagregarea venitului total, informatii despre obligatiile de executie, modificari ale soldurilor contractuale ale conturilor de active si datorii intre perioade si rationamente si estimari-cheie.

- **IFRS 15: Venituri din contractele cu clientii (Clarificari)**
  Obiectul Clarificarilor la standard este acela de a explica intentiile IASB atunci cand a elaborat cerintele standardului IFRS 15 Venituri din contractele cu clientii, in special contabilitazea identificarii obligatiilor de performanta, modificand formularea principiului activelor „identificabile in mod distinct", a consideratiilor privind mandatarul si mandantul, inclusiv evaluarea faptului ca o entitate actioneaza in calitate de mandatar sau de mandant, precum si aplicarea principiului de control si de licentiere, furnizand indrumare suplimentara cu privire la contabilizarea proprietatii intelectuale si a redeventelor. De asemenea, clarificarile prevad solutii practice suplimentare disponibile entitatilor care fie aplica IFRS 15 complet retrospectiv, fie aleg sa aplice abordarea retrospectiva modificata.

- **IFRS 2: Clasificarea si evaluarea tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni (Modificari)**
  Modificarile prevad cerintele de contabilizare a efectelor conditiilor necesare pentru a intra in drepturi si a efectelor conditiilor revocabile de intrare in drepturi asupra evaluarii platilor pe baza de actiuni decontate in numerar, a tranzactiilor cu plata pe baza de actiuni cu caracteristica de decontare neta a obligatiilor de impozitare la sursa, precum si pentru modificarile aduse termenilor si conditiilor aplicabile unei plati pe baza de actiuni care schimba clasificarea tranzactiei din tranzactie cu decontare in numerar in tranzactie cu decontare prin emiterea de instrumente de capitaluri proprii.

- **IFRS 4: Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare impreuna cu IFRS 4 Contracte de asigurare (Modificari)** Modificarile se refera la preocuparile generate de implementarea noului Standard privind instrumentele financiare, IFRS 9, inainte de implementarea noului standard privind contractele de asigurare pe care Consiliul il dezvolta pentru a inlocui IFRS 4. Modificarile introduc doua optiuni pentru entitatile care emit contractele de asigurare: exceptare temporara de la aplicarea IFRS 9 si o abordare de tip suprapunere care ar permite entitatilor care emit contracte din sfera de aplicare a IFRS 4 sa reclasifice, din contul de profit si pierdere in cadrul altor elemente ale rezultatului global, unele din veniturile si cheltuielile generate de activele financiare desemnate.

- **IAS 40: Transferuri catre investitii imobiliare (Modificari)**
  Modificarile clarifica momentul in care o entitate trebuie sa transfere imobile, inclusiv imobile in curs de constructie sau dezvoltare, in sau din cadrul investitiilor imobiliare. Modificarile prevad ca o modificare de utilizare are loc atunci cand imobilul indeplineste sau nu mai indeplineste definitia investitiilor imobiliare si exista dovezi cu privire la modificarea utilizarii lui. O simpla schimbare a intentiei conducerii cu privire la utilizarea unui imobil nu furnizeaza dovezi cu privire la o modificare de utilizare.

2. Bazele pregatirii (continuare)

c) Modificari ale politicilor contabile si adoptarea unor IFRS revizuite/modificate (continuare)

- **IASB a emis Imbunatatirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2014 – 2016,** care reprezinta o colectie de modificari ale IFRS.

  - **IFRS 1 Adoptarea pentru prima data a Standardelor Internationale de Raportare Financiara:** Aceasta imbunatatire elimina exceptarile pe termen scurt cu privire la informatiile de furnizat aferente instrumentelor financiare, beneficiile angajatilor si entitatile de investitii, aplicabile pentru entitatile care adopta pentru prima data Standardele Internationale de Raportare Financiara.

  - **IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie:** Modificarile clarifica faptul ca alegerea de a evalua la valoarea justa prin contul de profit si pierdere o investitie intr-o entitate asociata sau intr-o asociere in participatie care este detinuta de o entitate care reprezinta o asociere in participatie sau de o alta entitate care se califica, este disponibila pentru fiecare investitie intr-o entitate asociata sau intr-o asociere in participatie pentru fiecare investitie in parte, la recunoasterea initiala.

- **INTERPRETAREA IFRIC 22: Tranzactii in valuta si sume in avans**

  Interpretarea clarifica modul de contabilizare a tranzactiilor care includ primirea sau plata unor sume in avans in valuta. Interpretarea acopera tranzactii in valuta pentru care entitatea recunoaste un activ nemonetar sau o datorie nemonetara rezultate din plata sau primirea unei sume in avans inainte ca entitatea sa recunoasca activul, cheltuiala sau venitul aferent. Interpretarea prevede ca, pentru a determina cursul de schimb, data tranzactiei este data recunoasterii initiale a activului nemonetar platit in avans sau a datoriei din venitul amanat. In cazul in care exista mai multe plati sau incasari efectuate in avans, atunci entitatea trebuie sa determine o data a tranzactiei pentru fiecare plata sau incasare a sumei in avans.

d) Standarde si interpretari emise dar care nu au intrat inca in vigoare

Standardele emise, dar care nu au intrat inca in vigoare la data emiterii situatiilor financiare la nivel consolidat si individual ale Grupului si Bancii, sunt enumerate mai jos. Grupul si Banca se asteapta ca aceasta lista de standarde si interpretari emise sa fie aplicabila la o data viitoare. Grupul si Banca intentioneaza sa adopte aceste standarde atunci cand acestea vor intra in vigoare. Grupul si Banca sunt in curs de a evalua impactul adoptarii acestor standarde, modificarilor la standardele existente si interpretarilor asupra situatiilor financiare consolidate si individuale ale Grupului si ale Bancii in perioada de aplicare initiala.

- **IFRS 16: Contracte de leasing**
  Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabileste principiile pentru recunoasterea, evaluarea, prezentarea si furnizarea informatiilor despre contractele de leasing pentru cele doua parti la un contract, si anume, clientul („locatar") si furnizorul („locator"). Noul standard prevede ca locatarii sa recunoasca majoritatea contractelor de leasing in cadrul situatiilor financiare. Locatarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite exceptii. Contabilitatea locatorului ramane in mod semnificativ neschimbata.

2. Bazele pregatirii (continuare)

d) Standarde si interpretari emise dar care nu au intrat inca in vigoare (continuare)

Banca este locatar pentru terenuri si cladiri, componente IT (hardware) si automobile si estimeaza inregistrarea unui drept de utilizare / datorie de leasing la prima aplicare de aproximativ 467 millioane pentru Banca si 482 milioane la nivelul Grupului. Banca va alege sa aplice exceptia calculului dreptului de utilizare pentru contracte cu valabilitate mai mica de un an la data primei aplicari si pentru inchirierea de imobilizari necorporale.

- **INTERPRETAREA IFRIC 23: Incertitudine cu privire la tratamentele aplicate pentru impozitul pe profit**
  Interpretarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisa. Interpretarea abordeaza contabilitatea impozitelor pe profit in situatia in care tratamentele fiscale implica un grad de incertitudine care afecteaza aplicarea standardului IAS 12. Interpretarea furnizeaza indrumare cu privire la analizarea anumitor tratamente fiscale la nivel individual sau impreuna, la verificarile autoritatilor fiscale, la metoda adecvata care sa reflecte incertitudinea si la contabilitatea modificarii evenimentelor si imprejurarilor.

- **IFRS 9: Caracteristici de plati in avans cu compensare negativa (modificari)**
  Modificarea intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019 aplicarea timpurie fiind permisa. Modificarea permite ca activele financiare cu caracteristici de plati in avans, care permit sau necesita ca parte a unui contract fie sa plateasca, fie sa primeasca o compensatie rezonabila pentru rezilierea timpurie a contractului (astfel incat, din perspectiva detinatorului activului, este posibil sa existe o „compensare negativa") sa fie evaluate la cost amortizat sau la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global.

- **Modificare la IFRS 10 Situatii financiare consolidate si IAS 28 Investitii in entitatile asociate si asocierile in participatie:** vanzare de sau contributie cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie.
  Modificarile se refera la o inconsecventa identificata intre cerintele IFRS 10 si cele ale IAS 28, in legatura cu vanzarea de si contributia cu active intre un investitor si entitatea sa asociata sau asocierea in participatie. Principala consecinta a modificarilor este aceea ca un castig sau o pierdere totala este recunoscuta atunci cand tranzactia implica o intreprindere (indiferent daca este sau nu sub forma de filiala). Un castig sau o pierdere partiala este recunoscuta atunci cand o tranzactie implica active care nu reprezinta o intreprindere, chiar daca acestea sunt sub forma unei filiale. In luna decembrie 2015, IASB a amanat pe termen nedeterminat data intrarii in vigoare a acestei modificari in asteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii in echivalenta. Modificarile nu au fost inca adoptate de UE.

- **IAS 28: Interese pe termen lung in asociati si asocieri in participatie (Modificari)**
  Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisa. Modificarile se refera la faptul daca evaluarea si, in special, cerintele privind deprecierea intereselor pe termen lung in asociati si asocieri in participatie care, in fond, fac parte din „investitia neta" in respectivul asociat sau asociere in participatie, ar trebui guvernate de IFRS 9, de IAS 28 sau de o combinatie a acestor doua standarde. Modificarile clarifica faptul ca o entitate aplica IFRS 9 Instrumente financiare inainte sa aplice IAS 28, acelor interese pe termen lung carora nu li se aplica metoda punerii in echivalenta. In aplicarea IFRS 9, entitatea nu tine cont de ajustarile valorii contabile a intereselor pe termen lung care sunt generate de aplicarea IAS 28. Aceste modificari nu au fost inca adoptate de UE.

2. Bazele pregatirii (continuare)

d) Standarde si interpretari emise dar care nu au intrat inca in vigoare (continuare)

- **IASB a emis Imbunatatirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2015 – 2017,** care reprezinta o colectie de modificari ale IFRS. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019, aplicarea timpurie fiind permisa. Aceste imbunatatiri anuale nu au fost inca adoptate de UE.

  - **IFRS 3 Combinari de intreprinderi si IFRS 11 Angajamente comune** Modificarile aduse IFRS 3 clarifica faptul ca, atunci cand o entitate obtine controlul asupra unei intreprinderi care este o operatiune in participatie, aceasta reevalueaza interesele detinute anterior in respectiva intreprindere. Modificarile aduse IFRS 11 clarifica faptul ca, atunci cand o entitate obtine controlul comun asupra unei intreprinderi care este o operatiune in participatie, entitatea nu reevalueaza interesele detinute anterior in respectiva intreprindere.
  - **IAS 12 Impozitul pe profit:** Modificarile clarifica faptul ca efectele asupra impozitului pe profit ale platilor privind instrumentele financiare clasificate drept capitaluri proprii, trebuie recunoscute conform modului in care au fost recunoscute tranzactiile sau evenimentele din trecut care au generat profit distribuibil.
  - **IAS 23 Costurile indatorarii:** Modificarile clarifica punctul 14 din standard conform caruia, atunci cand un activ calificabil este disponibil pentru utilizarea sa dorita sau pentru vanzare si unele dintre imprumuturile specifice aferente activului calificabil respectiv raman restante la acel moment, imprumutul respectiv trebuie inclus in fondurile pe care o entitate le imprumuta, in general.

- **IAS 19: Modificarea, reducerea sau decontarea planului de beneficii ale angajatilor (modificari)** Modificarile sunt aplicabile pentru perioadele anuale care incep la 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date, aplicarea anterioara fiind permisa. Modificarile solicita entitatilor sa utilizeze ipoteze actuariale actualizate pentru a determina costul serviciilor actuale si dobanda neta pentru restul perioadei de raportare dupa ce au avut loc modificari, reduceri sau decontari ale planului. Modificarile clarifica, de asemenea, modul in care contabilizarea modificarii, reducerii sau decontarii unui plan afecteaza aplicarea cerintelor privind plafonul activului. Aceste modificari nu au fost inca aprobate de UE.

- **Cadrul conceptual al Standardelor Internationale de Raportare Financiara**
  Consiliul Standardelor Internationale de Contabilitate („IASB") a emis cadrul conceptual revizuit pentru Raportare Financiara la 29 martie 2018. Cadrul conceptual stabileste un set cuprinzator de concepte privnd raportarea financiara, stabilirea standardelor, indrumarea celor care pregatesc raportarea financiara, in elaborarea politicilor contabile si asistenta acordata altora in eforturile lor de a intelege si interpreta standardele. IASB a emis de asemenea un document care insoteste Cadrul conceptual, Amendamente la referintele Cadrului conceptual in Standardele IFRS, care stabileste amendamente aplicabile standardelor modificate in vederea actualizarii referintelor la Cadrul conceptual revizuit. Obiectivul sau este de a sprijini tranzitia la Cadrul conceptual revizuit pentru companiile care dezvolta politici contabile utilizand Cadrul conceptual atunci cand nu se aplica niciun standard IFRS pentru o anumita tranzactie. Pentru cei care dezvolta politici contabile utilizand Cadrul conceptual, acesta este valabil pentru perioadele anuale incepand cu ianuarie 2020 sau ulterior acestei date.

2. Bazele pregatirii (continuare)

d) Standarde si interpretari emise dar care nu au intrat inca in vigoare (continuare)

- **IFRS 3: Combinari de intreprinderi (Modificari)**
  IASB a emis modificari ale definitiei unei afaceri (Amendamente la IFRS 3) care vizeaza rezolvarea dificultatilor care apar atunci cand o entitate determina daca a dobandit o afacere sau un grup de active. Modificarile se aplica combinarilor de intreprinderi pentru care data achizitiei se afla in prima perioada de raportare anuala care incepe la ianuarie 2020 sau ulterior acestei date si la achizitiile de active care au loc la sau dupa inceputul acelei perioade, aplicarea anterioara fiind permisa Aceste modificari nu au fost inca aprobate de UE.

- **IAS 1 Prezentarea Situatiilor Financiare si IAS 8 Politici contabile, Modificari in estimari contabile si erori: Definitia a ceea ce este considerat material (Modificari)**
  Modificarile intra in vigoare pentru perioadele anuale incepand cu ianuarie 2020 sau ulterior acestei date, aplicarea timpurie fiind permisa. Modificarile aduse clarifica definitia a ceea ce este material si cum ar trebui aplicat. Noua definitie precizeaza ca informatia este materiala daca omiterea, declararea incorecta sau ascunderea ei ar putea influenta deciziile luate de utilizatorii primari ai situatiilor financiare pe baza acestor situatii financiare, care furnizeaza informatii financiare despre o entitate raportoare. In plus explicatiile care insotesc definitia au fost imbunatatite. Modificarile asigura de asemenea ca definitia de material este consistenta in toate standardele IFRS. Aceste modificari nu au fost inca aprobate de UE.

e) Rationamente profesionale si estimari

In procesul de aplicare a politicilor contabile ale Grupului si Bancii, managementul utilizeaza rationamentul profesional si face estimari pentru determinarea sumelor recunoscute in Situatiile financiare consolidate si individuale. Cele mai importante rationamente si estimari sunt urmatoarele:

Valoarea justa a instrumentelor financiare

In cazul in care valorile juste ale activelor financiare si pasivelor financiare inregistrate in pozitia financiara nu pot fi obtinute de pe pietele active, acestea sunt determinate folosind o varietate de tehnici de evaluare care includ utilizarea de modele matematice. Datele de intrare folosite in aceste modele sunt derivate din date observabile de pe piete in cazul in care acestea sunt disponibile. Daca aceste date nu sunt disponibile sunt necesare estimari proprii pentru a stabili valorile juste. Estimarile realizate trebuie sa ia in considerare lichiditatea si alte date de intrare folosite in modele, cum ar fi volatilitatea pentru produse derivate cu termen lung, ratele de actualizare, ratele de rambursare anticipata si ipotezele privind riscul de neindeplinire a obligatiilor pentru titluri garantate cu active. Evaluarea instrumentelor financiare este descrisa in detaliu in Nota 43.

Pierderi din credit asteptate ale activelor financiare la cost amortizat si ale celor masurate prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI)

Masurarea pierderilor din depreciere atat in conformitate cu IFRS 9 cat si in conformitate cu IAS 39, pentru toate categoriile de active financiare necesita judecati profesionale, in special, estimarea valorii si a calendarului viitoarelor fluxuri de numerar si a valorii colateralelor la determinarea pierderilor din depreciere si la evaluarea unei cresteri semnificative a riscului de credit. Aceste estimari sunt influentate de o serie de factori, modificari din care pot rezulta niveluri diferite de depreciere.

2. Bazele pregatirii (continuare)

e) Rationamente profesionale si estimari (continuare)

Banca analizeaza creditele la fiecare data de raportare, pentru a identifica existenta unor dovezi obiective pentru depreciere. Principalele elemente luate in considerare la evaluarea deprecierii creditelor includ existenta unor intarzieri mai mari de 90 de zile la plata principalului sau a dobanzii, deteriorarea severa a situatiei financiare a contrapartidei care antreneaza o probabilitate ridicata de a fi in imposibilitatea de a-si onora in totalitate obligatiile din credit, restructurarea creditelor in conditiile unor dificultati financiare semnificative intampinate de debitor, initierea procedurilor legale sau transferarea debitorului in gestiunea structurilor de recuperare specializate (indiferent de numarul zilelor de intarziere).

In IFRS 9, modelul ECL al Bancii are la baza o serie de ipoteze in ceea ce priveste alegerea variabilelor si interdependentele acestora, care impacteaza nivelul provizioanelor:

- Modelul intern de notare a contrapartidelor, fiecare rating avand asociata o probabilitate de default (PD)
- Criteriile (atat relative cat si absolute) definite in scopul evaluarii cresterii semnificative a riscului de credit fata de momentul recunoasterii initiale, care determina calcularea ajustarii pentru pierdere pe baza pierderilor din credit asteptate pe durata de viata aferenta activului financiar
- Gruparea activelor financiare, atunci cand pierderea din credit asteptata este masurata pe baza analizei colective
- Dezvoltarea modelului ECL, incluzand diferitele formule si alegerea variabilelor de intrare
- Scenariile macroeconomice si probabilitatile de aparitie asociate acestora, care stau la baza determinarii ECL

In IAS 39, evaluarile contabile semnificative, estimarile si ipotezele privind pierderile din deprecierea activelor financiare utilizate de Grup sunt:

- Pentru creditele si avansurile semnificative la nivel individual, Grupul si Banca identifica si cuantifica fluxurile de numerar viitoare estimate a fi utilizate pentru o rambursare totala sau partiala a obligatiilor, pe baza capacitatii clientului / afacerii de a genera venituri, venituri rezultate din vanzarea de garantii si alte surse de rambursare. Pragul de evaluare la nivel individual este definit in intervalul 500 mii EUR – 1.500 mii EUR, fiind stabilit in functie de tipul de client si departamentul care il gestioneaza.
- Creditele si avansurile ramase clasificate ca fiind depreciate sunt grupate pe baza unor caracteristici de risc de credit similare (segmentarea debitorului, tip de produs, generator de depreciere, delincventa) iar pentru acestea se calculeaza un provizion colectiv. Ratele de pierdere estimate, stabilite la nivelul fiecarui sub-portofoliu, se bazeaza pe observatiile statistice si sunt ajustate in mod expert, cu scopul de a reflecta perspectivele procesului de recuperare si ale mediului de afaceri.
- Grupul si Banca inregistreaza de asemenea provizioane pentru active ale caror pierderi au fost realizate dar inca nu au fost raportate. Evaluarea colectiva tine cont de deprecierea care ar putea afecta portofoliul, determinata pe baza probabilitatilor de nerambursare si a pierderilor datorate ratei de nerambursare. Probabilitatea de nerambursare este estimata ca o medie a ratelor de nerambursare observate intr-un orizont de timp relevant, astfel incat sa poata reflecta contextul actual, in timp ce pierderea cauzata de nerambursare corespunde noilor clienti in stare de nerambursare.

Metodologia si ipotezele IAS 39 cat si IFRS 9, folosite in estimarea parametrilor de provizionare atat pentru activele financiare considerate depreciate cat si pentru cele nedepreciate colectiv, au fost revizuite periodic pentru a reduce potentialele decalaje intre pierderile estimate si pierderile observate intr-o anumita perioada de timp. Nivelul provizioanelor este testat cel putin o data pe an, prin intermediul analizei statistice.

2. Bazele pregatirii (continuare)

e) Rationamente profesionale si estimari (continuare)

Provizioane pentru alte riscuri si cheltuieli

Banca isi desfasoara activitatea intr-un mediu reglementat si juridic care, prin natura sa, reprezinta un risc inerent pentru litigii care decurg din operatiunile sale si, ca urmare, este implicata in diverse litigii sau este supusa unor diverse obligatii ce decurg din legislatia in vigoare.

In cazul in care Banca poate evalua in mod credibil fluxul de iesiri de resurse legat de un caz specific si considera acest flux ca fiind probabil, Banca inregistreaza un provizion, dupa cum se mentioneaza in aceasta nota. In cazul in care probabilitatea fluxului este considerata a fi izolata, sau probabila, dar o estimare fiabila nu poate fi facuta, este prezentat un pasiv contingent.

In general, primul pas este de a stabili existenta obligatiei curente, urmata de estimarea sumei necesare pentru solutionarea acestei obligatii, luand in considerare o serie de factori, inclusiv consultanta juridica, stadiul problemei si dovezile istorice de incidente similare. Este necesara judecata profesionala pentru a concluziona asupra acestor estimari.

In cazul unor litigii:

i. Pentru un singur litigiu individual Banca evalueaza daca e mai probabil sa aiba o hotarare judecatoreasca defavorabila luand in considerare factorii mentionati mai sus; apoi estimeaza valoarea la risc; in cazul in care exista mai multe scenarii posibile cu rezultate diferite, valoarea la risc este media ponderata a sumelor expuse la risc pentru fiecare scenariu folosind distributia de probabilitate pentru toate scenariile (100% este alocat pentru scenarii posibile) si provizioneaza 100% din valoarea estimata;

ii. Pentru mai multe litigii, evaluarea "mai probabil decat" ar putea fi justificata pentru intregul portofoliu folosind statistici si calcul de provizioane la nivel colectiv.

In cazul obligatiilor care decurg din diverse reglementari, Banca evalueaza in primul rand daca nu exista nici o alternativa realista de stingere a acestei obligatii, si in acest caz, estimeaza suma necesara pentru a onora aceasta obligatie (folosind o abordare similara cu cea de mai sus) si inregistreaza provizioane reprezentand 100% din suma estimata.

Mai multe detalii cu privire la provizioanele pentru litigii se regasesc in nota 24.

f) Raportarea pe segmente

Un segment operational este o componenta a Grupului si a Bancii:

- Care se angajeaza in activitatea de afaceri de la care poate castiga venituri si realiza cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli legate de tranzactiile cu alte componente ale aceleiasi entitati);
- Ale carui rezultate de exploatare sunt revizuite periodic de catre principalul factor decizional operational pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului si a evalua performantele sale;
- Pentru care sunt disponibile informatii financiare distincte.

Raportarea Grupului si a Bancii pe segmente se bazeaza pe urmatoarele segmente operationale: *Retail* incluzand persoane fizice si Companii Mici, *Non-Retail* incluzand Intreprinderi Mici si Mijlocii si Companii Mari si categoria *Gestiune proprie* care include: activitati de trezorerie, ALM si alte elemente nealocate pe liniile de afaceri mentionate mai sus (mijloace fixe, taxe, participatii, etc).

3. Politici contabile semnificative

a) Recunoasterea veniturilor si cheltuielilor

Veniturile sunt recunoscute in masura in care beneficiile economice sunt probabile si aceste beneficii pot fi evaluate in mod credibil. Urmatoarele criterii trebuie de asemenea sa fie indeplinite pentru a putea recunoaste venituri:

i) Venituri si cheltuieli cu dobanzile si similare

Pentru toate instrumentele financiare masurate la cost amortizat si pentru cele purtatoare de dobanda clasificate ca active finaciare evaluate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global (sau clasificate in categoria activelor detinute pentru vanzare conform IAS 39), veniturile sau cheltuielile din dobanzi sunt recunoscute la rata efectiva de dobanda ce reprezinta rata ce actualizeaza exact fluxurile de numerar viitoare (plati sau incasari) pe durata de viata estimata a instrumentului financiar. Rata efectiva a dobanzii este aplicata la valoarea contabila bruta a activelor clasificate in Stadiul 1 sau 2 si pentru toate datoriile financiare. Pentru activele financiare clasificate in Stadiul 3 sau POCI, rata efectiva a dobanzii se aplica valorii contabile nete.

Calculul ia in considerare toti termenii contractuali ai instrumentului financiar si include toate taxele sau costurile incrementale, direct atribuibile instrumentului si care sunt parte integranta a ratei efective de dobanda. Valoarea contabila neta este calculata pe baza ratei efective initiale a dobanzii si modificarea valorii contabile este inregistrata ca venit sau cheltuiala din dobanzi.

ii) Venituri din comisioane si speze bancare

Grupul si Banca obtin venituri din comisioane si speze pentru diversele servicii bancare oferite clientilor sai. Veniturile din comisioane pot fi impartite in urmatoarele doua categorii:

(i) Venituri din comisioane pentru servicii oferite pentru o anumita perioada de timp sunt recunoscute in baza contabilitatii de angajamente, pe intreaga perioada a serviciilor oferite. Veniturile din aceasta categorie includ venituri din comisioane privind managementul activelor, comisioane de custodie si alte comisioane de management si consultanta.

(ii) Venituri din comisioane pentru tranzactii: Comisioanele percepute pentru negocierea sau participarea la o negociere a unei tranzactii pentru o terta parte – cum ar fi demersurile pentru achizitia de actiuni sau alte titluri sau pentru cumpararea sau vanzarea unei companii – sunt recunoscute la momentul incheierii tranzactiilor respective. Comisioanele sau componente ale comisioanelor legate de anumite indepliniri ale obligatilorsunt recunoscute dupa indeplinirea respectivelor criterii.

iii) Venituri din dividende

Dividendele sunt recunoscute la momentul la care este stabilit dreptul Grupului si al Bancii de a primi sumele respective, in general la data aprobarii dividendelor de catre Adunarea Generala a Actionarilor.

iv) Venituri nete din tranzactionare

Rezultatele nete obtinute din activitati de tranzactionare includ castigurile minus pierderile aferente activelor si pasivelor de tranzactionare si instrumentelor derivate si includ toate modificarile de valoare justa realizate si nerealizate, dobanzi, dividende si diferente de curs valutar. Venitul din dobanzi aferent activelor financiare detinute in vederea tranzactionarii masurate la valoare justa prin contul de profit si pierdere este recunoscut ca parte din venitul net din tranzactionare.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

a) Recunoasterea veniturilor si cheltuielilor (continuare)

v) Contributii si taxe

IFRIC 21 "Contributii si taxe" clarifica modul de recunoastere in contabilitate a cheltuielilor referitoare la taxe. Pentru o entitate, evenimentul generator care da nastere unei datorii de a plati o taxa este activitatea care declanseaza plata taxei, identificata prin legislatie. Obligatia de a plati o taxa este recunoscuta in mod progresiv in cazul in care evenimentul generator are loc intr-o perioada de timp. Mai mult decat atat, in cazul in care obligatia de a plati o taxa este declansata atunci cand se atinge un prag minim de activitate, pasivul corespunzator este recunoscut atunci cand se atinge acel prag minim de activitate. Principalele impozite aferente care se incadreaza in prevederile IFRIC 21 sunt:

- Contributia anuala a Bancii la Fondul de Garantare a Depozitelor este pe deplin recunoscuta in situatia consolidata si individuala a profitului sau pierderii la 1 ianuarie al anului in care este facuta plata.
- Contributia anuala a Bancii la Fondul de Rezolutie este pe deplin recunoscuta in situatia consolidata si individuala a profitului sau pierderii la 1 ianuarie al anului in care este facuta plata.

b) Instrumente financiare - recunoastere

1) Recunoasterea initiala si data recunoasterii

Creditele si avansurile acordate clientilor sunt recunoscute atunci cand fondurile sunt transferate in conturile clientilor. Banca recunoaste soldurile datorate clientilor atunci cand fondurile sunt transferate catre Banca. Alte active si datorii financiare, cu exceptia creditelor si avansurilor acordate clientilor si soldurilor datorate clientilor si bancilor, sunt recunoscute initial la data decontarii. Acestea includ tranzactii regulate: achizitiile sau vanzarile de active financiare care necesita livrarea de active in intervalul de timp stabilit in general prin reglementari sau conventii pe piata de capital.

2) Categorii de masurare a activelor si pasivelor financiare

Instrumentele financiare sunt recunoscute initial la valoarea lor justa, inclusiv costurile aranjamentelor. Creantele comerciale sunt evaluate la pretul tranzactiei.

Incepand cu 1 ianuarie 2018, in conformitate cu clasificarea IFRS 9, Grupul clasifica activele financiare, cu exceptia instrumentelor derivate si a instrumentelor de capitaluri proprii, in urmatoarele categorii de masurare:

- Valoarea justa prin profit si pierdere (FVPL);
- Valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI); sau
- Cost amortizat.

Clasificarea si masurarea ulterioara a activelor financiare se bazeaza, in general, pe modelul de afaceri al Grupului pentru a gestiona activele respective si pe caracteristicile fluxului de numerar ale activelor.

Inainte de 1 ianuarie 2018, Banca a clasificat activele financiare drept credite si creante (active la cost amortizat), FVPL sau in categoria activelor detinute in vederea vanzarii pe baza:

- intentia de a vinde sau rascumpara pe termen scurt
- desemnarea la recunoasterea initiala ca si active evaluate la FVPL sau ca fiind disponibile pentru vanzare
- intentia pozitiva si abilitatea de a le pastra pana la maturitate
- metoda de recuperare a investitiei initiale, altele decat din cauza deteriorarii creditului

3. Politici contabile semnificative (continuare)

b) Instrumente financiare - recunoastere (continuare)

Atat in prezentarea IFRS 9 cat si in IAS 39, Grupul clasifica si masoara datoriile financiare la costul amortizat.

Banca clasifica si masoara portofoliul sau de instrumente derivate si de tranzactionare ca fiind la valoare justa prin contul de profit si pierdere.

Incepand cu 1 ianuarie 2018, Grupul masoara instrumentele de capitaluri proprii la valoarea justa prin contul de profit si pierdere. Castigurile si pierderile din investitiile in capitaluri proprii, evaluate la valoarea justa prin contul de profit si pierdere, sunt incluse in pozitia "Castiguri din instrumente financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere" in Situatia consolidata si individuala a profitului sau pierderii.

Inainte de 1 ianuarie 2018, instrumentele de capitaluri proprii reprezentate de unitati de fond si participatii au fost clasificate drept disponibile pentru vanzare. La data tranzitiei la IFRS 9, Grupul a reclasificat rezervele din evaluare in alte elemente ale rezultatului global aferente instrumentelor de capitaluri proprii in rezultatul reportat.

In situatia separata a pozitiei financiare a bancii, instrumentele de capitaluri proprii reprezentand investitii in entitati asociate si filiale continua sa fie evaluate la cost in conformitate cu IAS 27 "Situatii financiare separate".

c) Instrumente financiare – clasificare si masurare

Incepand cu 1 ianuarie 2018, Grupul clasifica activele sale financiare intr-una din urmatoarele categorii pe baza evaluarii modelului de afaceri si a caracteristicilor SPPI, dupa cum urmeaza:

- Activele financiare detinute pentru colectarea fluxurilor de numerar contractuale, avand fluxurile de numerar reprezentate exclusiv prin plati de capital si dobanzi (SPPI) sunt clasificate si evaluate la costul amortizat. In aceasta categorie, Grupul include creditele acordate clientilor, depozitele plasate la banci, obligatiunile corporative si tranzactiile de rascumparare din afara portofoliului de tranzactionare.
- Activele financiare detinute atat pentru colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale cat si in vederea vanzarii si pentru care fluxurile de numerar contractuale reprezinta exclusiv plati de capital si dobanda, sunt evaluate la valoarea justa prin alte elemente ale rezultatului global. Titlurile de stat din afara portofoliului de tranzactionare sunt clasificate in aceasta categorie.
- Activele financiare detinute pentru tranzactionare, indiferent de caracteristicile fluxului de numerar, sunt evaluate la valoarea justa prin profit si pierdere. In aceasta categorie, Grupul include sub-portofoliul de titluri de stat, plasamentele bancare si tranzatiile de rascumparare detinute pentru tranzactionare.

1) Evaluarea modelului de afaceri

Evaluarea modelului de afaceri este una din cele doua etape in clasificarea activelor financiare.

Modelul de afaceri al Grupului reflecta modul in care acesta isi administreaza activele financiare pentru a genera fluxuri de numerar; modelul de afaceri determina daca fluxurile de numerar vor rezulta din colectarea fluxurilor de numerar contractuale, din vanzarea activelor financiare sau din ambele.

Modelul de afaceri este determinat la un nivel care reflecta modul in care grupurile de active financiare sunt gestionate impreuna pentru a atinge un anumit obiectiv de afaceri. In consecinta, aceasta conditie nu reprezinta o abordare pentru fiecare instrument in parte si trebuie stabilita la un nivel superior de agregare.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

c) Instrumente financiare – clasificare si masurare (continuare)

1) Evaluarea modelului de afaceri (continuare)

Evaluarea modelului de afaceri este realizata in baza scenariilor pe care Grupul le considera rezonabile, fara a lua in considerare scenariile de tip "cel mai pesimist scenariu" sau "scenariul de stres". Grupul evalueaza modelul de afaceri pentru activele financiare noi, luand in considerare informatii despre modul in care au fost realizate fluxurile de numerar in trecut (inainte de data emiterii noilor active), impreuna cu toate celelalte informatii relevante. Prin urmare, conform IFRS 9 nu exista un concept de contaminare a tratamentului activelor financiare similar cu tratamentul activelor financiare pastrate pana la maturitate conform IAS 39. In cazul unei schimbari a modului in care se realizeaza fluxurile de trezorerie la un anumit moment, aceast tratament va afecta clasificarea activelor noi emise dupa data acestei modificari.

In anumite circumstante, Banca separa un portofoliu de active financiare in sub-portofolii pentru a reflecta modul in care entitatea le administreaza. Aceste portofolii sunt impartite si tratate ca portofolii separate, iar activele apatinand fiecarui sub-portofoliu sunt definite separat (a se vedea Nota 4 – clasificare active financiare).

2) Testul SPPI

In a doua etapa in procesul de clasificare a activelor finaciare, Grupul efectueaza evaluarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie contractuale cu scopul de a identifica daca fluxurile de trezorerie contractuale sunt "exclusiv plati ale principalului si ale dobanzii la valoarea principalului in sold" - testul SPPI. Evaluarea SPPI este un exercitiu singular si se realizeaza la recunoasterea initiala a activului financiar.

Testul privind caracteristicile fluxului de numerar contractual este conceput pentru a examina activele financiare pentru care aplicarea metodei dobanzii efective fie nu este viabila din punct de vedere tehnic fie nu furnizeaza informatii utile cu privire la incertitudinea, momentul si valoarea fluxurilor de numerar contractuale.

Principalul in scopul aplicarii testului SPPI este "valoarea justa a activului la recunoasterea initiala" si se poate schimba pe intreaga durata de viata a activului financiar (de exemplu, daca exista rambursari).

Cele mai semnificative elemente ale dobanzii sunt reprezentate in general de contravaloarea in timp a banilor si riscul de credit. Dobanda poate include de asemenea si contravaloarea pentru alte riscuri ale activitatii de creditare de baza (de exemplu, riscul de lichiditate) si costurile (de exemplu, costurile administrative) asociate cu detinerea activului financiar pentru o anumita perioada de timp. In plus, dobanda poate include marja de profit care este compatibila cu un acord de creditare de baza.

Spre deosebire de testul modelului de afaceri, la data tranzitiei la IFRS 9 testul caracteristicilor fluxurilor de numerar contractuale trebuie efectuat retroactiv la data recunoasterii initiale a contractului. In evaluarea SPPI, Grupul aplica rationamente si considera factori relevanti, cum ar fi moneda in care este exprimat activul financiar si perioada pentru care este stabilita rata dobanzii.

3) Instrumente de datorie la FVOCI (categorie noua IFRS 9)

Aceste instrumente cuprind in mare parte obligatiuni de trezorerie care anterior au fost clasificate drept investitii financiare ca fiind disponibile pentru vanzare in conformitate cu IAS 39.

Dupa recunoasterea initiala, activele FVOCI sunt evaluate la valoarea justa, castigurile sau pierderile fiind recunoscute ca OCI pana cand investitia este derecunoscuta. Valoarea justa a investitiilor tranzactionate in mod activ pe pietele financiare organizate este determinata in raport cu preturile de oferta cotate pe piata la incheierea activitatii la data situatiei pozitiei financiare. Veniturile din dobanzi si castigurile si pierderile din schimbul valutar sunt recunoscute in contul de profit si pierdere.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

c) Instrumente financiare – clasificare si masurare (continuare)

Pierderea de credit asteptata pentru instrumentele de datorie, masurate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global, nu reduce valoarea contabila a acestor active financiare in situatia pozitiei financiare, care ramane la valoarea justa. In schimb, o suma egala cu deprecierea care ar aparea daca activele ar fi fost masurate la costul amortizat este recunoscuta in OCI drept valoarea deprecierii acumulate, cu o cheltuiala corespunzatoare in profit sau pierdere. Pierderea acumulata recunoscuta in rezultatul global este reciclata in contul de profit si pierdere la derecunoasterea activelor.

4) Instrumente derivate care nu sunt desemnate instrumente de acoperire contabile

Grupul si Banca utilizeaza instrumente financiare derivate cum ar fi contracte forward, swap si optiuni pe cursul de schimb precum si swap-uri pe rata dobanzii (inclusiv pe valute diferite), ca produse oferite clientelei, dar si in scopul acoperirii riscurilor asociate cu riscul de rata a dobanzii, de lichiditate si de curs de schimb. Asemenea instrumente financiare derivate sunt recunoscute initial la valoarea justa, la data la care Grupul si Banca devin parte intr-un asemenea contract si, ulterior, acestea sunt masurate la valoarea lor justa.

Toate instrumentele financiare derivate sunt contabilizate ca active daca valoarea lor justa este pozitiva sau ca datorii daca valoarea lor justa este negativa. Modificarile in valoarea justa a instrumentelor financiare derivate care nu sunt marcate ca instrumente de contabilitate de acoperire sunt inregistrate direct in profit sau pierdere.

Valoarea justa a contractelor forward pe cursul de schimb este calculata pe baza ratelor de schimb forward actuale pentru contracte cu maturitate asemanatoare. Valoarea justa a contractelor swap pe rata dobanzii este determinata prin referinta la valorile de piata a instrumentelor similare.

5) Instrumente derivate care sunt desemnate instrumente de acoperire contabile

Grupul si Banca detin anumite instrumente financiare derivate pentru managementul riscului ca instrumente de acoperire in tranzactiile de acoperire a riscului. Grupul si Banca documenteaza in mod formal relatia dintre instrumentele de acoperire si elementul acoperit, inclusiv obiectivul de management al riscului si strategia de acoperire, impreuna cu metoda care va fi utilizata pentru a evalua eficacitatea relatiei de acoperire.
Grupul si Banca fac o evaluare, atat la inceputul relatiei de acoperire impotriva riscurilor, precum si pe parcurs, pentru a stabili daca este de asteptat ca instrumentele de acoperire sa fie foarte eficiente in compensarea modificarilor valorii juste in cursul perioadei pentru care relatia de acoperire a fost realizata. Rezultatele actuale recomandate de IAS 39 ar trebui sa se incadreze in intervalul 80-125 procente, dar Grupul si Banca utilizeaza o abordare mai prudenta iar intervalul folosit este 88-114 procente.

Grupul si Banca aplica contabilitatea de acoperire a valorii juste impotriva riscurilor.
Atunci cand un instrument financiar derivat este desemnat ca instrument de acoperire intr-o relatie de acoperire a modificarii valorii juste a unui activ sau pasiv sau a unui angajament ferm care ar putea afecta profitul sau pierderea, modificarile in valoarea justa a instrumentului derivat sunt recunoscute imediat in Contul de profit si pierdere impreuna cu modificarile valorii juste a elementului acoperit care pot fi atribuite riscului acoperit.

Daca instrumentul derivat de acoperire expira sau este vandut, reziliat sau exercitat sau relatia de acoperire nu mai indeplineste criteriile pentru contabilitatea de acoperire a valorii juste sau daca scopul acoperirii este revocat, atunci contabilitatea de acoperire impotriva riscurilor este intrerupta incepand din acel moment.

3. Politici contabile semnificative (continuare)

c) Instrumente financiare – clasificare si masurare (continuare)

Orice ajustare de pana la acel moment a unui element acoperit pentru care metoda dobanzii efective este folosita, este amortizata in Contul de profit si pierdere ca parte a ratei de dobanda efectiva recalculata pe durata ramasa a vietii sale.

6) Active financiare si datorii financiare detinute in vederea tranzactionarii

Banca clasifica activele financiare sau datoriile financiare ca fiind detinute in vederea tranzactionarii atunci cand au fost cumparate sau emise in principal pentru realizarea de profituri pe termen scurt prin intermediul activitatilor de tranzactionare sau facand parte dintr-un portofoliu de instumente financiare care sunt administrate impreuna, si pentru care exista un model recent de realizarea a profitului pe termen scurt. Activele si pasivele detinute in vederea tranzactionarii sunt inregistrate si evaluate in situatia pozitiei financiare la valoare justa.
Modificarile de valoare justa sunt recunoscute in castiguri nete din instrumente financiare detinute pentru tranzactionare. Veniturile sau cheltuielile din dobanzi sunt inregistrate in castiguri nete din instrumente financiare detinute pentru tranzactionare in conformitate cu conditiile contractuale, sau cand s-a stabilit termenul de plata.
In aceasta categorie sunt incluse titlurile de creanta, tranzactiile de rascumparare si pozitiile scurte achizitionate in principal in scopul vanzarii sau rascumpararii intr-un termen scurt.

7) Contractele de vanzare cu posibilitate de rascumparare

Titlurile vandute cu incheierea simultana a unui angajament de rascumparare la o data viitoare specificata (contracte repo) continua sa fie recunoscute in situatia pozitiei financiare ca titluri si sunt evaluate in conformitate cu politicile contabile corespunzatoare. Datoria pentru sumele primite in cadrul acestor contracte este inclusa in depozitele clientelei sau depozitele interbancare. Diferenta intre pretul de vanzare si cel de rascumparare este tratata drept cheltuiala cu dobanda folosind metoda ratei efective a dobanzii. Activele achizitionate printr-un angajament corespondent de a le revinde la o data viitoare specificata (operatiuni reverse repo) sunt inregistrate drept credite si avansuri acordate.

8) Imprumuturi

Imprumuturile sunt recunoscute initial la valoarea justa a sumelor primite mai putin costurile de tranzactie aferente. Imprumuturile sunt evaluate ulterior la costul amortizat, utilizand metoda ratei dobanzii efective. Orice reducere sau prima face parte integranta din rata efectiva a dobanzii.

9) Contracte de garantie financiara, acreditive si anagajamente de imprumut

In cursul normal al activitatii, Grupul si Banca ofera garantii financiare, constand in acreditive acceptate, scrisori de garantie bancara si scrisori de buna executie.

Garantiile financiare sunt initial recunoscute in situatiile financiare in linia de "Alte datorii", la valoarea primei primite, aceasta reprezentand valoarea justa a instrumentelor. Ulterior recunoasterii initiale, obligatia Grupului si a Bancii aferenta fiecarei garantii este masurata la valoarea cea mai mare dintre valoarea recunoscuta initial din care se deduce amortizarea cumulata recunoscuta in contul de profit si pierdere si - in conformitate cu IAS 39 – si cea mai buna estimare a cheltuielilor necesare stingerii obligatiei financiare rezultata in urma garantiei emise, sau - in conformitate cu IFRS 9 – un provizion ECL.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

c) Instrumente financiare – clasificare si masurare (continuare)

9) Contracte de garantie financiara, acreditive si anagajamente de imprumut (continuare)

Orice crestere a datoriei aferenta garantiei financiare este inregistrata in Situatia profitului sau pierderii in "Cost net al riscului". Prima incasata este recunoscuta in Situatia profitului sau pierderii in categoria "Venituri din comisioane, net" prin metoda liniara pe intreaga durata de viata a garantiei.

Angajamentele de credit neutilizate si acreditivele sunt angajamente in baza carora, pe parcursul perioadei angajamentului, Banca este obligata sa furnizeze clientului un credit conform termenilor contractuali.
Similar, in cazul contractelor de garantie financiara, in conformitate cu IAS 39, s-a constituit un provizion in cazul contractelor cu titlu oneros. Incepand cu 1 ianuarie 2018, aceste contracte se incadreaza in domeniul de aplicare al cerintelor ECL.

Valoarea contractuala nominala a garantiilor financiare, a acreditivelor si a angajamentelor de imprumut neutilizate, in cazul in care a fost convenit ca imprumutul sa fie acordat in conditiile pietii, nu este inregistrata in situatia pozitiei financiare.
Valorile nominale ale acestor instrumente impreuna cu valorile pierderii de credit asteptate, corespunzatoare sunt prezentate in Nota 41 si in Nota 24.

d) Active financiare - derecunoastere

Grupul derecunoaste un portofoliu de active financiare, un activ financiar sau o parte a unui activ financiar (denumit in continuare"activ financiar") doar in cazul in care una din conditiile de mai jos este indeplinita:

- Drepturile contractuale ale fluxurilor de numerar expira;
- Transfera activul financiar si transferul se califica pentru derecunoastere;
- Renunta voluntar la drepturile sale asupra activului financiar din cauza faptului ca activul este considerat nerecuperabil sau pentru a acorda o concesiune debitorului;
- Modificarea semnificativa a unui activ financiar care genereaza stingerea acelui activ existent si recunoasterea unui activ financiar nou.

Derecunoasterea activelor financiare ca urmare a modificarii substantiale a termenilor si conditiilor

In anumite circumstante, Grupul renegociaza sau modifica fluxurile de numerar contractuale ale creditelor acordate clientilor. Cand se intampla acest lucru, Grupul evalueaza daca noii termeni sunt sau nu substantial diferiti de termenii originali. Grupul face acest lucru luand in considerare atat factori cantitativi, cat si calitativi, care schimba in mod substantial dimensiunea sau natura riscurilor creditorului asociate contractului de credit preexistent.
Daca noii termeni sunt substantial diferiti, Grupul derecunoaste activele financiare initiale si recunoaste un activ financiar "nou". Noul activ financiar este recunoscut initial la valoarea justa, iar clasificarea si masurarea ulterioara sunt re-analizate avand in vedere noul model de afaceri si caracteristicile fluxurilor de trezorerie contractuale. Data renegocierii este, prin urmare, considerata a fi data recunoasterii initiale in scopul calcularii ajustarii pentru depreciere. Toate activele financiare care sunt depreciate la data recunoasterii initiale (prima emitere sau re-emitere ca urmare a modificarilor semnificative) sunt clasificate drept active financiare achizitionate sau emise depreciate (POCI).
La recunoasterea initiala diferenta dintre pretul tranzactiei si valoarea justa a noului activ financiar este recunoscuta in contul de profit si pierdere pentru creditele in cazul carora valoarea justa este calculata pe baza datelor observabile (credite care nu sunt depreciate la data modificarii) sau amortizata utilizand rata efectiva a dobanzii pentru creditele in cazul carora valoarea justa se calculeaza pe baza estimarilor interne (credite depreciate la data modificarii).

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

d) Active financiare – derecunoastere (continuare)

La evaluarea noilor termeni pentru a stabili daca acestia sunt semnificativ modificati, Grupul analizeaza daca modificarea acestora este facuta pentru a spori gradul de recuperare a creditului pre-existent. Modificarile efectuate in scopul cresterii fluxurilor de numerar primite si care nu sunt considerate modificari semnificative ale caracteristicilor contractuale, nu genereaza derecunoastere.

Urmatoarele modificari sunt considerate modificari contractuale semnificative:

Criterii cantitative:

- modificarea marjei ratei dobanzii cu mai mult de 3%; pragul este supus unei revizuiri in functie de conditiile pietei;
- prelungirea sau reducerea scadentei activelor financiare fara clauze de reinnoire automata cu mai mult 24 de luni sau peste 50% din termenul ramas;

Criteriile calitative se refera la modificarile contractuale care schimba substantial marimea sau natura riscurilor creditorului associate contractului de credit pre-existent si se aplica tuturor activelor financiare:

- Modificarea monedei contractului;
- Modificarea tipului de dobanda (variabila sau fixa) pentru creditele performante (renegociere comerciala);
- Schimbarea debitorului/contrapartidei contractuale;
- Consolidarea a doua sau mai multe credite intr-unul singur (mai multe la 1);
- Impartirea unui credit in 2 sau mai multe credite (1 la mai multe);
- Modificarea unui contract conform cu SPPI prin introducerea unor caracteristici care nu sunt conform SPPI sau modificarea unui contract care nu este conform cu SPPI prin inlaturarea caracteristicilor non-SPPI prin renegociere comerciala;
- Schimbarea unui produs comercial sau utilizarea aceluiasi produs, dar din oferta comerciala bancara actualizata si valabila la data schimbarii pentru impumuturile performante (renegociere comerciala);
- Reinnoirea unui credit revolving performant (indiferent de noul termen) in cazul in care se efectueaza o analiza de risc substantiala;

Daca modificarile nu duc la fluxuri de numerar care sunt semnificativ diferite, modificarea nu duce la derecunoastere. Pe baza modificarilor fluxurilor de numerar actualizate folosind rata efectiva a dobanzii initiala, Banca recunoaste un castig sau o pierdere, in masura in care nu a fost inregistrata o pierdere din depreciere.

Derecunoastere alta decat pentru modificari substantiale

Un activ financiar este derecunoscut atunci cand:

- Drepturile contractuale asupra fluxurilor de trezorerie decurgand din activele financiare au expirat;
- Grupul retine drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar, dar isi asuma o obligatie contractuala de a le plati in intregime unei terte parti fara intarzieri semnificative, in cadrul unui aranjament de intermediere; sau
- Grupul a transferat drepturile sale de a primi fluxuri de trezorerie, si ori a) a transferat in mod substantial toate riscurile si beneficiile asociate activului financiar, sau b) nu a transferat si nici nu a retinut in mod substantial toate riscurile si beneficiile asociate activului financiar, dar a transferat controlul asupra activului financiar.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

d) Active financiare – derecunoastere (continuare)

O datorie financiara este derecunoscuta atunci cand obligatia este stinsa, anulata sau expira. Atunci cand o datorie financiara este inlocuita de o alta datorie financiara catre acelasi creditor, dar cu termeni contractuali semnificativ diferiti sau cand termenii actualei datorii sunt modificati semnificativ, un asemenea schimb sau modificare este tratat(a) ca o derecunoastere a datoriei initiale, urmata de recunoasterea unei noi datorii, iar diferenta intre valorile contabile este recunoscuta in Situatia veniturilor si cheltuielilor.

Reducerea directa a valorii contabile brute a creditelor din bilant

Politica contabila a Bancii conform IFRS 9 ramane acceeasi ca cea in conformitate cu IAS 39. O stergere din bilant este efectuata atunci cand creditul este considerat nerecuperabil (incertitudine foarte mare in ceea ce priveste valoarea recuperabila si perioada de timp). Stergerea din bilant nu este conditionata de incheierea procedurilor legale si nici nu implica pierderea creantelor bancii fata de active financiare. O stergere a unui credit este efectuata numai atunci cand sansele de recuperare sunt foarte reduse.
Banca efectueaza stergeri permanente de credite (derecunoastere) in anumite situatii, ca cele prezentate mai jos:

- activele financiare sunt considerate nesemnificative, deci nu justifica initierea procesului de recuperare;
- garantiile care acopera creantele au o valoare de recuperare considerata nesemnificativa si nici o alta sursa de recuperare nu poate fi identificata;
- epuizarea tuturor mijloacelor legale
- sfarsitul termenului de prescriptie pentru drepturile de executare, etc

Orice recuperare a creditelor si creantelor scoase anterior in afara bilantului este recunoscuta ca venit.

e) Modelul de depreciere a activelor financiare (politica aplicabila din 1 ianuarie 2018)

IFRS 9 inlocuieste modelul "pierderi realizate – incurred loss" din IAS 39 cu un model de "pierderi de credit asteptate – expected loss" - ECL.

In consecinta, incepand cu 1 ianuarie 2018, Grupul evalueaza previzional („forward looking") pierderile din credite ("ECL") pentru urmatoarele categorii de active financiare: creditele si depozitele plasate masurate la cost amorizat, instrumentele de datorie evaluate la valoarea justa in alte elemente ale rezultatului global, angajamente de imprumut si contracte de garantie financiara, active contractuale si creante comerciale.

Grupul recunoaste o ajustare din depreciere pentru astfel de pierderi la fiecare data de raportare. Masurarea pierderii din credite asteptata reflecta:

- suma neafectata si ponderata cu probabilitatea care este determinata prin evaluarea unei serii de rezultate posibile;
- valoarea in timp a banilor;
- informatii rezonabile si documentate care sunt disponibile fara costuri sau eforturi nejustificate la data raportarii despre evenimentele trecute, conditiile actuale si previziunile privind conditiile economice viitoare.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

e) Modelul de depreciere a activelor financiare (politica aplicabila din 1 ianuarie 2018) (continuare)

Calculul ECL ia in considerare atat numarul de zile de intarziere inregistrate cat si analiza riscului de credit efectuata pentru clientii cu credite acordate.

Pentru activele contractuale si creantele comerciale, Grupul a ales sa aplice abordarea simplificata pentru masurarea pierderilor de credit asteptate.

Aspecte generale cu privire la principiile ECL

Ajustarile pentru pierdere determinate pe baza modelului ECL au la baza pierderile din credit asteptate pe intreaga durata de viata a activului financiar (lifetime expected credit loss sau LTECL), cu exceptia cazului in care nu a existat o crestere semnificativa a riscului de credit de la recunoasterea initiala, caz in care ajustarea pentru pierdere se evaluaza pe baza pierderilor din credit asteptate pe un orizont de 12 luni (12mECL). Pierderea de credit asteptata este calculata incepand cu momentul originarii.

In consecinta, activele financiare care fac obiectul provizionarii pot fi clasificate in unul dintre cele 3 stadii sau POCI, in functie de inregistrarea sau nu a unei cresteri semnificative a riscului de credit dupa recunoasterea initiala:

- **Stadiul 1** deteriorare nesemnificativa sau inexistenta a calitatii creditului dupa recunoasterea initiala; ajustarea pentru pierdere se evaluaza la o valoare egala cu 12mECL
- **Stadiul 2** crestere semnificativa a riscului de credit dupa recunoasterea initiala, fara a fi insa depreciat; ajustarea pentru pierdere se evaluaza la o valoare egala cu LTECL
- **Stadiul 3** active depreciate/in default; ajustarea pentru pierdere este reprezentata de LTECL
- **POCI** active financiare care sunt depreciate la recunoasterea initiala. Ajustarea pentru pierdere trebuie sa fie egala cu LTECL. Piederile de credite asteptate sunt recunoscute sau reluate numai in masura in care exista o modificare ulterioara a pierderilor de credit asteptate.

Conform IFRS 9, pierderea din credit asteptata poate fi stabilita pe baza analizei individuale sau analizei colective. Modelul Bancii de calcul al pierderilor din credit asteptate presupune:

- Analiza individuala sau colectiva pentru clientii clasificati in Stadiul 3
- Analiza colectiva pentru clientii clasificati in Stadiul 2 sau Stadiul 1

Criterii de clasificare in stadii

Banca a stabilit criterii pe baza carora se realizeaza lunar evaluarea cresterii semnificative a riscului de credit de la momentul recunoasterii initiale, avand in vedere atat praguri relative cat si absolute.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

e) Modelul de depreciere a activelor financiare (politica aplicabila din 1 ianuarie 2018) (continuare)

- Pentru portofoliul Non Retail (Corporate si Autoritati Publice), criteriile de clasificare in stadii sunt:

  Stadiul 3: Clienti in stare de nerambursare conform definitiei Autoritatii Bancare Europene (ABE) prezentata in paragraful de mai jos
  Stadiul 2: evaluare pe baza
  Criteriului relativ: Dublarea fata de momentul originarii a PD („Probabilitate de default") estimat pe durata de viata
  Criteriilor absolute: Clienti incadrati in cele mai riscante trei clase de risc, clienti cu rating expirat de mai mult de trei luni, clienti fara rating, clienti sanatosi cu facilitati restructurate in perioada de proba si cu serviciul datoriei <30 zile, clienti cu serviciul datoriei > 30 zile
  Stadiul 1: Toti clientii care nu sunt clasificati in Stadiul 2 sau Stadiul 3 pe baza criteriilor de mai sus

- Pentru portofoliul Retail persoane juridice, criteriile de clasificare in stadii sunt:

  Stadiul 3: Clienti in stare de nerambursare conform definitiei Autoritatii Bancare Europene (ABE) prezentata in paragraful de mai jos
  Stadiul 2: evaluare pe baza
  Criteriului relativ: Dublarea fata de momentul originarii a PD-ului estimat pe durata de viata
  Criteriilor absolute: clienti incadrati in cele mai riscante trei clase de risc, clienti sanatosi cu facilitati restructurate in perioada de proba si cu serviciul datoriei <30 zile, clienti cu serviciul datoriei > 30 zile
  Stadiul 1: Toti clientii care nu sunt clasificati in Stadiul 2 sau Stadiul 3 pe baza criteriilor de mai sus

- Pentru portofoliul Persoane fizice si persoane fizice autorizate/profesii liberale, criteriile de clasificare in stadii sunt:

  Stadiul 3: Clienti in stare de nerambursare conform definitiei Autoritatii Bancare Europene (ABE) prezentata in paragraful de mai jos
  Stadiul 2: evaluare pe baza
  Criteriului relativ: Dublarea fata de momentul originarii a PD-ului estimat pe durata de viata
  Criteriilor absolute: clienti incadrati in cele mai riscante doua clase de risc, clienti sanatosi cu facilitati restructurate in perioada de proba si cu serviciul datoriei <30 zile, clienti cu serviciul datoriei > 30 zile
  Stadiul 1: Toti clientii care nu sunt clasificati in Stadiul 2 sau Stadiul 3 pe baza criteriilor de mai sus

In conformitate cu definitia ABE privind starea de nerambursare, principalele elemente luate in considerare la evaluarea deprecierii creditelor includ existenta unor intarzieri mai mari de 90 de zile la plata principalului sau a dobanzii, deteriorarea severa a situatiei financiare a contrapartidei care antreneaza o probabilitate ridicata de a fi in imposibilitatea de a-si onora in totalitate obligatiile din credit, restructurarea creditelor in conditiile unor dificultati financiare semnificative intampinate de debitor, initierea procedurilor legale sau transferarea debitorului in gestiunea structurilor de recuperare specializate (indiferent de numarul zilelor de intarziere).

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

e) Modelul de depreciere a activelor financiare (politica aplicabila din 1 ianuarie 2018) (continuare)

Tehnici privind calculul ECL:

Elementele principale care stau la baza determinarii ECL sunt prezentate mai jos:

- PD - modelele privind Probabilitatea de default se bazeaza pe o abordare in doua etape: construirea curbei marginale a PD-ului through-the-cycle (TTC) si ajustarea curbei PD-ului TTC pentru a tine cont de situatia actuala si impactul informatiei previzionale;
- LGD - modelul Pierderii in caz de nerambursare tine seama de incasari, vanzarile de portofolii si recuperarile garantiilor;
- EAD - estimarea Expunerii in caz de nerambursare la fiecare moment se bazeaza pe modelele de gestiune a lichiditatii, respectiv modele privind rata de rambursare anticipata in cazul contractelor cu grafic de rambursare si modele de estimare a gradului de utilizare a liniilor in cazul contractelor fara grafic de rambursare;
- Ajustarea parametrilor de calcul a ECL pentru a tine cont de situatia actuala (point in time) si impactul informatiei previzionale.

Informatia previzionala (forward-looking)

In cadrul IFRS 9, pierderile asteptate sunt calculate pe baza a 3 scenarii macroeconomice: scenariul optimist, scenariul de baza si scenariul de stres. Astfel, pierderile din credit asteptate sunt influentate atat de modificari in calitatea portofoliului cat si de modificari ale proiectiilor macroeconomice. Modelele macroeconomice au in vedere factori care ar putea avea un impact asupra ECL, respectiv PIB, cursul de schimb RON / EUR si rata somajului. Estimarile finale de ECL au la baza media ponderata a celor trei scenarii (in functie de probabilitatile de aparitie asociate).
Elementele de intrare si modelele utilizate pentru calculul ECL nu reusesc intotdeauna sa reflecte toate caracteristicile pietei la data situatiilor financiare. In acest sens, Banca analizeaza necesitatea/oportunitatea constituirii de provizioane aditionale sub forma de „overlays" pentru a aborda:

- Sectorul de activitate cu un anumit risc (ajustarea ECL pe sectoare care au un comportament diferit fata de intregul segment de calibrare).
- Un risc macroeconomic, vizibil, imposibil de acoperit de modele (de obicei, atunci cand stresul previzibil nu a avut loc in trecutul observat pentru a servi drept baza pentru modele).

Provizioanele suplimentare sub forma de „overlays" inregistrate de catre Banca reprezinta 9,5% din stocul total de provizioane.

Principii de depreciere/default

Indicii individuali de depreciere si definitia starii de nerambursare raman neschimbate intre IAS 39 si IFRS 9.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

e) Modelul de depreciere a activelor financiare (politica aplicabila din 1 ianuarie 2018) (continuare)

Deprecierea si recuperarea sunt evaluate, masurate si recunoscute individual pentru credite si creante care sunt semnificative individual, si pe baza de portofoliu de credite si creante depreciate pentru cele care nu sunt semnificative individual. Creditele si creantele pentru care nu a fost identificata o dovada obiectiva a deprecierii indiferent daca sunt individual semnificative sau nu, sunt incluse intr-un portofoliu de evaluare colectiva a deprecierii. Valoarea contabila a activului este redusa pana la valoarea recuperabila estimata fie direct, fie prin utilizarea unu cont de provizion. Pierderea aferenta este recunoscuta in contul de profit si pierdere. Daca valoarea deprecierii scade ulterior ca urmare a unui eveniment care apare dupa depreciere, reluarea provizionului este creditata in contul de profit si pierdere.
Grupul utilizeaza definitia starii de nerambursare conform definitiei valide implicite a ABE. Toate curbele PD ca parametrii de intrare pentru calculul ECL au fost calibrate aplicand retroactiv definitia ABE in portofoliu, pentru a asigura coerenta intrarii in starea de nerambursare in timpul calibrarii.

Evaluarea garantiilor

In vederea diminuarii riscului de credit aferent activelor financiare, Banca urmareste obtinerea garantiilor/colateralelor acolo unde este posbil. Garantiile sunt acceptate sub diverse forme, precum numerar, scrisori de garantie, garantii imobiliare, etc.

Garantiile imobiliare sunt evaluate periodic. Valoarea de piata a acestora este estimata de catre evaluatori certificati, care pot fi externi sau interni institutiei. In functie de tipul garantiei, reevaluarea se realizeaza:

- Anual, pentru proprietati imobiliare de natura comerciala/ industriala/ agricola, terenuri
- Cel putin o data la 3 ani, pentru proprietati imobiliare de natura rezidentiala sau cu o frecventa mai ridicata in situatia in care piata imobiliara prezinta o evolutie negativa.

Valoarea garantiilor impacteaza calculul ECL prin intermediul parametrului LGD, care reprezinta estimarea pierderii dintr-o tranzactie in cazul aparitiei starii de nerambursare, luand in considerare toate fluxurile de numerar incasate de la client, precum si recuperarile din valorificarea garantiilor (nete de orice costuri si pierderi suplimentare aferente), incluzand si efectul valorii in timp a banilor. Valoarea de recuperare a unei garantii se determina prin aplicarea de coeficienti de ajustare la valoarea sa de piata, atunci cand nivelul de provizioane se determina pe baza analizei individuale.

f) Conversia soldurilor exprimate in valuta

Tranzactiile in valuta sunt inregistrate la cursul de schimb al monedei functionale de la data tranzactiei. La data situatiei pozitiei financiare, activele si datoriile monetare denominate in valuta sunt translatate folosind cursul de schimb al monedei functionale pentru ziua respectiva. Diferentele sunt recunoscute in profit sau pierdere. Elementele nemonetare denominate intr-o alta valuta care sunt contabilizate la cost sunt convertite utilizand ratele de schimb de la data tranzactiei initiale. Elementele nemonetare denominate in valuta, masurate la valoarea justa, sunt convertite utilizand ratele de schimb de la data determinarii valorii juste.

Ratele de schimb la 31 decembrie 2018, respectiv 2017, pentru valutele care au avut un impact semnificativ asupra situatiilor financiare consolidate si individuale ale Grupului si ale Bancii, au fost:

	31 decembrie, 2018	31 decembrie, 2017
RON/ EUR	4.6639	4.6597
RON/ USD	4.0736	3.8915

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

g) Numerar si disponibilitati asimilate

In scopul prezentarii situatiei fluxurilor de numerar, numerarul si echivalentul de numerar cuprinde numerarul din casierie, conturile curente si plasamentele pe termen scurt la alte banci, mai putin sume in tranzit si credite catre banci cu o scadenta mai mare de 90 de zile de la data achizitiei. Grupul si Banca nu au inclus in categoria disponibilitatilor la vedere sumele reprezentand soldul contului de rezerva minima obligatorie la Banca Nationala a Romaniei.

h) Leasing

Determinarea faptului ca un contract contine sau nu o creanta de leasing se bazeaza pe substanta economica a contractului si presupune o analiza a faptului ca indeplinirea contractului depinde sau nu de folosirea unui anumit activ sau a anumitor active si daca contractul acorda dreptul de a utiliza activul.

Grupul in calitate de locator

Leasingul financiar, care transfera locatarului, in mare masura, toate riscurile si beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului, este recunoscut initial in situatia pozitiei financiare la valoarea justa a bunului din contract sau, in cazul in care este mai mica, la valoarea actualizata a platilor minime de leasing aferente contractului. Platile de leasing sunt alocate intre capital si venituri din dobanzi intr-un mod care reflecta o rata periodica constanta a rentabilitatii investitiei nete neamortizate aferente leasingului financiar.

Operatiunile de leasing in care Grupul si Banca retin in mare masura toate riscurile si beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing operational. Venitul rezultat din leasingul operational este recunoscut liniar pe durata contractului.

Grupul ca locatar

Leasing-urile care nu transfera Bancii substantial toate riscurile si beneficiile aferente detinerii dreptului de proprietate a elementelor inchiriate sunt considerate leasing operational. Platile de leasing operational sunt recunoscute ca o cheltuiala in Situatia profitului sau pierderii pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Angajamentele de plata pentru inchiriere sunt recunoscute drept cheltuieli in perioada in care sunt suportate.

i) Investitii in entitati asociate

Un asociat este o intreprindere in care Grupul si Banca exercita o influenta semnificativa si nu este nici o filiala, nici o asociere in participatie. Asociatii sunt contabilizati folosind metoda punerii in echivalenta in scopul consolidarii si a metodei costurilor pentru situatii financiare individuale.

In cadrul metodei punerii in echivalenta, o investitie intr-o entitate asociata este inregistrata in situatia pozitiei financiare la cost plus modificarile ulterioare post-achizitiei din partea Grupului si a Bancii a activelor nete ale entitatii associate. Fondul comercial al unui asociat este inclus in valoarea contabila a investitiei si nu este amortizat.

Grupul si Banca efectueaza o evaluare a oricaror pierderi suplimentare din depreciere in legatura cu investitita neta in entitatea asociata.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

i) Investitii in entitati asociate (continuare)

Situatia veniturilor si cheltuielilor reflecta ponderea rezultatelor operatiunilor entitatii associate. In cazul in care a existat o modificare recunoscuta direct in capitalurile proprii ale entitatii associate, Grupul isi recunoaste cota parte din aceste modificari si o prezinta, atunci cand este cazul in situatia modificarilor capitalurilor proprii.

Datele de raportare ale entitatilor associate si ale Grupului sunt identice, iar principalele politici contabile ale asociatilor sunt conforme cu cele utilizate de Grup pentru tranzactii si evenimente similare in circumstante similare.

j) Imobilizari corporale

Costul unui element de imobilizari corporale trebuie recunoscut ca activ daca si numai daca:(a) este probabila generarea pentru entitate de beneficii economice viitoare aferente activului; si (b) costul activului poate fi evaluat in mod fiabil. Cladirile si alte imobilizari corporale sunt inregistrate la costul de achizitie, diminuat cu amortizarea cumulata si deprecierea cumulata.

In conformitate cu IAS 29 „Raportarea financiara in economiile hiperinflationiste", imobilizarile corporale au fost retratate, conform contabilitatii de hiperinflatie, luandu-se in considerare indicele general al preturilor intre data achizitiei si 31 decembrie 2003.

Amortizarea este calculata pe baza metodei liniare, luand in considerare ratele stabilite conform duratelor de viata utila estimate, dupa cum sunt prezentate mai jos:

Tip activ	*Ani*
Cladiri si constructii speciale	10-40
Calculatoare si echipamente	3-5
Mobilier si alte echipamente	15
Mijloace de transport	5

Terenurile nu se amortizeaza. Imobilizarile in curs nu se amortizeaza inainte de a fi date in folosinta. Cheltuielile de reparatie si intretinere sunt inregistrate in Situatia profitului sau pierderii in perioada in care sunt angajate. Cheltuielile ulterioare sunt recunoscute ca un activ conform acelorasi principii de recunoastere utilizate la momentul recunoasterii initiale.

Valoarea contabila a imobilizarilor corporale este revizuita la fiecare data a situatiei pozitiei financiare sau cand evenimente sau circumstante indica faptul ca valoarea activelor ar putea sa nu mai fie recuperata. In acest caz valoarea contabila se diminueaza pana la valoarea recuperabila. Activele corporale sunt derecunoscute la cedarea acestora sau cand nu se mai asteapta beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea lor. Castigul sau pierderea care rezulta din derecunoasterea unui activ corporal (determinat ca diferenta intre incasarile nete la cedare si valoarea contabila a elementului) este inclus(a) in Situatia profitului sau pierderii in anul in care activul este derecunoscut.

k) Investitii imobiliare

Activele sunt clasificate drept investitii imobiliare in cazul in care proprietatea (teren sau o cladire - sau o parte a unei cladiri - sau ambele) este detinuta (de catre Banca sau Grup sau proprietar), pentru a obtine venituri din chirii sau pentru cresterea valorii capitalului sau ambele, mai degraba decat pentru: (a) utilizarea in productia sau in scopuri administrative; sau (b) vanzare pe parcursul desfasurarii normale a activitatii.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

k) Investitii imobiliare (continuare)

Investitiile imobiliare sunt recunoscute initial la cost, inclusiv costurile de tranzactionare. Ulterior recunoasterii initiale, investitiile imobiliare sunt inregistrate la cost mai putin orice amortizare cumulata si orice pierdere din depreciere.

Investitiile imobiliare sunt derecunoscute fie cand sunt cedate, fie cand investitia imobiliara respectiva este definitiv retrasa din folosinta si nu se mai asteapta beneficii economice viitoare din cedarea ei. Castigurile sau pierderile aparute din cedarea sau casarea investitiilor imobiliare sunt recunoscute in Situatia profitului sau pierderii in anul casarii sau cedarii.

Transferurile catre investitii imobiliare vor fi facute atunci, si numai atunci, cand exista o modificare a utilizarii, evidentiata de incetarea utilizarii de catre proprietar, inceperea unui leasing operational cu o alta parte, sau incheierea procesului de construire sau dezvoltare. Transferurile de la investitiile imobiliare se fac atunci si numai atunci cand exista o modificare a utilizarii, evidentiata de inceperea utilizarii de catre proprietar sau inceperea procesului de dezvoltare in perspectiva vanzarii.
Amortizarea cladirilor incluse in investitii imobiliare se realizeaza utilizand metoda liniara pe durata de utilizare asa cum se prezinta in nota 4 h).

l) Active imobilizate detinute in vederea vanzarii

Activele imobilizate pentru care se estimeaza ca valoarea contabila va fi recuperata in principal printr-o tranzactie de vanzare, mai degraba decat prin utilizarea sa continua sunt clasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii.

Activele detinute in vederea vanzarii sunt evaluate initial si, ulterior, masurate la valoarea cea mai mica dintre valoarea contabila si valoarea justa la data evaluarii. Pentru orice scadere a valorii juste sub valoarea contabila, deprecierea este recunoscuta in contul de profit si pierdere. Cresterea valorii juste a unui activ detinut in vederea vanzarii este contabilizata prin reluarea de provizion. Cresterea valorii juste este recunoscuta pana la limita valorii contabile de la momentul recunoasterii initiale a activului.

Pe perioada in care un activ este clasificat ca detinut in vederea vanzarii nu este recunoscuta amortizarea acestuia. Un activ care inceteaza sa mai fie clasificat drept detinut in vederea vanzarii este evaluat la valoarea cea mai mica dintre valoarea contabila inainte ca activul sa fi fost clasificat ca fiind detinut in vederea vanzarii ajustata cu amortizarea care ar fi fost recunoscuta daca activul nu ar fi fost clasificat ca fiind detinut in vederea vanzarii si valoarea recuperabila a activului.

m) Fondul comercial

Fondul comercial obtinut din combinari de intreprinderi este evaluat la momentul achizitiei la cost, reprezentand diferenta, intr-o combinare de intreprinderi, dintre costul de achizitie si cota parte a Grupului din valoarea justa neta a activelor, pasivelor si datoriilor contingente identificabile. Dupa recunoasterea initiala, fondul comercial este evaluat la cost minus orice pierderi cumulate ulterior din depreciere.

Fondul comercial este revizuit pentru depreciere la fiecare data de raportare sau mai des daca evenimente sau schimbari in circumstante arata ca valoarea contabila ar putea fi depreciata. Deprecierea se determina prin evaluarea valorii recuperabile a unitatii generatoare de numerar la care se refera fondul comercial. In cazul in care valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar este mai mica decat valoarea contabila, o pierdere din depreciere este recunoscuta.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

n) Imobilizari necorporale

Activele necorporale sunt masurate initial la cost. Dupa recunoasterea initiala, imobilizarile necorporale sunt inregistrate la cost minus amortizarea cumulata si pierderea cumulata din depreciere.

Toate activele necorporale in sold la 31 decembrie 2018 respectiv 2017, au durate de viata determinate si se amortizeaza pe baza metodei liniare pe o durata de viata utila de pana la 5 ani. Durata si metoda de amortizare sunt revizuite cel putin la sfarsitul fiecarui an financiar.

La data situatiei pozitiei financiare sau ori de cate ori evenimente sau schimbari in circumstante indica faptul ca valoarea contabila nu mai poate fi recuperata, activele necorporale sunt analizate pentru depreciere. Cand valoarea contabila a unui activ este mai mare decat valoarea recuperabila estimata, aceasta este redusa la valoarea recuperabila prin recunoasterea provizionului.

o) Beneficiile angajatilor

Beneficii pe termen scurt:
Beneficiile pe termen scurt ale angajatilor includ: indemnizatii, salarii, contributia la asigurarile sociale. Acestea sunt recunoscute ca si cheltuieli pe masura prestarii serviciilor.

Asigurari sociale:
Atat Grupul cat si angajatii acestuia sunt obligati prin lege sa contribuie la asigurarile sociale asa cum sunt ele descrise in situatiile financiare ca si contributii la asigurarile sociale, prin Fondul National de Pensii gestionat de Casa Nationala de Pensii si Asigurari Sociale din Romania (un plan de contributii finantat in baza retinerilor la sursa). Grupul si Banca nu au nicio obligatie legala sau implicita de a plati beneficii viitoare. Singura obligatie a Bancii este de a plati contributiile la momentul in care acestea devin scadente. Daca membrii asigurati in baza planului de Pensii si Asigurari Sociale inceteaza a mai fi salariati ai Grupului sau ai subsidiarelor acestuia, Grupul nu are nici o obligatie de a mai plati acestora beneficiile pe care le platea in anii in care erau angajati. Contributiile Grupului si ale Bancii sunt inregistrate in conturile de cheltuieli privind salariile si cheltuielile asimilate.

Beneficiile post-angajare:
Grupul si Banca au obligatia contractuala de a plati personalului care iese la pensie, beneficii calculate pe baza salariului la momentul pensionarii si a numarului de ani lucrati de fiecare persoana. Costul Grupului si al Bancii cu acordarea de beneficii in baza acestui plan de beneficii determinate este estimat anual folosind tehnica actuariala „metoda factorului de credit proiectat" si este recunoscut in situatia profitului sau pierderii pe baza contabilitatii de angajament.

Diferentele rezultate din modificari ale ipotezelor de calcul (pensionari anticipate, rate de actualizare, etc) sau diferentele dintre ipotezele actuariale si performantele reale sunt recunoscute ca pierderi sau castiguri actuariale.

Castigurile si pierderile actuariale, exclusiv sumele recunoscute ca dobanzi nete aferente datoriei nete privind beneficiul determinat sunt componente utilizate pentru a reevalua datoria neta privind beneficiul determinat. Aceste componente sunt recunoscute imediat si integral ca si castiguri si pierderi nerealizate si prezentate in Rezervele privind planul de pensii. Aceste elemente nu sunt niciodata reclasificate in venituri, dar transferate in rezultatul reportat.

Atunci cand intra in vigoare un plan nou sau modificat, costul serviciilor anterioare este recunoscut imediat in profit sau pierdere.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

o) Beneficiile angajatilor (continuare)

O cheltuiala anuala este inregistrata in cadrul cheltuielilor de personal aferente planurilor de beneficii determinate, constand in :

- drepturile suplimentare acordate fiecarui angajat (costul serviciilor curente);
- costul serviciilor anterioare rezultat dintr-o modificare de plan sau o reducere;
- cheltuiala financiara rezultata din rata de actualizare (a dobanzii nete aferente datoriei nete privind beneficiile determinate);
- decontarea planurilor.

Plan de optiuni de plata pe baza de actiuni :
Angajatii Grupului si ai Bancii (inclusiv directorii executivi) primesc o remuneratie sub forma optiunilor de plata pe baza de actiuni SG. Angajatii presteaza servicii drept contravaloare pentru instrumentele de capitaluri proprii ("capitaluri proprii-tranzactii decontate"), iar Groupe Société Générale trebuie sa atinga anumiti indicatori economici.

Costul tranzactiilor decontate in capitaluri proprii este recunoscut ca o crestere in capitalurile proprii in perioada in care performanta si/sau conditiile de serviciu sunt indeplinite si se incheie la data la care angajatii in cauza au dreptul de a exercita aceasta optiune ("de la data intrarii in drepturi").
Cheltuiala cumulata recunoscuta pentru acest tip de tranzactii la fiecare data de raportare pana la data intrarii in drepturi reflecta masura in care perioada de intrare in drepturi a expirat si cea mai buna estimare a Bancii cu privire la numarul de instrumente de capitaluri proprii care vor fi distribuite. Cheltuiala recunoscuta in Situatia profitului sau pierderii pentru o perioada este inregistrat(a) in “Cheltuieli de personal" si reprezinta miscarea in cheltuiala cumulata recunoscuta la inceputul si la sfarsitul acestei perioade.

In cazul in care termenii unui Plan de optiuni de plata pe baza de actiuni sunt modificati, cheltuiala minima recunoscuta in "Cheltuieli de personal" este cheltuiala in cazul in care termenii planului nu au fost modificati. O cheltuiala suplimentara este recunoscuta pentru orice modificare care mareste valoarea justa totala a acordului de plata pe baza de actiuni, sau care este benefica pentru angajat fiind evaluata la data modificarii.

In cazul in care un premiu de capital este anulat, este tratat ca si cand ar fi fost intrat in drepturi la data anularii si orice alta cheltuiala aferenta acestui premiu, care nu a fost inca recunoscuta este inregistrata imediat. Aceasta include orice premiu in situatia in care conditiile nelegitime aflate sub controlul fie al entitatii fie al contrapartidei nu sunt indeplinite. Cu toate acestea, daca un nou premiu de atribuire inlocuieste planul anulat, si este desemnat ca un premiu de inlocuire la data la care acesta este acordat, atat planul nou cat si cel anulat sunt tratate ca o modificare a planului initial asa cum este descris in paragraful anterior.

Alte beneficii
Banca acorda angajatilor cu vechime mai mare de 3 ani in cadrul bancii la 1 Ianuarie 2014, o contributie anuala la fondul de pensii (pilonul 3) in suma de 200 Euro/an/angajat.

p) Impozitare

Impozitul curent reprezinta valoarea impozitului pe profit datorat aferent profitului impozabil, calculat conform legislatiei fiscale romanesti si inregistrat pe baza contabilitatii de angajament in perioada la care se refera.
Datoria cu impozitul pe profit amanat este recunoscuta pentru toate diferentele temporare impozabile intre baza fiscala a activelor si datoriilor si valoarea lor contabila la data situatiei pozitiei financiare, in scopuri de raportare financiara, care vor avea ca rezultat valori impozabile in perioadele viitoare.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

p) Impozitare (continuare)

Activele privind impozitul pe profit amanat sunt recunoscute pentru toate diferentele temporare deductibile si pentru reportarea pierderilor si creantelor fiscale nefolosite, in limita in care este probabil ca profitul impozabil va fi disponibil si fata de care diferenta temporara deductibila si reportarea pierderilor fiscale nefolosite sa poata fi utilizate.

Creantele si datoriile privind impozitul amanat trebuie evaluate la valoarea care se asteapta sa fie platita catre sau recuperata de la autoritatile fiscale, pe baza ratelor de impozitare (si pe baza legislatiei fiscale) care au fost reglementate sau reglementate in mare masura pana la data situatiei pozitiei financiare.

Activele si datoriile privind impozitul curent si impozitul amanat se pot compensa daca se refera la aceeasi entitate impozabila si sunt percepute de aceeasi autoritate fiscala si entitatea are dreptul de a le compensa.

Pentru tranzactiile si alte evenimente recunoscute direct in capitalurile proprii, orice efecte fiscale aferente vor fi, de asemenea, recunoscute direct in capitalurile proprii si nu in structura profitului si pierderii.

q) Provizioane

Un provizion este recunoscut numai in momentul in care Grupul si Banca au o obligatie prezenta (legala sau implicita) generata de un eveniment anterior, este probabil ca o iesire de resurse care sa afecteze beneficiile economice sa fie necesara pentru a onora obligatia respectiva si o buna estimare a valorii obligatiei poate fi realizata.
In cazul in care efectul modificarii puterii de cumparare in timp este semnificativ, valoarea provizionului va fi egala cu valoarea actualizata a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru compensarea obligatiilor. Atunci cand se foloseste actualizarea, cresterea in valoare a provizionului pentru a reflecta trecerea timpului este recunoscuta drept cost al indatorarii.

r) Datorii si active contingente

Datoriile contingente nu sunt recunoscute in situatiile financiare. Ele sunt prezentate in note, cu exceptia cazurilor in care posibilitatea unei iesiri de beneficii economice este redusa.

Activele contingente nu sunt recunoscute in situatiile financiare, dar sunt prezentate cand o intrare de beneficii este probabila.

s) Rezultatul pe actiune

Rezultatul pe actiune este determinat prin impartirea profitului net la numarul mediu ponderat al actiunilor in circulatie din anul respectiv. La 31 decembrie 2018, respectiv 2017 Banca nu a emis nici un instrument de capitaluri proprii potential diluant.

t) Dividende aferente actiunilor ordinare

Dividendele aferente actiunilor ordinare sunt recunoscute ca o datorie si deduse din capitalurile proprii in momentul in care sunt aprobate de catre actionarii Grupului si ai Bancii.

3. Sumarul politicilor contabile semnificative (continuare)

u) Persoane aflate in relatii speciale

Diferite entitati sau persoane sunt considerate a fi in relatii speciale cu Grupul si Banca in cazul in care una din parti, fie prin proprietate, fie prin drepturi contractuale, relatii familiale sau alte situatii similare poate controla direct sau indirect cealalta parte, sau o poate influenta in mod semnificativ in luarea unor decizii financiare sau operationale.

Tranzactiile intre parti afiliate reprezinta un transfer de resurse sau obligatii intre parti afiliate indiferent daca implica un pret sau nu.

v) Evenimente ulterioare datei bilantului

Evenimentele ulterioare datei bilantului ce furnizeaza informatii suplimentare despre situatia Grupului si a Bancii la data situatiei pozitiei financiare (evenimente ce necesita ajustari), sau acelea care indica faptul ca ipoteza continuitatii activitatii nu este adecvata sunt reflectate in situatiile financiare. Evenimentele ulterioare ce nu necesita ajustari sunt prezentate in note, in cazul in care sunt semnificative.

4. IFRS 9 –note tranzitorii

Categoria de masurare si valoarea contabila a activelor financiare conform IAS 39 si IFRS 9 la 1 ianuarie 2018 sunt prezentate comparativ mai jos:

Grup

		Masurare IAS 39		Reclasificari	Re-masurare /Impact IFRS 9	Masurare IFRS9	
Active financiare	**Referinta**	**Categorie**	**Suma**			**Categorie**	**Suma**
Disponibilitati		Credite si creante	1,924,214			Cost amortizat	1,924,214
							-
Creante asupra Bancii Centrale		Credite si creante	5,757,953			Cost amortizat	5,757,953
							-
Creante asupra institutiilor financiare		Credite si creante	2,549,512	(43,638)	(857)	Cost amortizat	2,505,017
Depozite interbancare	A	Credite si creante	2,505,874		(857)		2,505,017
Tranzactii de rascumparare	B	Credite si creante	43,638	(43,638)			-
							-
Credite si avansuri acordate clientelei		Credite si creante	29,608,422	(1,139,203)	(208,016)	Cost amortizat	28,261,203
Tranzactii de rascumparare	C		1,139,203	(1,139,203)			-
Obligatiuni corporate	D		257,311		(6,277)		251,034
Valoare contabila bruta			257,311		(3,578)		253,732
Depreciere					(2,699)		(2,699)
Credite, expunere bruta			30,692,041	196,499	-		30,888,541
Credite, depreciere	E		(2,480,133)	(196,499)	(201,739)		(2,878,371)
							-
Creante din leasing financiar	K		727,768		(8,310)		719,458
							-
Instrumente financiare derivate si alte instrumente detinute pentru tranzactionare	B+C	Valoare justa prin Profit sau Pierdere	637,686	1,182,841		Valoare justa prin Profit sau Pierdere	1,820,527
							-
Instrumente de capital	F	Active disponibile pentru vanzare	98,802			Valoare justa prin Profit sau Pierdere	98,802
							-
Titluri de stat	G	Active disponibile pentru vanzare	12,036,572			Valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,036,572
							-
Active contractuale	H	Credite si creante	33,736		(11,794)	Cost amortizat	21,942
Creante		Credite si creante	85,814			Cost amortizat	85,814
							-
Investitii in asociati si subsidiare			151,860				151,860
							-
			53,612,339		**(228,977)**		**53,383,362**
							-
Alte active			1,202,516				1,202,516
							-
Impozit amanat activ			112,536		(14,332)		98,204
			0	0 0			0
Total active			**54,927,391**		**(243,309)**		**54,684,084**
							-
Datorii financiare							-
Datorii interbancare		Cost amortizat	885,970	(426,225)		Cost amortizat	459,745
Depozite interbancare			459,745				459,745
Depozite de tranzactionare	I		426,225	(426,225)			-
Depozitele clientelei		Cost amortizat	44,219,686			Cost amortizat	44,219,686
Imprumuturi atrase		Cost amortizat	1,252,455			Cost amortizat	1,252,455
Instrumente financiare derivate si alte instrumente detinute pentru tranzactionare	I	Valoare justa prin Profit sau Pierdere	138,044	426,225		Valoare justa prin Profit sau Pierdere	564,269
			46,496,155				**46,496,155**
							-
Alte datorii	J		**614,376**		**(25,604)**		**588,771**
							-
Datoria cu impozitul amanat			955		(955)		-
							-
Provizioane pentru garantii financiare si angajamente de finantare	K		447,154		(138,046)		309,106
							-
Total datorii			**47,558,640**		**(164,605)**		**47,394,032**

4. IFRS 9 – note tranzitorii (continuare)

Banca

		Masurare IAS 39		Reclasificari	Re-masurare /Impact IFRS 9	Masurare IFRS9	
Active financiare	**Referinta**	**Categorie**	**Suma**			**Categorie**	**Suma**
Disponibilitati		Credite si creante	1,924,188			Cost amortizat	1,924,188
Creante asupra Bancii Centrale		Credite si creante	5,757,953			Cost amortizat	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare		Credite si creante	2,530,468	(43,638)	(857)	Cost amortizat	2,485,973
Depozite interbancare	A	Credite si creante	2,486,830		(857)	Cost amortizat	2,485,973
Tranzactii de rascumparare	B	Credite si creante	43,638	(43,638)			
Credite si avansuri acordate clientelei		Credite si creante	29,011,925	(1,139,203)	(190,573)	Cost amortizat	27,682,149
Tranzactii de rascumparare	C		1,139,203	(1,139,203)			
Obligatiuni corporate	D		257,311		(6,277)		251,034
Valoare contabila bruta			257,311		(3,578)		253,732
Depreciere					(2,699)		(2,699)
Credite, expunere bruta			30,022,036	190,174	0	Cost amortizat	30,212,211
Credite, depreciere	E		(2,406,625)	(190,174)	(184,296)	Cost amortizat	(2,781,095)
Instrumente financiare derivate si alte instrumente detinute pentru tranzactionare	B+C	Valoare justa prin Profit sau Pierdere	637,689	1,182,841		Valoare justa prin Profit sau Pierdere	1,820,530
Instrumente de capital	F	Active disponibile pentru vanzare	77,121			Valoare justa prin Profit sau Pierdere	77,121
Titluri de stat	G	Active disponibile pentru vanzare	12,036,572			Valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,036,572
Active contractuale	H	Credite si creante	33,249		(11,794)	Cost amortizat	21,455
Creante		Credite si creante	28,781			Cost amortizat	28,781
Investitii in asociati si subsidiare			158,594				158,594
			52,196,540		**(203,224)**		**51,993,316**
Alte active			1,184,899				1,184,899
Impozit amanat activ			109,484		(17,520)		91,964
Total active			**53,490,923**		**(220,744)**		**53,270,179**
Datorii financiare							
Datorii interbancare		Cost amortizat	885,970	(426,225)		Cost amortizat	459,745
Depozite interbancare			459,745				459,745
Depozite de tranzactionare	I		426,225	(426,225)			
Depozitele clientelei		Cost amortizat	44,387,308			Cost amortizat	44,387,308
Imprumuturi atrase		Cost amortizat	48,530			Cost amortizat	48,530
Instrumente financiare derivate si alte instrumente detinute pentru tranzactionare	I	Valoare justa prin Profit sau Pierdere	138,044	426,225		Valoare justa prin Profit sau Pierdere	564,269
			45,459,852				**45,459,852**
Alte datorii	J		555,530		**(25,604)**		529,926
Provizioane pentru garantii financiare si angajamente de finantare	K		447,154		(138,192)		308,962
Total datorii			**46,462,536**		**(163,796)**		**46,298,740**

4. IFRS 9 – note tranzitorii (continuare)

La 1 ianuarie 2018, Grupul a schimbat modelul de masurare a pierderii din deprecierie din "realizata" in "asteptata". Ajustarile cu privire la valoarea contabila a activelor financiare masurate la cost amortizat sunt prezentate in detaliile tranzitorii la liniile: A, D, E, H, K.

La 1 ianuarie 2018, Grupul a realizat o evaluare a modelului de business pe baza circumstantelor existente la acel moment. Portofoliul de tranzactionare care include plasamente interbancare, intrumente derivate, tranzactii de rascumparare, titluri de stat, este clasificat ca si detinut pentru tranzactionare si va fi masurat la valoare justa prin profit si pierdere.

- B, C – tranzactii reverse repo anterior clasificate conform IAS 39 in "Credite si avansuri acordate clientelei" si "Creante asupra institutiilor financiare" si masurate la cost amortizat au fost incluse in linia "Instrumente financiare derivate si alte active financiare detinute pentru tranzactionare"
- E - ajustarile de dobanda clasificate conform IAS 39 in "credite - expunere bruta" au fost incluse in "Provizioane pentru deprecierea creditelor" conform IFRS9. Ajustarea pentru deprecierea POCI la data recunoasterii initiale si modificarea pozitiva ulterioara a ajustarii initiale au fost reclasificat din "Provizioane pentru deprecierea creditelor" in "credite - expunere bruta".
- H - ajustarea suplimentara a pierderii de credit asteptate aferenta comisioanelor pentru care exista indicii de depreciere (numar de zile de intarziere>90 zile) in valoare de 11,8 milioane.
- I – Depozite de tranzactionare anterior clasificate conform IAS 39 in "Depozite interbancare" si masurate la cost amortizat au fost incluse pe linia "Instrumente financiare derivate si alte instrumente detinute pentru tranzactionare"

F – la 1 ianuarie 2018, Grupul a reclasificat portofoliul de instrumente de capital din active financiare disponibile pentru vanzare conform IAS 39 in categoria active financiare la valoare justa in profit si pierdere conform IFRS 9. "Rezerva privind activele financiare disponibile pentru vanzare (AFS)" aferenta instrumentelor de capital in valoare de 25.1 milioane a fost reclasificata in rezultat reportat.

G – la 1 ianuarie 2018, Grupul a reclasificat sub-portofoliul de titluri de stat din afara portofoliului de tranzactionare din active financiare disponibile pentru vanzare conform IAS 39 in active financiare la valoare justa in alte elemente ale rezultatului global conform IFRS 9.

J - Impactul fiscal la tranzitia la IFRS 9 rezultat din diferentele privind pierderile din depreciere (IAS 39 fata de IFRS 9) pentru creditele acordate clientilor, reclasificarea valorii juste a instrumentelor de capitaluri proprii si ajustarii ECL inregistrate pentru depozitele plasate si imprumuturile acordate bancilor au generat scaderea impozitului pe profit aferent perioadei cu 25,6 milioane..

4. IFRS 9 – note tranzitorii (continuare)

Impactul din adoptarea IFRS 9 in rezultat reportat si in alte rezerve este prezentat mai jos:

Grup

	Referinta Nota 4 - Tranzitia pozitiei financiare	Rezerve din active deinute in vederea vanzarii/Rezerve privind activele financiare evaluate prin alte elementele ale rezultatului global	*din care:*		Rezultat reportat	*din care:*		Interese care nu controleaza	*din care:*		Total
			Valoare bruta	*Impozit amanat*		*Valoare bruta*	*Impozit amanat /Impozit curent*		*Valoare bruta*	*Impozit amanat*	
Impact IFRS 9											
Instrumente de capitaluri proprii	F	(21,093)	(25,111)	4,018	21,093	25,111	(4,018)	-	-	-	-
Activele contractuale	H	-	-	-	(11,794)	(11,794)	-	-	-	-	(11,794)
Titluri de stat	G	6,473	6,473	-	(6,473)	(6,473)	-	-	-	-	-
Obligatiuni corporate	D	(3,006)	(3,578)	573	-	-	-	-	-	-	(3,006)
Credite si avansuri acordate clientelei, Creante asupra institutiilor financiare, Titluri de stat - provizioane pentru depreciere	A, D, E	-	-	-	(165,848)	(196,923)	31,075	(7,031)	(8,371)	1,339	(172,879)
Leasing financiar	K	-	-	-	(6,980)	(8,310)	1,330	-	-	-	(6,980)
Garantii financiare si angajamente creditare-provizioane	J	-	-	-	115,961	138,048	(22,088)	-	-	-	115,961
Total impact IFRS 9		**(17,626)**	**(22,216)**	**4,590**	**(54,042)**	**(60,341)**	**6,299**	**(7,031)**	**(8,371)**	**1,339**	**(78,699)**

4. IFRS 9 – note tranzitorii (continuare)

Banca

	Referinta Nota 4 - Tranzitia pozitiei financiare	Rezerve din active deinute in vederea vanzarii/Rezerve privind activele financiare evaluate prin alte elementele ale rezultatului global	*din care:*		Rezultat reportat	*din care:*		Total
			Valoare bruta	*Impozit amanat*		*Valoare bruta*	*Impozit amanat /Impozit curent*	
Impact IFRS 9								
Instrumente de capitaluri proprii	F	(21,093)	(25,111)	4,018	21,093	25,111	(4,018)	**(0)**
Activele contractuale	H	-	-	-	(11,794)	(11,794)	-	**(11,794)**
Titluri de stat	G	6,473	6,473	-	(6,473)	(6,473)	-	**0**
Obligatiuni corporate	D	(3,006)	(3,578)	573	-	-	-	**(3,006)**
Credite si avansuri acordate clientelei, Creante asupra institutiilor financiare, Titluri de stat - provizioane pentru depreciere	A, D, E	-	-	-	(158,227)	(187,852)	29,624	**(158,227)**
Garantii financiare si angajamente creditare-provizioane	J	-	-	-	116,080	138,190	(22,110)	**116,080**
Total impact IFRS 9		(17,626)	(22,216)	4,590	(39,321)	(42,818)	3,496	**(56,947)**

5. Raportarea pe segmente

Segmentele utilizate in scopuri de management sunt bazate pe tipul de client si dimensiunea acestuia, produsele si serviciile oferite dupa cum urmeaza:

In categoria Retail (Persoane fizice si Companii mici) sunt identificate urmatoarele segmente de clienti:

- Persoane fizice – Banca pune la dispozitia clientilor o gama de produse bancare cum ar fi: produse de economisire si depozitare, credite de consum si ipotecare, descoperiri de cont, carduri de credit, transfer de fonduri si facilitati de plata, etc.

- Companii Mici – companii cu cifra de afaceri anuala mai mica de 1 milion de EUR si cu o expunere agregata la nivel de grup mai mica de 0,3 millioane EUR. O gama de produse standardizata este oferita intreprinderilor mici si persoanelor fizice autorizate: produse de economisire si depozitare, credite si alte facilitati de creditare, etc.

Categoria clientilor Retail include clienti cu caracteristici similare in ceea ce priveste nevoile financiare, complexitatea activitatii efectuate si marimea afacerii pentru care este furnizata o gama de produse si servicii bancare cu complexitate medie-redusa

In categoria Non-Retail sunt identificate urmatoarele segmente de clienti:

- Intreprinderi Mici si Mijlocii (companii cu cifra de afaceri anuala intre 1 milion si 50 Milioane de EURO si expunerea agregata la nivel de grup mai mare de 0,3 milioane EUR).

- Companii Mari (companii cu cifra de afaceri mai mare de 50 milioane EUR, municipalitati, companii din sectorul public si alte institutii financiare).

Banca pune la dispozitia acestor clienti o gama larga de produse si servicii bancare, incluzand: produse de economisire si depozitare, credite si alte facilitati de creditare, servicii de transfer si plati, gestionarea de numerar, consultanta de investitii, titluri de valoare, proiecte si tranzactii de finantare structurala, credite sindicalizate, si tranzactii garantate cu active.

Categoria *Gestiune proprie* include: activitati de trezorerie, ALM si alte categorii care nu au fost alocate pe liniile de afaceri Retail si Non-Retail.

Comitetul Executiv monitorizeaza activitatea fiecarui segment separat cu scopul de a lua decizii in ceea ce priveste alocarea resurselor si evaluarea performantei.

5. Raportarea pe segmente (continuare)

Grup

	31 decembrie 2018				31 decembrie 2017			
	Total	Retail	Non retail	Gestiune proprie	Total	Retail	Non retail	Gestiune proprie
Total active	**55,719,369**	**21,739,288**	**8,625,000**	**25,355,080**	**54,927,391**	**21,010,219**	**9,325,971**	**24,591,201**
Credite si avansuri acordate clientelei, net & Creante din leasing financiar, net	30,364,288	21,739,288	8,625,000	-	30,336,190	21,010,219	9,325,971	-
Alte active	25,355,080	-	-	25,355,080	24,591,201	-	-	24,591,201
Total pasive	**55,719,369**	**29,819,932**	**15,397,063**	**10,502,374**	**54,927,391**	**27,837,197**	**16,382,489**	**10,707,705**
Depozitele clientelei	45,216,995	29,819,932	15,397,063	-	44,219,686	27,837,197	16,382,489	-
Alte pasive	10,502,374	-	-	10,502,374	10,707,706	-	-	10,707,706

Banca

	31 decembrie 2018				31 decembrie 2017			
	Total	Retail	Non retail	Gestiune proprie	Total	Retail	Non retail	Gestiune proprie
Total active	**54,089,354**	**20,902,021**	**7,991,322**	**25,196,011**	**53,490,923**	**20,254,098**	**8,757,827**	**24,478,998**
Credite si avansuri acordate clientelei, net & Creante din leasing financiar, net	28,893,343	20,902,021	7,991,322	-	29,011,925	20,254,098	8,757,827	-
Alte active	25,196,011	-	-	25,196,011	24,478,998	-	-	24,478,998
Total pasive	**54,089,354**	**29,819,932**	**15,495,624**	**8,773,798**	**53,490,923**	**27,837,197**	**16,550,111**	**9,103,615**
Depozitele clientelei	45,315,556	29,819,932	15,495,624	-	44,387,308	27,837,197	16,550,111	-
Alte pasive	8,773,798	-	-	8,773,798	9,103,615	-	-	9,103,615

5. Raportarea pe segmente (continuare)

Grup

	2018				2017			
	Total	**Retail**	**Non retail**	**Gestiune proprie**	**Total**	**Retail**	**Non retail**	**Gestiune proprie**
Venituri nete din dobanzi	1,988,819	1,313,274	444,586	230,958	1,719,372	1,131,353	417,382	170,637
Venituri din comisioane, net	797,147	623,599	173,046	502	763,043	581,438	181,982	(377)
Total alte venituri	329,316	100,123	93,321	135,872	303,460	100,350	95,179	107,931
Venituri operationale	**3,115,283**	**2,036,997**	**710,953**	**367,332**	**2,785,875**	**1,813,141**	**694,543**	**278,191**
Total cheltuieli operationale	**(1,489,665)**	**(1,084,192)**	**(381,144)**	**(24,329)**	**(1,473,218)**	**(997,243)**	**(411,350)**	**(64,625)**
Costul net al riscului	230,388	(46,250)	275,175	1,462	359,517	(109,500)	519,199	(50,182)
Profitul brut (inainte de impozitul pe profit)	**1,856,004**	**906,556**	**604,984**	**344,466**	**1,672,174**	**706,398**	**802,392**	**163,384**
Total impozit pe profit	(292,903)	(142,908)	(95,369)	(54,626)	(257,599)	(108,993)	(124,286)	(24,320)
Profitul exercitiului financiar	**1,563,101**	**763,647**	**509,615**	**289,839**	**1,414,575**	**597,405**	**678,106**	**139,064**
Raport costuri/venituri	**47.8%**	**53.2%**	**53.6%**	**6.6%**	**52.9%**	**55.0%**	**59.2%**	**23.2%**

Banca

	2018				2017			
	Total	**Retail**	**Non retail**	**Gestiune proprie**	**Total**	**Retail**	**Non retail**	**Gestiune proprie**
Venituri nete din dobanzi	1,869,332	1,231,428	402,868	235,035	1,604,356	1,056,561	379,243	168,552
Venituri din comisioane, net	759,301	592,014	170,875	(3,587)	726,290	552,635	175,259	(1,604)
Total alte venituri	352,283	98,253	90,361	163,670	310,853	99,075	93,885	117,893
Venituri operationale	**2,980,915**	**1,921,694**	**664,104**	**395,117**	**2,641,499**	**1,708,271**	**648,387**	**284,841**
Total cheltuieli operationale	**(1,399,639)**	**(1,014,853)**	**(361,014)**	**(23,772)**	**(1,387,568)**	**(930,927)**	**(392,200)**	**(64,441)**
Costul net al riscului	246,276	(25,987)	271,185	1,078	375,687	(95,904)	516,374	(44,783)
Profitul brut (inainte de impozitul pe profit)	**1,827,552**	**880,854**	**574,275**	**372,424**	**1,629,618**	**681,440**	**772,561**	**175,617**
Total impozit pe profit	(281,564)	(135,710)	(88,476)	(57,378)	(249,234)	(104,930)	(118,961)	(25,343)
Profitul exercitiului financiar	**1,545,988**	**745,144**	**485,798**	**315,046**	**1,380,384**	**576,510**	**653,600**	**150,274**
Raport costuri/venituri	**47.0%**	**52.8%**	**54.4%**	**6.0%**	**52.5%**	**54.5%**	**60.5%**	**22.6%**

6. Disponibilitati

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Numerar in casierie si tezaur	1,679,393	1,457,955	1,679,366	1,457,929
Numerar in ATM	556,651	466,259	556,651	466,259
Total	**2,236,045**	**1,924,214**	**2,236,018**	**1,924,188**

7. Analiza disponibilitatilor in vederea calcularii fluxurilor de numerar

Disponibilitati si echivalente in numerar

In scopul prezentarii fluxurilor de numerar, disponibilitatile si echivalentul in numerar cuprind numerar si elemente asimilate, conturi curente si plasamente la alte banci pe termen scurt. Sumele in tranzit in valoare de 105,461 (31 decembrie 2017: 176,714) si imprumuturi acordate altor banci, cu mai mult de 90 zile maturitate de la data acordarii in valoare de 54,975 (31 decembrie 2017: 73,266) pentru Banca si in valoare de 73,398 (31 decembrie 2017: 92,301) pentru Grup sunt excluse. Grupul si Banca nu au inclus in disponibilitati in vederea calcularii fluxurilor de numerar sumele reprezentand rezerva minima obligatorie detinuta in cont la Banca Nationala a Romaniei.

Grup

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Disponibilitati si elemente asimilate	2,236,045	1,924,214
Depozite la vedere la BNR		2,000,125
Conturi curente si depozite la banci	3,137,485	2,280,495
Total	**5,373,530**	**6,204,834**

Banca

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Disponibilitati si elemente asimilate	2,236,018	1,924,188
Depozite la vedere la BNR	-	2,000,125
Conturi curente si depozite la banci	3,137,479	2,280,488
Total	**5,373,497**	**6,204,801**

Provizioane si ajustari pentru elemente nemonetare:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru credite	(112,418)	20,958	(119,526)	(753)
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru debitori diversi	42,876	34,999	45,077	37,015
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru leasing financiar	(2,311)	2,348	-	-
Stergeri si vanzari din creante nerecuperabile	68,175	(59,600)	54,200	(55,515)
Angajamente de finantare si garantare	48,751	(31,371)	48,918	(31,371)
Miscari in alte provizioane	(40,677)	59,984	(40,337)	60,983
Cheltuiala neta cu provizioane pentru titluri de datorie	(2,759)	-	(2,759)	
Total	**1,636**	**27,319**	**(14,428)**	**10,360**

8. Creante asupra Bancii Centrale

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Conturi curente	3,785,491	3,757,953	3,785,491	3,757,953
Depozite	-	2,000,000	-	2,000,000
Total	**3,785,491**	**5,757,953**	**3,785,491**	**5,757,953**

9. Creante asupra institutiilor financiare

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Depozite la banci romanesti	6,916	106,598	6,916	106,598
Depozite la banci straine	2,991,057	1,892,604	2,972,634	1,873,568
Conturi curente la banci romanesti	46	9	40	-
Conturi curente la banci straine	318,325	506,663	318,325	506,663
Operatiuni reverse repo	-	43,638	-	43,638
Total	**3,316,344**	**2,549,512**	**3,297,915**	**2,530,467**

Tranzactiile reverse-repo, clasificate anterior conform IAS 39 in " Creante asupra institutiilor financiare " si evaluate la cost amortizat, au fost incluse in linia " Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare " incepand cu anul 2018. A se vedea nota 4 referinta B.
Portofoliul de creante asupra institutiilor financiare este incadrat in Stadiul 1. Grupul si Banca au inregistrat la data de 31 decembrie 2018 un provizion de depreciere in valoare de 87 milioane aferente acestor creante. In anul 2018 portofoliul de creante asupra institutiilor financiare a inregistrat o crestere neta totala de 767 milioane pentru Grup si de 768 milioane pentru Banca, comparativ cu 31 decembrie 2017. Variatia provine din: cresterea de 1.018 milioane a depozitelor, scaderea cu 119 milioane a conturilor nostro, diminuarea cu 18 milioane a depozitelor la Societe Generale Paris, scaderea cu 71 milioane a sumelor care urmeaza sa fie recuperate si o reclasificare de 44 milioane a operatiunilor reverse repo în conformitate cu IFRS 9.

10. Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie

Grup	31 decembrie 2018		
	Active	Datorii	Notional (total)
Swapuri pe rata dobanzii	94,603	39,294	3,597,364
Swapuri pe curs de schimb	13,008	5,315	3,373,255
Contracte forward pe curs de schimb	2,772	13,246	1,705,429
Optiuni	45,877	47,106	4,835,670
Total instrumente financiare derivate	**156,260**	**104,960**	**13,511,718**
Titluri de tranzactie/Pozitii scurte	780,679	107,432	873,633
Depozite de tranzactionare		128,669	-
Reverse repo	1,315,524	-	1,288,033
Total	**2,252,463**	**341,061**	**15,673,383**

	31 decembrie 2017		
	Active	Datorii	Notional (total)
Swapuri pe rata dobanzii	78,837	41,127	2,459,989
Swapuri pe curs de schimb	8,452	26,543	4,158,804
Contracte forward pe curs de schimb	20,805	3,404	1,872,710
Optiuni	46,190	46,267	4,133,047
Total instrumente financiare derivate	**154,284**	**117,341**	**12,624,550**
Titluri de tranzactie/Pozitii scurte	483,402	20,703	481,217
Total	**637,686**	**138,044**	**13,105,767**

10. Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie (continuare)

Banca

	31 decembrie 2018		
	Active	**Datorii**	**Notional (total)**
Swapuri pe rata dobanzii	94,603	39,294	3,597,364
Swapuri pe curs de schimb	13,008	5,315	3,373,255
Contracte forward pe curs de schimb	2,829	13,246	1,728,748
Optiuni	45,877	47,106	4,835,670
Total instrumente financiare derivate	**156,316**	**104,960**	**13,535,037**
Titluri de tranzactie/Pozitii scurte	780,679	107,432	873,633
Depozite de tranzactionare		128,669	-
Reverse repo	1,315,524	-	1,288,033
Total	**2,252,519**	**341,061**	**15,696,702**

	31 decembrie 2017		
	Active	**Datorii**	**Notional (total)**
Swapuri pe rata dobanzii	78,837	41,127	2,459,989
Swapuri pe curs de schimb	8,455	26,543	4,160,809
Contracte forward pe curs de schimb	20,805	3,404	1,872,710
Optiuni	46,190	46,267	4,133,047
Total instrumente financiare derivate	**154,287**	**117,341**	**12,626,555**
Titluri de tranzactie/Pozitii scurte	483,402	20,703	481,217
Total	**637,689**	**138,044**	**13,107,772**

Valoarea justa a activelor financiare achizitionate in cadrul tranzactiilor Reverse repo este de 1,312,387 la 31 decembrie 2018 si 1,162,758 la 31 decembrie 2017.
Grupul aplica in continuare contabilitatea de acoperire (acoperirea valorii juste) si la 31 decembrie 2018 are trei operatiuni de acoperire (o operatiune de acoperire la 31decembrie 2017).

- Pe 30 septembrie 2013, Banca a initiat un instrument de acoperire macro pe valoare justa pentru riscul de rata a dobanzii asociat conturilor curente, folosind mai multe swapuri pe rata dobanzii (plateste variabil, primeste fix). Modificarea valorii juste a swapului de acoperire compenseaza modificarea valorii juste a portiunii acoperite a conturilor curente. Elementul acoperit este reprezentat de portiunea din portofoliul de conturi curente egal cu valoarea nominala a swapului de 62.5 milioane EUR cu o rata fixa de dobanda de 1.058%. Perioada ramasa pentru instrumentul de acoperire este de 2.2 ani.

- Pe 30 iunie 2018, Banca a initiat doua instrumente de acoperire macro pe valoare justa pentru riscul de rata de dobanda a conturilor curente, unul in EUR si altul in USD, folosind mai multe swapuri pe rata dobanzii (plateste variabil, primeste fix). Modificarea valorii juste a swapului de acoperire compenseaza modificarea valorii juste a portiunii acoperite a conturilor curente. Elementul acoperit este reprezentat de portiunea din portofoliul de conturi curente egal cu valoarea nominala a swapului astfel:

- 180 milioane EUR anual cu o rata fixa a dobanzii de 0.42%; perioada ramasa este de 9.5 ani.
- 80 milioane EUR anual cu o rata fixa a dobanzii de -0.0125%; perioada ramasa este de 4.5 ani.
- 70 milioane EUR anual cu o rata fixa a dobanzii de 0.171%; perioada ramasa este de 6.5 ani.
- 70 milioane EUR anual cu o rata fixa a dobanzii de -0.0125%; perioada ramasa este de 4.5 ani.
- 40 milioane USD anual cu o rata fixa a dobanzii de 2.813%; perioada ramasa este de 9.5 ani.
- 30 milioane USD anual cu o rata fixa a dobanzii de 2.765%; perioada ramasa este de 4.5 ani.

10. Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie (continuare)

Toate instrumentele de acoperire a riscurilor au perioade de decontare trimestriale pentru ambele parti ale contractului, fixa si variabila. Relatiile de acoperire a riscurilor au fost eficiente pe toata perioada de raportare.

Principala sursa de ineficienta in acoperirea riscurilor care ar putea afecta instrumentele de acoperire a riscurilor este modelul de depreciere a conturilor curente. Cu toate acestea, deprecierea elementului acoperit se bazeaza pe un model comportamental ALM care este revizuit / testat retroactiv anual. Pentru a evita ineficienta generata de o depreciere subevaluata a conturilor curente, maximum 70% din portofoliul de conturi curente pentru fiecare banda de timp este desemnat drept element acoperit.

Deoarece derivatul teoretic este construit astfel incat sa se potriveasca comportamentului ratei dobanzii conturilor curente, ca si element acoperit, nu exista alte surse importante de ineficienta identificate pentru a periclita contabilitatea de acoperire impotriva riscurilor.

La data de 31 decembrie 2018, valoarea cumulata a modificarilor de valoare justa a elementelor acoperite privind conturile curente este inclusa in valoarea contabila a acestora si prezentata in situatia pozitiei financiare pe linia “depozitele clientelei" si este in valoare de 10,781. Modificarea valorii elementului acoperit in cursul perioadei este de -767. In cursul anului 2018, diferenta dintre castigurile sau pierderile generate de instrumentul de acoperire impotriva riscurilor si de elementul acoperit, recunoscut in profit sau pierdere, este de -1,060.

Valoarea justa a instrumentelor de acoperire la nivelul Grupului si al Bancii a fost urmatoarea:

	31 decembrie 2018		
	Active	**Datorii**	**Notional (total)**
Swapuri pe rata dobanzii	7,870	-	2,442,206

	31 decembrie 2017		
	Active	**Datorii**	**Notional (total)**
Swapuri pe rata dobanzii	8,215	-	388,339

Contracte forward
Contractele forward reprezinta intelegeri contractuale de a cumpara sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit pret si la o anumita data viitoare. Contractele forward sunt contracte individualizate care se tranzactioneaza pe o piata nereglementata.

Contracte swap
Swap-urile reprezinta intelegeri contractuale intre doua parti de a schimba fluxuri de plati de-a lungul timpului pe baza unor sume notionale specificate, legate de evolutia unui anumit indice cum ar fi rata dobanzii, cursul de schimb sau indici bursieri.

10. Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie (continuare)

Contracte swap (continuare)
Swap-urile pe rata dobanzii se refera la contracte pe care Grupul si Banca le incheie cu alte institutii financiare prin care Grupul si Banca fie primesc, fie platesc o rata a dobanzii variabila in schimbul platii sau primirii unei rate fixe. Fluxurile de plati sunt, de obicei, compensate, diferenta fiind platita doar de una dintre parti.

In cazul unui swap pe cursul de schimb, Grupul si Banca platesc o anumita suma intr-o anumita valuta si primeste o suma specificata intr-o alta valuta. Swap-urile pe curs de schimb se deconteaza reciproc, in majoritatea cazurilor.

Optiuni
Optiunile reprezinta intelegeri contractuale care implica dreptul, nu si obligatia, pentru cumparator fie de a cumpara, fie de a vinde o anumita suma aferenta unui instrument financiar la un pret determinat, fie la o data viitoare specificata sau in orice moment intr-o anumita perioada.
Grupul si Banca achizitioneaza sau vind optiuni pe piete nereglementate. Optiunile cumparate de Grup si Banca asigura Grupului si Bancii oportunitatea de a cumpara (optiuni "call") sau de a vinde (optiuni "put") activul suport la o valoare stabilita in prealabil la sau inainte de data expirarii optiunii.

Grupul si Banca sunt expuse la riscul de credit in legatura de optiunile cumparate in limita data de valoarea lor contabila care este valoarea lor justa.
Optiunile emise de catre Banca asigura cumparatorului oportunitatea de a cumpara de la sau de a vinde Bancii activul suport la o valoare stabilita in prealabil la sau inainte de data expirarii optiunii. Optiunile sunt mentinute cu scopul de a neutraliza efectul rezultat din dealurile cu clientii.

Titlurile de tranzactie sunt reprezentate de titluri de stat detinute pentru tranzactionare. Toate titlurile de stat sunt emise de catre Guvernul Romaniei in RON, EUR si USD.

11. Credite si avansuri acordate clientelei

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Credite, brut	31,576,437	32,088,555	30,768,470	31,418,550
Deprecierea creditelor	(1,973,161)	(2,480,133)	(1,875,127)	(2,406,625)
Total	**29,603,276**	**29,608,422**	**28,893,343**	**29,011,925**

Tranzactiile reverse-repo, in valoare totala de 1.139.203 erau clasificate la 31 decembrie 2017 conform IAS 39 in "Credite si avansuri acordate clientelei" si evaluate la cost amortizat si au fost incluse in toate detaliile comparative prezentate mai jos. Incepand cu 1 ianuarie 2018 valoarea acestor tranzactii a fost reclasificata pe linia " Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare ". A se vedea nota 4.

Structura creditelor este urmatoarea:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Credite de trezorerie	3,988,989	4,763,825	3,988,989	4,763,825
Credite pentru echipamente	2,758,169	3,776,208	2,583,418	3,671,831
Finantarea activitatii comerciale	1,124,650	718,741	1,124,650	718,741
Achizitii imobiliare, inclusiv credite ipotecare	12,413,066	11,683,546	12,413,066	11,683,546
Credite de consum	9,332,902	8,690,507	8,699,685	8,124,879
Reverse Repo	-	1,139,203	-	1,139,203
Altele	1,958,662	1,316,525	1,958,662	1,316,525
Total	**31,576,437**	**32,088,555**	**30,768,470**	**31,418,550**

In anul 2018, portofoliul de credite brute a ramas stabil, cu o crestere neta totala de 303 milioane comparativ cu 1 ianuarie 2018.

La 31 decembrie 2018, portofoliul de credite brute si dinamica acestora au fost distribuite dupa cum urmeaza:

- Stadiul 1: 21,770 milioane, cu o crestere de 1,703 milioane comparativ cu 1 ianuarie 2018
- Stadiul 2: 7,274 milioane, cu o scadere cu 380 milioane comparativ cu 1 ianuarie 2018
- Stadiul 3: 1,645 milioane, cu o scadere cu 1,024 milioane comparativ cu 1 ianuarie 2018
- POCI: 79 milioane, cu o crestere de 4 milioane comparativ cu 1 ianuarie 2018

Principalele miscari privind expunerea bruta si ECL sunt explicate prin eforturile continue ale Bancii de a imbunatati calitatea portofoliului de credite si actiunile proactive pentru a spori recuperarea expunerilor neperformante. Impactul din reducerea directa a valorii contabile brute a expunerilor (scadere in Stadiul 3) a fost compensat prin acordarea de noi credite cu o calitate imbunatatita (crestere in Stadiul 1).

La 31 decembrie 2018, costul amortizat al creditelor acordate celor mai mari 20 de clienti persoane juridice ai Grupului si Bancii (grupuri de clienti legati) este de 2,685,093 (31 decembrie 2017: 2,271,528), in timp ce valoarea scrisorilor de garantie bancara si a acreditivelor emise in favoarea acestor clienti este de 3,691,400 (la 31 decembrie 2017: 4,523,077) la nivelul Grupului si Bancii.

11. Credite si avansuri acordate clientelei (continuare)

Provizioane pentru deprecierea creditelor

Grup

	Retail				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	169,120	297,729	780,822	3,271	**1,250,941**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	17,557	38,972	38,017	229	**94,776**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(7,553)	(25,167)	(95,080)	-	**(127,799)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	(15,046)	(24,100)	(27,373)	12	**(66,507)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(2,620)	(10,517)	122,016	135	**109,014**
Stergeri de creante	(1)	(63)	(138,374)	-	**(138,437)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	15	126	223	2	**367**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**161,473**	**276,981**	**680,251**	**3,648**	**1,122,354**

	Non-retail				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	67,794	215,840	1,316,850	29,646	**1,630,130**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	27,078	25,626	4,698	20	**57,422**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(22,734)	(77,346)	(182,297)	-	**(282,376)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	9,835	(41,297)	(12,857)	12,288	**(32,031)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(1,095)	(7,209)	40,671	-	**32,367**
Stergeri de creante	-	-	(554,090)	-	**(554,090)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(559)	(146)	39	52	**(614)**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**80,320**	**115,466**	**613,015**	**42,006**	**850,807**

	Total				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	236,914	513,569	2,097,672	32,917	**2,881,071**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	44,636	64,598	42,715	249	**152,198**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(30,286)	(102,513)	(277,376)	-	**(410,175)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	(5,211)	(65,397)	(40,229)	12,299	**(98,538)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(3,715)	(17,727)	162,687	135	**141,381**
Stergeri de creante	(1)	(63)	(692,464)	-	**(692,528)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(544)	(20)	262	54	**(248)**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**241,793**	**392,448**	**1,293,266**	**45,653**	**1,973,161**

11. Credite si avansuri acordate clientelei (continuare)

Provizioane pentru deprecierea creditelor (continuare)

Banca

	Retail				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	149,614	290,109	713,061	3,271	**1,156,055**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	16,123	35,746	21,306	229	**73,404**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(7,502)	(25,152)	(95,080)	-	**(127,734)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	(12,848)	(22,298)	(27,476)	12	**(62,611)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(2,587)	(10,507)	122,016	135	**109,057**
Stergeri de creante	(1)	(63)	(120,544)	-	**(120,608)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	3	105	223	2	**333**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**142,803**	**267,941**	**613,505**	**3,648**	**1,027,898**

	Non-retail				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	67,335	214,659	1,316,100	29,646	**1,627,739**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	26,701	24,879	4,698	20	**56,298**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(22,582)	(76,963)	(182,240)	-	**(281,784)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	9,825	(42,104)	(13,031)	12,288	**(33,022)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(1,010)	(7,182)	40,671	-	**32,480**
Stergeri de creante	-	-	(554,090)	-	**(554,090)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(530)	46	42	52	**(390)**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**79,739**	**113,335**	**612,150**	**42,006**	**847,230**

	Total				
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	216,949	504,768	2,029,161	32,917	**2,783,795**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	42,825	60,624	26,004	249	**129,702**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(30,084)	(102,115)	(277,319)	-	**(409,518)**
Miscari nete de provizion pentru active care nu si-au schimbat clasificarea	(3,023)	(64,402)	(40,508)	12,299	**(95,633)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(3,596)	(17,689)	162,687	135	**141,537**
Stergeri de creante	(1)	(63)	(674,635)	-	**(674,698)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(527)	151	265	54	**(57)**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**222,543**	**381,276**	**1,225,655**	**45,653**	**1,875,127**

12. Creante din leasing financiar

Grupul actioneaza ca un locator prin intermediul filialei BRD Sogelease IFN SA, avand in portofoliu vehicule, echipamente (industriale, agricole) si imobiliare. Contractele de leasing sunt exprimate in principal in EUR si RON, cu transferul de proprietate asupra activului la sfarsitul duratei contractului de leasing. Creantele sunt garantate cu activele suport precum si de alte garantii. Analiza platilor creantelor de leasing financiar conform scadentarelor este dupa cum urmeaza:

	Grup	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**
Investitie bruta in leasing financiar:		
Mai mica de 1 an	347,883	323,877
Intre 1 si 5 ani	549,352	543,098
Mai mare de 5 ani	3,194	16,333
	900,429	**883,308**
Dobanda aferenta contractelor de leasing financiar	(62,180)	(61,949)
Investitie neta in leasing financiar	**838,249**	**821,359**
Investitia neta in leasing financiar:		
Mai mica de 1 an	318,277	295,727
Intre 1 si 5 ani	516,955	510,108
Mai mare de 5 ani	3,016	15,524
	838,249	**821,359**

	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**
Investitia neta in leasing	838,249	821,359
Reduceri de valoare cumulate pentru platile minime de leasing de primit ce nu pot fi incasate	(77,237)	(93,591)
Total	**761,012**	**727,768**

12. Creante din leasing financiar (continuare)

	Retail			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	570	1,068	21,524	**23,162**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	317	325	235	**877**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(244)	(132)	(1,117)	**(1,492)**
Modificări datorate modificării riscului de credit (net)	-	-	831	**831**
Modificări datorate actualizării metodologiei instituției pentru estimare (net)	(115)	(172)	-	**(286)**
Stergeri de creante	-	-	(5,528)	**(5,528)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	31	43	-	**74**
				-
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**560**	**1,133**	**15,945**	**17,637**

	Non-retail			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	3,020	13,943	61,776	**78,740**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	1,241	5,559	1,268	**8,068**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(1,227)	(5,029)	(18,452)	**(24,708)**
Modificări datorate modificării riscului de credit (net)	137	291	3,634	**4,062**
Modificări datorate actualizării metodologiei instituției pentru estimare (net)	(655)	(441)	-	**(1,096)**
Stergeri de creante	-	(17)	(5,575)	**(5,592)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	79	112	(66)	**124**
				-
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**2,595**	**14,418**	**42,585**	**59,598**

	Total			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	3,591	15,011	83,300	**101,902**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	1,557	5,884	1,504	**8,945**
Active derecunoscute sau rambursate integral (exceptand stergerile de creante)	(1,471)	(5,160)	(19,569)	**(26,200)**
Modificări datorate modificării riscului de credit (net)	137	291	4,464	**4,892**
Modificări datorate actualizării metodologiei instituției pentru estimare (net)	(769)	(613)	-	**(1,382)**
Stergeri de creante	-	(17)	(11,103)	**(11,120)**
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	110	155	(66)	**198**
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**3,155**	**15,550**	**58,530**	**77,235**

12. Creante din leasing financiar (continuare)

La 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017, incasarile minime viitoare de leasing cu privire la contractele de leasing operational (chirie) incheiate de catre Grup si Banca, ca si locator, sunt:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Mai putin de 1 an	1,437	1,444	1,437	1,444
Intre 1 si 5 ani	4,797	4,441	4,797	4,441
Peste 5 ani	3,041	4,156	3,041	4,156
Total	**9,275**	**10,041**	**9,275**	**10,041**

13. Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere

La 1 ianuarie 2018 Banca a reclasificat portofoliul de active financiare disponibile pentru vanzare reprezentand instrumente de capitaluri proprii in categoria active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere, in conformitate cu IFRS 9. "Rezerva privind activele financiare disponibile pentru vanzare (AFS)" aferenta instrumentelor de capital in valoare de 25.1 milioane RON a fost reclasificata in rezultat reportat asa cum este prezentat in Nota 4 referinta F.

Detalii ale portofoliului de instrumente de capital sunt prezentate mai jos:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Participatii	47,363	35,459	47,363	35,459
Alte titluri	35,113	63,342	15,235	41,661
Total	**82,476**	**98,802**	**62,598**	**77,121**

Participatii

Alte participatii ale Bancii constau in actiuni la Bursa Romana de Marfuri, Casa de Compensare Bucuresti, Depozitarul Central S.A. (Registrul actionarilor pentru Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare), Fondul Roman de Garantare a Creditelor pentru Intreprinzatorii Privati SA, SC Casa Romana de Compensatie SA, Fondul de Compensare a Investitorilor, TransFond, Bursa de Valori Bucuresti, Visa Inc, SWIFT.

13. Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere (continuare)

Alte titluri

Grupul detine unitati de fond la:

31 decembrie 2018	Pret unitar RON	Numar de unitati	Valoare justa
BRD Simfonia	41	392,962	16,176
BRD Obligatiuni	168	21,980	3,701
BRD Diverso	170	37,578	6,403
BRD Actiuni	177	44,358	7,857
BRD Index	150	6,514	976
Total			**35,113**

31 decembrie 2017	Pret unitar RON	Numar de unitati	Valoare justa
BRD Simfonia	40	450,681	18,068
BRD Obligatiuni	164	21,980	3,613
BRD Diverso	171	127,578	21,872
BRD Actiuni	183	93,548	17,123
BRD Index	161	16,594	2,666
Total			**63,342**

Banca detine unitati de fond la:

31 decembrie 2018	Pret unitar RON	Numar de unitati	Valoare justa
BRD Diverso	170	37,578	6,402
BRD Actiuni	177	44,358	7,857
BRD Index	150	6,514	976
Total			**15,235**

31 decembrie 2017	Pret unitar RON	Numar de unitati	Valoare justa
BRD Diverso	171	127,578	21,872
BRD Actiuni	183	93,548	17,123
BRD Index	161	16,594	2,666
Total			**41,661**

14. Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global

La 1 ianuarie 2018, Banca a reclasificat portofoliul de titluri de stat din active financiare disponibile pentru vanzare in active financiare la valoare justa in alte elemente ale rezultatului global conform IFRS 9. (Nota 4, linia G)

Titluri de stat

Titlurile de stat constau in certificate de trezorerie cu discount si obligatiuni de stat emise de Ministerul Finantelor Publice, avand un rating BBB- acordat de Stardard&Poors. Conform IFRS 9, activele financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global sunt clasificate in Stadiul 1 si provizionul de depreciere ECL aferent la 31 decembrie 2018 este in valoare de 3,713.

15. Investitii in asociati si subsidiare

Grup

Asociati	%	31 decembrie 2017	Aditii/ Reclasificari	Crestere / (scadere) in active nete	31 decembrie 2018
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	35,219		(4,336)	30,881
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	9,602		(319)	9,283
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	17,379		2,649	20,027
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	69,047	(78,517)	9,470	-
ALD Automotive	20.00%	15,985		5,426	21,411
BRD Sogelease Asset Rental SRL	20.00%	1,097		(1,097)	(0)
Biroul de Credit S.A.	16.38%	3,531		(214)	3,317
		151,859	**(78,517)**	**11,578**	**84,919**

Grup

Asociati	%	31 decembrie 2016	Aditii/ Reclasificari	Crestere / (scadere) in active nete	31 decembrie 2017
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	30,737		4,482	35,219
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	8,236		1,366	9,602
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	16,670		709	17,379
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	56,793		12,254	69,047
ALD Automotive	20.00%	16,379		(394)	15,985
BRD Sogelease Asset Rental SRL	20.00%	1,766		(669)	1,097
Biroul de Credit S.A.	16.38%	3,491		40	3,531
		134,072		**17,788**	**151,859**

15. Investitii in asociati si subsidiare (continuare)

Banca

	%	31 decembrie 2017	Aditii/ Reclasificari	31 decembrie 2018
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	17,697		17,697
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	16,160		16,160
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	14,220		14,220
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	29,017	(29,017)	-
ALD Automotive	20.00%	11,873		11,873
Biroul de Credit S.A.	16.38%	729		729
Asociati		**89,696**	**(29,017)**	**60,679**
BRD Sogelease IFN SA	99.98%	11,558		11,558
BRD Asset Management SAI SA	99.98%	4,321		4,321
BRD Finance Credite de Consum IFN SA	49.00%	53,019		53,019
Subsidiare		**68,898**	**-**	**68,898**
Total asociati si subsidiare		**158,594**	**(29,017)**	**129,577**

15. Investitii in asociati si subsidiare (continuare)

Banca

	%	31 decembrie 2016	Aditii/ Reclasificari	31 decembrie 2017
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	17,697	-	17,697
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	16,160	1,470	16,160
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	14,220	-	14,220
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	29,017	-	29,017
ALD Automotive	20.00%	11,873	-	11,873
Biroul de Credit S.A.	16.38%	729	-	729
Asociati		**89,696**	**1,470**	**89,696**
BRD Corporate Finance SRL	100.00%	403	-	-
BRD Sogelease IFN SA	99.98%	11,558	-	11,558
BRD Asset Management SAI SA	99.98%	4,321	-	4,321
BRD Finance Credite de Consum IFN SA	49.00%	53,019	-	53,019
Subsidiare		**69,301**	**-**	**68,898**
Total asociati si subsidiare		**158,997**	**1,470**	**158,594**

15. Investitii in asociati si subsidiare (continuare)

Situatia pozitiei financiare si Situatia profitului sau pierderii ale filialelor si asociatilor la 31 Decembrie 2018 sunt dupa cum urmeaza:

31 decembrie 2018	%	Active curente	Active pe termen lung	Active nete	% din active nete	Total active	Datorii curente	Datorii pe termen lung	Total datorii	Venituri	Profit/Pierdere net(a)
Subsidiare											
BRD Sogelease IFN SA	99.98%	474,519	654,951	217,447	n/a	1,129,470	322,278	589,744	912,022	118,492	27,573
BRD Finance Credite de Consum IFN SA	49.00%	167,841	476,482	92,549	n/a	644,323	299,171	252,603	551,774	118,791	14,509
BRD Asset Management SAI SA	99.98%	1,653	21,837	21,406	n/a	23,490	393	1,691	2,084	9,171	2,995
Asociat											
ALD Automotive	20.00%	57,994	526,482	107,056	21,406	584,476	41,182	436,237	477,419	173,526	9,628
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	1,300,135	1,332,978	392,592	78,516	2,633,113	31,096	2,209,424	2,240,521	222,275	71,939
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	271,127	56,726	63,028	30,883	327,853	116,752	148,073	264,825	179,073	17,701
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	745,368	8,366	60,082	20,030	753,734	52,097	641,554	693,651	27,405	12,177
Biroul de Credit S.A.	16.38%	16,795	3,833	20,266	3,317	20,627	361	-	361	12,990	5,610
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	24,222	6,353	18,944	9,283	30,575	1,229	10,403	11,632	20,186	(134)
BRD Sogelease Asset Rental SRL	20.00%	10,899	91,915	(3,996)	-	102,814	52,775	54,036	106,811	18,189	(3,693)
Total					**163,435**						

* Grupul BRD a decis sa vanda participatia la Mobiasbanca si finalizarea tranzactiei este asteptata in 2019.

In consecinta, la data de 31 decembrie 2018, Grupul si Banca a reclasificat participatia din “Investitii in asociati si subsidiare” in “Active detinute spre vanzare”.

Valoarea contabila a participatiei la 31 decembrie 2018 in situatia pozitiei financiare a Bancii de 29,017 reprezinta costul istoric al investitiei, in timp ce in situatia pozitiei financiare a Grupului valoarea contabila de 72,290 reprezinta valoarea justa. La data reclasificarii, o ajustare de valoare justa in suma de (6,227) a fost recunoscuta in contul de profit si pierdere.

15. Investitii in asociati si subsidiare (continuare)

Situatia pozitiei financiare si Situatia profitului sau pierderii ale filialelor si asociatilor la 31 Decembrie 2017 sunt dupa cum urmeaza:

31 decembrie 2017	%	Active curente	Active pe termen lung	Active nete	% din active nete	Total active	Datorii curente	Datorii pe termen lung	Total datorii	Venituri	Profit/Pierdere net(a)
Subsidiare											
BRD Sogelease IFN SA	99.98%	132,150	944,556	218,252	n/a	1,076,706	57,170	801,284	858,454	45,002	23,474
BRD Finance Credite de Consum IFN SA	49.00%	601,266	2,319	105,919	n/a	603,585	97,806	399,860	497,666	96,753	16,106
BRD Asset Management SAI SA	99.98%	25,978	419	24,028	n/a	26,397	2,369	-	2,369	11,654	5,727
Asociat											
ALD Automotive	20.00%	43,980	440,277	79,924	15,985	484,257	34,365	369,968	404,333	259,038	10,388
Mobiasbanca Groupe Societe Generale S.A.	20.00%	1,120,974	1,186,914	345,243	69,047	2,307,888	22,806	1,939,839	1,962,645	254,367	59,348
BRD Asigurari de Viata SA	49.00%	214,485	62,847	71,877	35,219	277,332	112,419	93,036	205,455	134,721	25,949
Fondul de Garantare a Creditului Rural	33.33%	718,411	9,507	52,130	17,379	727,918	59,825	615,963	675,788	20,345	5,408
Biroul de Credit S.A.	16.38%	12,993	8,922	21,574	3,531	21,915	341	-	341	13,515	6,917
BRD Fond de Pensii S.A.	49.00%	6,583	18,809	19,594	9,602	25,392	5,798	-	5,798	16,237	3,157
BRD Sogelease Asset Rental SRL	20.00%	19,180	111,367	5,485	1,097	130,547	3,981	121,081	125,062	33,923	(8,122)
Total					**151,860**						

16. Imobilizari corporale

	Grup					
	Terenuri si cladiri	**Investitii imobiliare**	**Echipamente informatice si de birou**	**Materiale si alte active**	**Imobilizari corporale in curs**	**Total**
Cost:						
la 31 decembrie 2016	**1,328,020**	**29,281**	**238,153**	**527,855**	**35,473**	**2,158,782**
Intrari	802	-	1,504	4,055	91,110	97,471
Transferuri	10,102	(15)	21,616	45,835	(77,538)	-
Iesiri	(16,882)	(27)	(20,362)	(24,194)	6,274	(55,191)
la 31 decembrie 2017	**1,322,042**	**29,239**	**240,911**	**553,551**	**55,319**	**2,201,062**
Intrari	641	-	993	349	69,271	71,254
Transferuri	12,356	7,912	37,834	28,560	(80,343)	6,319
Iesiri	(11,196)	-	(33,776)	(34,262)	(65)	(79,299)
la 31 decembrie 2018	**1,323,843**	**37,151**	**245,962**	**548,198**	**44,182**	**2,199,336**
Amortizare si depreciere:						
la 31 decembrie 2016	**(683,145)**	**(15,339)**	**(185,439)**	**(427,333)**	**-**	**(1,311,256)**
Amortizare	(43,212)	(1,388)	(23,135)	(25,407)	-	(93,142)
Depreciere	(8,074)	-	-	(2,559)	-	(10,633)
Iesiri	16,113	29	20,683	22,608	-	59,433
la 31 decembrie 2017	**(718,318)**	**(16,698)**	**(187,891)**	**(432,691)**	**-**	**(1,355,598)**
Amortizare	(40,978)	(1,381)	(26,777)	(29,526)	-	(98,662)
Depreciere	711	-	-	813	-	1,524
Iesiri	9,730	-	33,934	30,589	-	74,253
Transferuri	1,460	-	-	(1,460)	-	-
la 31 decembrie 2018	**(747,395)**	**(18,080)**	**(180,734)**	**(432,276)**	**-**	**(1,378,483)**
Valoare contabila neta:						
la 31 decembrie 2016	**644,875**	**13,942**	**52,714**	**100,522**	**35,473**	**847,526**
la 31 decembrie 2017	**603,724**	**12,541**	**53,020**	**120,860**	**55,319**	**845,464**
la 31 decembrie 2018	**576,448**	**19,071**	**65,228**	**115,922**	**44,182**	**820,853**

16. Imobilizari corporale (continuare)

	Banca					
	Terenuri si cladiri	**Investitii imobiliare**	**Echipamente informatice si de birou**	**Materiale si alte active**	**Imobilizari corporale in curs**	**Total**
Cost:						
la 31 decembrie 2016	**1,317,919**	**29,285**	**227,302**	**527,103**	**35,473**	**2,137,082**
Intrari	802	-	1,465	4,055	91,110	97,432
Transferuri	10,103	(15)	21,616	45,835	(77,539)	-
Iesiri	(16,882)	(27)	(20,134)	(24,044)	6,274	(54,813)
la 31 decembrie 2017	**1,311,942**	**29,243**	**230,249**	**552,949**	**55,318**	**2,179,701**
Intrari	641	-	-	349	69,271	70,262
Transferuri	12,356	7,908	37,834	28,558	(80,343)	6,314
Iesiri	(11,117)	-	(33,755)	(34,121)	(65)	(79,058)
la 31 decembrie 2018	**1,313,822**	**37,151**	**234,328**	**547,736**	**44,182**	**2,177,218**
Amortizare si depreciere:						
la 31 decembrie 2016	**(678,889)**	**(15,339)**	**(176,718)**	**(426,797)**	**-**	**(1,297,743)**
Amortizare	(42,971)	(1,390)	(22,276)	(25,333)	-	(91,972)
Depreciere	(8,074)	-	-	(2,559)	-	(10,633)
Iesiri	16,113	29	20,169	22,525	-	58,836
la 31 decembrie 2017	**(713,821)**	**(16,700)**	**(178,825)**	**(432,164)**	**-**	**(1,341,512)**
Amortizare	(40,742)	(1,380)	(26,005)	(29,528)	-	(97,655)
Depreciere	711	-	-	813	-	1,524
Iesiri	9,730	-	33,754	30,594	-	74,078
Transferuri	1,460	-	-	(1,460)	-	-
la 31 decembrie 2018	**(742,661)**	**(18,080)**	**(171,076)**	**(431,745)**	**-**	**(1,363,562)**
Valoare contabila neta:						
la 31 decembrie 2016	**639,030**	**13,946**	**50,584**	**100,306**	**35,473**	**839,339**
la 31 decembrie 2017	**598,121**	**12,543**	**51,424**	**120,785**	**55,318**	**838,189**
la 31 decembrie 2018	**571,161**	**19,071**	**63,252**	**115,991**	**44,182**	**813,656**

Grupul si Banca au investitii imobiliare ca urmare a rationalizarii retelei de sucursale. Investitiile imobiliare contin un numar de proprietati imobiliare ce sunt inchiriate catre terti. Investitiile imobiliare au o valoare justa de 21,349 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 16,014). Valoarea justa a fost determinata pe baza opiniei evaluatorului independent emisa in anul 2018. Veniturile din chirii aferente investitiilor imobiliare in valoare de 1,849 (31 decembrie 2017: 1,888) sunt incluse in alte venituri.

17. Fondul comercial

Fondul comercial reprezinta surplusul costului de achizitie peste valoarea justa a activelor nete identificabile, transferate de la Société Générale Bucuresti catre Grup in 1999.

In urma achizitiei, sucursala a devenit actuala Sucursala Mari Clienti Corporativi ("SMCC") – sucursala dedicata clientilor mari, majoritatea fiind preluati de la Société Générale Bucuresti.

La 31 decembrie 2018 sucursala avea un numar de clienti activi de 3,518 (31 decembrie 2017 : 3,801), creditele reprezentand 11% din total credite administrate de retea (31 decembrie 2017: 14%) si depozitele reprezentand aproximativ 15% din total depozite retea (2017: 17%).

Majoritatea clientilor non-retail SMCC sunt clienti mari companii multinationale si nationale.

Tinand cont de baza solida de clienti si de contributia la veniturile nete ale Bancii, sucursala care a generat fondul de comert este considerata profitabila, fara a fi necesara inregistrarea unei deprecieri.

18. Imobilizari necorporale

Soldul imobilizarilor necorporale la 31 decembrie 2018 si 2017 reprezenta in principal software.

	Grup	**Banca**
Cost:		
la 31 decembrie 2016	**406,899**	**376,719**
Intrari	51,020	50,289
Iesiri	(234)	(233)
la 31 decembrie 2017	**457,685**	**426,775**
Intrari	76,794	76,000
Iesiri	(2,115)	(2,037)
la 31 decembrie 2018	**532,364**	**500,738**
Amortizare:		
la 31 decembrie 2016	**(316,649)**	**(290,649)**
Cheltuiala cu amortizarea	(34,633)	(32,838)
Iesiri	5	(25)
la 31 decembrie 2017	**(351,277)**	**(323,512)**
Cheltuiala cu amortizarea	(38,269)	(36,634)
la 31 decembrie 2018	**(389,546)**	**(360,146)**
Valoare contabila neta:		
la 31 decembrie 2016	**90,250**	**86,070**
la 31 decembrie 2017	**106,408**	**103,263**
la 31 decembrie 2018	**142,818**	**140,592**

19. Alte active

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Avansuri catre furnizori	84,419	50,508	-	-
Creante diverse	189,424	221,514	176,670	212,579
Cheltuieli inregistrate in avans	33,222	20,138	29,069	16,969
Active reposedate	10,918	19,471	9,521	18,113
Alte active	9,915	8,436	5,973	7,687
Total	**327,898**	**320,067**	**221,233**	**255,348**

Soldul debitorilor diversi include majoritar comisioane, creante diverse, dividende de primit si este prezentat net de un provizion de depreciere care la nivel de Grup este in valoare de 165,891 (31 decembrie 2017: 112,920), iar la nivel de Banca de 155,095 (31 decembrie 2017: 99,872).

In debitorii diversi exista de asemenea suma de 43,108 (31 decembrie 2017: 43,108) platita autoritatilor fiscale in urma unei inspectii efectuate in 2016; suma este in litigiu cu autoritatile si Banca estimeaza ca va castiga litigiul.

La 31 decembrie 2018 valoarea contabila a activelor reposedate la nivelul Grupului este de 10,918 (31 decembrie 2017: 19,471). La 31 decembrie 2018 valoarea contabila a activelor reposedate la nivelul Bancii este de 9,521 (31 decembrie 2017: 18,113) reprezentand 3 cladiri rezidentiale (31 decembrie 2017: 5 cladiri rezidentiale).

Grup

Creante diverse	**Total (Stadiul 3)**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	124,714
Cheltuiala in cursul anului	68,544
Reluari la venituri	(25,668)
Stergeri de creante	(1,688)
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(11)
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**165,891**

	Total
Depreciere credite la 31 decembrie 2016	80,208
Cheltuiala in cursul anului	50,128
Reluari la venituri	(15,129)
Stergeri de creante	(2,233)
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	(53)
Depreciere credite la 31 decembrie 2017	**112,921**

19. Alte active (continuare)

Banca

Creante diverse	**Total (Stadiul 3)**
Depreciere credite la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	111,666
Cheltuiala in cursul anului	67,437
Reluari la venituri	(22,360)
Stergeri de creante	(1,688)
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	40
Depreciere credite la 31 decembrie 2018	**155,095**

	Total
Depreciere credite la 31 decembrie 2016	64,976
Cheltuiala in cursul anului	50,006
Reluari la venituri	(12,991)
Stergeri de creante	(2,233)
Ajustari privind diferentele de curs de schimb	115
Depreciere credite la 31 decembrie 2017	**99,873**

20. Depozite interbancare

	Grup		**Banca**	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Depozite la vedere	227,819	767,725	227,819	767,725
Depozite la termen	69,998	118,245	69,998	118,245
Depozite interbancare	**297,817**	**885,970**	**297,817**	**885,970**

21. Depozitele clientelei

	Grup		**Banca**	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Depozite la vedere	29,856,889	27,565,993	29,940,061	27,707,427
Depozite la termen	15,360,106	16,653,693	15,375,495	16,679,881
Depozitele clientelei	**45,216,995**	**44,219,686**	**45,315,556**	**44,387,308**

22. Imprumuturi atrase

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Imprumuturi de la persoane aflate in relatii speciale cu Banca	1,052,416	920,027	227	23,665
Imprumuturi de la institutii financiare internationale	254,140	332,203	16,273	24,640
Imprumuturi de la alte institutii	82	225	82	225
Total	**1,306,638**	**1,252,455**	**16,582**	**48,530**

Alte finantari de la persoane aflate in relatii special cu Banca sunt datorii cu rang prioritar negarantate si sunt folosite in cursul normal al activitatii.

23. Impozit pe profit

Impozitul curent este calculat pe baza profitului impozabil conform declaratiilor fiscale ale fiecarei entitati consolidate. La 31 decembrie 2018 Grupul a inregistrat o datorie privind impozitul curent in valoare de 2,305 (31 decembrie 2017: 103,581) si un activ privind impozitul pe profit curent in valoare de 10,312 (31 decembrie, 2017: 0).

Componenta datoriei/activului cu impozitul pe profit amanat se reconciliaza dupa cum urmeaza:

	Grup 31 decembrie 2018				
	Diferente temporare Activ/(Pasiv)	**Bilant Consolidat Activ/(Pasiv)**	**Cont de profit si pierdere consolidat (Cheltuiala) / Venit**	**Alte elemente ale rezultatului global (Cheltuiala)/Venit**	**Impact IFRS 9 (a se vedea Nota 4)**
Elemente generatoare de impozit amanat					
Datoria privind planul de beneficii	27,630	(4,421)	-	(5,299)	-
Investitii si alte titluri	(44,241)	7,079	(351)	13,745	4,589
Imobilizari corporale si necorporale	(128,764)	20,602	2,308	-	-
Provizioane si alte datorii	(563,876)	90,219	4,874	-	(17,967)
Elemente impozabile	**(709,251)**				
Impozit amanat		**113,480**	**6,831**	**8,446**	**(13,377)**

23. Impozit pe profit (continuare)

	Banca 31 decembrie 2018				
	Diferente temporare Activ/(Pasiv)	Bilant individual Activ/(Pasiv)	Cont de profit si pierdere individual (Cheltuiala) / Venit	Alte elemente ale rezultatului global (Cheltuiala)/Venit	Impact IFRS 9 (a se vedea Nota 4)
Elemente generatoare de impozit amanat					
Datoria privind planul de beneficii	27,630	(4,421)	-	(5,299)	-
Investitii si alte titluri	(35,994)	5,759	-	13,746	4,589
Imobilizari corporale si necorporale	(128,623)	20,580	2,151	-	
Provizioane si alte datorii	(534,212)	85,474	4,831	-	(22,111)
Elemente impozabile	**(671,199)**				
Impozit amanat		**107,392**	**6,982**	**8,447**	**(17,521)**

	Grup 31 decembrie 2017			
	Diferente temporare Activ/(Pasiv)	Bilant Consolidat Activ/(Pasiv)	Cont de profit si pierdere consolidat (Cheltuiala) / Venit	Alte elemente ale rezultatului global (Cheltuiala)/Venit
Elemente generatoare de impozit amanat				
Datoria privind planul de beneficii	(5,487)	878	-	(44)
Investitii si alte titluri	84,572	(13,531)	(245)	40,128
Imobilizari corporale si necorporale	(114,345)	18,294	3,130	-
Provizioane si alte datorii	(662,123)	105,940	4,262	-
Elemente impozabile	**(697,383)**			
Impozit amanat		**111,581**	**7,147**	**40,084**

23. Impozit pe profit (continuare)

	Banca 31 decembrie 2017			
	Diferente temporare Activ/(Pasiv)	**Bilant individual Activ/(Pasiv)**	**Cont de profit si pierdere individual (Cheltuiala) / Venit**	**Alte elemente ale rezultatului global (Cheltuiala)/Venit**
Elemente generatoare de impozit amanat				
Datoria privind planul de beneficii	(5,487)	878	-	(44)
Investitii si alte titluri	78,603	(12,577)	-	40,128
Imobilizari corporale si necorporale	(115,182)	18,429	2,989	-
Provizioane si alte datorii	(642,210)	102,754	5,091	-
Elemente impozabile	**(684,276)**			
Impozit amanat		**109,484**	**8,080**	**40,084**

Miscarea in datoria/activul cu impozitul amanat este prezentata mai jos:

	Grup	**Banca**
Active nete privind impozitul amanat, la 31 decembrie 2016	**64,350**	**61,321**
Impozitul amanat recunoscut ca si cheltuiala de natura capitalurilor	40,084	40,084
Impozit amanat recunoscut in contul de profit si pierdere	7,147	8,080
Active nete privind impozitul amanat la 31 decembrie 2017	**111,581**	**109,485**
Impactul IFRS 9 recunoscut in alte elemente ale rezultatului global	(13,378)	(17,521)
Impozitul amanat recunoscut ca venit de natura capitalurilor	8,446	8,446
Impozit amanat recunoscut in contul de profit si pierdere	6,831	6,982
Active nete privind impozitul amanat, la 31 decembrie 2018	**113,480**	**107,392**

Reconcilierea taxei totale

	Grup		**Banca**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Profit brut (inainte de impozitul pe profit)	**1,856,005**	**1,672,173**	**1,827,553**	**1,629,618**
Impozit (16%)	296,961	267,548	292,408	260,739
Credit fiscal	(22,897)	(13,717)	(22,379)	(13,496)
Elemente nedeductibile	39,556	16,601	26,804	12,074
Elemente neimpozabile	(20,717)	(12,833)	(15,270)	(10,083)
Cheltuiala din impozit pe profit la rata efectiva de impozitare	**292,903**	**257,599**	**281,564**	**249,234**
Rata efectiva de impozit	15.8%	15.4%	15.4%	15.3%

23. Impozit pe profit (continuare)

Recunoasterea unui activ privind impozitul amanat la nivelul Bancii este bazata pe previziunile de profit ale conducerii, care indica ca vor fi disponibile profituri viitoare pe baza carora acest activ poate fi utilizat. La nivelul bancii, la 31 decembrie 2018, elementele nedeductibile permanente includ impactul provizioanelor pentru comisioane restante 8,749 (31 decembrie 2017: 7,848), cheltuieli de sponsorizare cu un impact de 1,674 (31 decembrie 2017: 1,214) si vanzari de creante si alte operatiuni cu deductibilitate limitata in valoare de 11,359 (31 decembrie 2017: 1,231); elementele neimpozabile permanente provin, in principal, din reluarile de provizioane pentru comisioane restante in suma de 2,138 (31 decembrie 2017: 1,942), provizioane pentru litigii in valoare de 1.636 (31 decembrie 2017: 736) si venituri din dividende cu un impact de 8,319 (31 decembrie 2017: 7,223).

24. Alte datorii

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Creditori diversi	314,337	243,712	204,957	168,797
Alte sume datorate la bugetul statului	45,206	37,021	43,736	35,588
Venituri inregistrate in avans	18,383	19,949	18,380	19,942
Sume datorate angajatilor	135,739	158,212	128,019	151,224
Provizioane angajamente de finantare si garantare	344,669	419,585	358,583	447,154
Alte provizioane	38,793	79,470	37,254	77,591
Total	**897,126**	**957,949**	**790,929**	**900,296**

Soldul creditorilor diversi se va plati in mai putin de 12 luni de la data raportarii.

Sumele datorate salariatilor includ, intre altele si primele anuale brute, in valoare de 60,080 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 55,842) si beneficii post-angajare in suma de 49,281 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 78,480).

La 31 decembrie 2018 linia "Alte provizioane" include in principal provizionul aferent costurilor de transformare, provizionul pentru litigii si provizionul pentru vanzarea de portofoliu de credite asa cum sunt detaliate mai jos.

- Ca urmare a programului de transformare lansat de BRD in 2017, care a condus la imbunatatirea calitatii serviciilor oferite clientilor si la o eficienta operationala crescuta, in cursul anului 2018 a fost inregistrata o reluare pe venit de 10,17 milioane aferenta primului an din programul de transformare.
- Banca a vandut in 2017 un portofoliu de credite neperformante cu o valoare contabila neta de 5,1 milioane prin transferarea drepturilor contractuale pentru a primi fluxul de numerar. Expunerile transferate erau depreciate la data transferului, iar scadenta contractuala a expirat inainte de data transferului. Conform acordului de vanzare, Banca ar trebui sa ramburseze cumparatorului o suma maxima de 20,1 milioane daca acesta identifica imprumuturi pentru care recuperarea nu este posibila. In cursul anului 2018, cumparatorul a solicitat o suma de 5 milioane, in timp ce, pe baza evaluarii efectuate de Banca in ceea ce priveste eventualele drepturi suplimentare, a fost reluata o suma suplimentara de 14 milioane. Astfel, in 2018, Banca a utilizat 5 milioane si a reluat pe venituri 14.1 milioane. Perioada in care cumparatorul poate solicita despagubirile pentru creantele irecuperabile este de 3 ani de la data transferului creantelor.

24. Alte datorii (continuare)

Miscarea in alte provizioane este urmatoarea:

Grup	Costul riscului	Altele	TOTAL
Valoare la 31 decembrie 2016	**16,346**	**3,141**	**19,486**
Cheltuiala in cursul anului	46,607	29,300	75,907
Reluari la venituri	(13,600)	(2,323)	(15,923)
Valoare la 31 decembrie 2017	**49,352**	**30,117**	**79,470**
Cheltuiala in cursul anului	-	5,003	5,003
Reluari la venituri	(19,644)	(26,036)	(45,680)
Valoare la 31 decembrie 2018	**29,708**	**9,084**	**38,793**
Banca			
Valoare la 31 decembrie 2016	**16,346**	**262**	**16,608**
Cheltuiala in cursul anului	45,546	29,300	74,846
Reluari la venituri	(13,600)	(262)	(13,863)
Valoare la 31 decembrie 2017	**48,291**	**29,300**	**77,591**
Cheltuiala in cursul anului	-	4,799	4,799
Reluari la venituri	(19,128)	(26,008)	(45,136)
Valoare la 31 decembrie 2018	**29,163**	**8,091**	**37,254**

24. Alte datorii (continuare)

Miscarea provizioanelor aferente angajamentelor de finantare si garantare este prezentata mai jos:

Grup	**Retail**			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	697	1,533	3,027	**5,258**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	783	579	251	**1,613**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(251)	(964)	(649)	**(1,864)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	285	74	50	**409**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(15)	65	175	**225**
Alte ajustari	0	0	1	**1**
Provizion la 31 decembrie 2018	**1,499**	**1,287**	**2,852**	**5,639**

	Non-Retail			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	20,262	123,785	132,232	**276,279**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	12,025	5,592	60	**17,677**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(9,440)	(8,825)	(58,727)	**(76,991)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	16,896	(28,258)	1,698	**(9,664)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(626)	20,378	97,596	**117,348**
Alte ajustari	24	104	14,252	**14,379**
Provizion la 31 decembrie 2018	**39,141**	**112,777**	**187,112**	**339,030**

	Total			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	20,960	125,319	135,259	**281,537**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	12,808	6,171	311	**19,291**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(9,691)	(9,788)	(59,376)	**(78,855)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	17,180	(28,184)	1,749	**(9,255)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(640)	20,443	97,771	**117,573**
Alte ajustari	24	104	14,253	**14,380**
Provizion la 31 decembrie 2018	**40,641**	**114,064**	**189,964**	**344,669**

24. Alte datorii (continuare)

Banca	**Retail**			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	686	1,533	3,027	**5,246**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	775	579	251	**1,605**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(247)	(964)	(649)	**(1,860)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	285	74	50	**409**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(15)	65	175	**225**
Alte ajustari	0	0	1	**1**
Provizion la 31 decembrie 2018	**1,484**	**1,287**	**2,852**	**5,624**

	Non-Retail			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	20,143	123,771	159,801	**303,715**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	11,941	5,529	60	**17,530**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(9,324)	(8,575)	(58,727)	**(76,625)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	16,893	(28,362)	1,698	**(9,771)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(599)	20,411	97,596	**117,408**
Alte ajustari	9	120	573	**702**
Provizion la 31 decembrie 2018	**39,064**	**112,894**	**201,001**	**352,959**

	Total			
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	**Total**
Provizion la 1 ianuarie 2018 (conform IFRS 9)	20,829	125,305	162,828	**308,961**
Majorari datorate emiterii sau achizitiei	12,716	6,108	311	**19,135**
Angajamente derecunoscute sau rambursate integral	(9,571)	(9,538)	(59,376)	**(78,485)**
Miscari nete de provizion care nu provin din modificari de clasificare	17,178	(28,289)	1,749	**(9,362)**
Miscari care provin din modificari in clasificare	(613)	20,476	97,771	**117,633**
Alte ajustari	9	120	574	**703**
Provizion la 31 decembrie 2018	**40,548**	**114,182**	**203,854**	**358,583**

24. Alte datorii (continuare)

Planul de beneficii postangajare determinate

Planul de beneficii determinate stabileste beneficiile postangajare pe care un salariat este indreptatit sa le primeasca la pensionare in functie de vechimea la locul de munca si salariu. Planul acopera toti angajatii, iar beneficiile sunt nefinantate. O evaluare actuariala completa este facuta anual de catre un actuar independent.
In decursul anului 2018, miscarile aferente costului cu serviciile si beneficiile platite din planul de beneficii determinate si modificarile in estimarile financiare au generat schimbari semnificative a valorii contabile comparativ cu 31 decembrie 2017, 49,281 la 31 decembrie 2018 si 78,480 la 31 decembrie 2017.

Rezervele privind planul de pensii sunt in valoare de 23,399 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: -4,421), in cursul anului inregistrandu-se castiguri nete privind planul de pensii in valoare de 27,819 (31 decembrie 2017: castig 229).

Miscarea in planul de beneficii determinate

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Soldul initial al datoriei din planul de beneficii	**78,480**	**74,972**
Costul serviciului total	3,489	3,593
Beneficii platite	(823)	(1,007)
Costul dobanzii	1,253	1,195
(Castiguri) / Pierderile actuariale recunoscute din estimari demografice	32	(1,209)
(Castiguri) / Pierderi actuariale recunoscute din modificari in estimarile financiare	(33,148)	936
Soldul final al datoriei din planul de beneficii	**49,281**	**78,480**

Principalele ipoteze actuariale

Principalele ipoteze actuariale

	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017
Rata de actualizare	1.60%	1.60%
Rata inflatiei pe termen lung	1.46%	1.79%
Durata medie ramasa a perioadei de angajare (ani)	12.00	12.33

Senzitivitate asupra datoriei din planul de beneficii determinate

Rezultatele oricarei evaluari depind de ipotezele utilizate. Ipotezele semnificative pentru determinarea datoriei din planul de beneficii determinate sunt rata de actualizare si rata de crestere salariala.

Analiza de senzitivitate de mai jos a fost determinata pe baza unor modificari rezonabile ale respectivelor ipoteze determinate la sfarsitul perioadei de raportare, mentinand celelalte ipoteze constante.

24. Alte datorii (continuare)

Senzitivitate asupra datoriei din planul de beneficii determinate (continuare)

- Daca rata de actualizare ar fi fost mai mare cu 0.5%, atunci datoria din planul de beneficii determinate ar fi mai mica cu 6.70% adica 45,980.
- Daca rata de actualizare ar fi fost mai mica cu 0.5%, atunci datoria din planul de beneficii determinate ar fi mai mare cu 7.39% adica 52,922.
- Daca rata de crestere a salariului folosita ar fi fost mai mare cu 0.5%, atunci datoria din planul de beneficii determinate ar fi mai mare cu 7.34% adica 52,900.

Analiza de senzitivitate prezentata mai sus poate sa nu fie reprezentativa pentru schimbarea efectiva a datoriei din planul de beneficii determinate, deoarece este putin probabil ca schimbarea ipotezelor sa se produca in mod izolat, dat fiind ca anumite ipoteze sunt corelate. Mai mult decat atat, in prezentarea analizei de senzitivitate de mai sus, valoarea prezenta a datoriei din planul de beneficii a fost calculata utilizand metoda factorului de credit proiectat la sfarsitul perioadei de raportare, care este aceeasi cu cea aplicata la calculul datoriei din planul de beneficii recunoscuta in Situatia pozitiei financiare.

Costul determinarii beneficiului depinde de experienta reala viitoare. Alti factori cum ar fi modificarea numarului de angajati ar putea de asemenea modifica costul.

25. Capital social

Capitalul social nominal, inregistrat la Registrul Comertului este 696,901 (2017: 696,901). In capitalul social este inclusa si suma de 1,818,721 (2017: 1,818,721) reprezentand surplus din reevaluare datorat hiperinflatiei.

Capitalul social la 31 decembrie 2018 reprezinta 696,901,518 (31 decembrie 2017: 696,901,518) actiuni ordinare, autorizate, emise si aflate in circulatie. Valoarea nominala a unei actiuni este de 1 RON (2017: 1 RON).
In decursul anilor 2018 si 2017, Banca nu a rascumparat actiuni proprii.

26. Venituri din dobanzi si similare

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Dobanzi pentru credite	1,750,879	1,527,438	1,613,547	1,403,219
Dobanzi pentru depozite la banci	39,153	12,761	38,449	11,813
Dobanzi pentru active disponibile pentru vanzare/ active financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global	358,278	314,260	358,278	314,260
Dobanzi privind instrumentele de acoperire	10,184	5,675	10,184	5,675
Total	**2,158,494**	**1,860,134**	**2,020,458**	**1,734,967**

Veniturile din dobanzi pentru credite includ si veniturile din dobanzi aferente creditelor depreciate nete (dupa provizioane) in suma de 95,950 pentru Grup si 78,121 pentru Banca (2017: 115,353 pentru Grup si 92,125 pentru Banca).

27. Cheltuieli cu dobanzile si similare

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Dobanzi pentru depozitele la termen	110,680	103,427	111,538	105,542
Dobanzi pentru depozite la vedere	39,280	23,723	39,382	23,734
Dobanzi pentru imprumuturi	19,714	13,612	206	1,335
Total	**169,675**	**140,762**	**151,126**	**130,611**

28. Venituri din comisioane, net

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Servicii bancare	655,770	633,066	646,003	621,327
Comisioane de administrare	114,042	112,290	114,042	112,290
Pachete tranzactii	49,884	49,043	49,884	49,043
Transferuri bancare	108,138	110,197	108,138	110,197
Retrageri	62,322	63,982	62,322	63,982
Operatiuni cu carduri	222,581	203,918	222,581	203,918
Brokeraj si custodie	33,134	30,689	33,134	30,689
Alte servicii	65,670	62,947	55,904	51,208
Activitatea de creditare	107,878	100,426	79,799	75,413
Extrabilantier	33,499	29,551	33,499	29,550
Total	**797,147**	**763,043**	**759,301**	**726,290**

29. Castiguri / (Pierderi) din instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie si din diferente de curs

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Reevaluarea pozitiei de schimb	(37,016)	39,069	(37,016)	253,850
Operatiuni de schimb Spot	211,426	212,924	210,334	212,081
Castig din instrumente detinute pentru tranzactionare	18,520	10,142	18,520	9,962
Instrumente financiare derivate	96,999	(5,049)	96,998	(219,828)
Castig / (Pierdere) din derivative pe rata dobanzii	9,574	(4,318)	9,573	(111,708)
Castig din swapuri pe curs de schimb si dobanda	27,891	7,822	27,891	(99,568)
Castig pe contracte forward pe curs de schimb	56,112	(14,695)	56,112	(14,695)
Castig din optiuni pe curs de schimb	3,817	4,215	3,817	4,215
Castig / (Pierdere) din instrumente de acoperire	(1,060)	(1,358)	(1,060)	(1,358)
Altele	666	3,286	666	3,286
Total castiguri din instrumente financiare derivate, titluri de tranzactie si diferente de curs	**289,929**	**257,087**	**288,837**	**256,064**

30. Alte venituri

Pentru Banca alte venituri includ dividende de la subsidiare in suma de 32,913 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 24,603), venituri din servicii bancare oferite clientilor si venituri din activitati non-bancare cum ar fi veniturile din chirii. Veniturile din inchirierea investitiilor imobiliare sunt de 1,849 (2017: 1,888).

31. Contributia la Fondul de Garantare a Depozitelor si Fondul de Rezolutie

In conformitate cu reglementarile locale (Legea nr. 311/ 2015 privind schemele de garantare a depozitelor si Fondul de garantare a depozitelor bancare) depozitele persoanelor fizice si a anumitor entitati, inclusiv intreprinderile mici si mijlocii precum si ale companiilor mari, sunt garantate pana la 100.000 EUR de catre Fondul de garantare a depozitelor bancare ("Fondul").

Fiecare institutie de credit participanta la schema de garantare a depozitelor plateste contributia anuala a carei valoare se stabileste si se comunica de catre Fond. Valoarea contributiei de plata se calculeaza in functie de totalul depozitelor acoperite de la finalul anului precedent si reflecta gradul de risc asociat fiecarei institutii de credit din schema.

Gradul de risc este determinat pe baza indicatorilor financiari si prudentiali raportati la Banca Nationala a Romaniei. In acest scop, Fondul de Garantare a depozitelor bancare utilizeaza modelele de calcul aprobate de Banca Nationala a Romaniei cu luarea in considerare a Ghidurilor emise de Autoritatea Bancara Europeana.

Pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018 cheltuielile aferente Fondului de Garantare a Depozitelor au fost de 14,487 (31 decembrie 2017: 6,957).

In conformitate cu Legea nr. 312/2015 privind redresarea si rezolutia institutiilor de credit si a firmelor de investitii, fiecare institutie de credit are obligatia de a plati o contributie anuala la Fondul de Rezolutie bancara, determinata si comunicata de Banca Nationala a Romaniei.

Banca Nationala a Romaniei in calitate de autoritate locala de rezolutie stabileste nivelul contributiilor anuale ale institutiilor de credit la Fondul de Rezolutie Bancara, cu respectarea prevederilor Regulamentului Comisiei UE delegate 2015/63 de completare a Directivei 2014/59 a Parlamentului European si a Consiliului in ceea ce priveste contributiile ex ante la mecanismele de finantare a rezolutiei.

Pentru anul incheiat la 31 decembrie 2018 cheltuielile aferente Fondului de Rezolutie au fost de 20,694 (31 decembrie 2017: 63,792).

Atat contributia la Fondul de Garantare cat si taxa anuala la Fondul de Rezolutie indeplinesc criteriile de recunoastere a taxelor si sunt contabilizare conform cerintelor IFRIC 21 - Impozite. Responsabilitatea este recunoscuta la data la care intervine faptul generator si contributia este recunoscuta drept cheltuiala in intregime la aceeasi data.

32. Cheltuieli cu personalul

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Salarii	675,172	554,611	631,167	517,950
Asigurari sociale	17,190	123,024	15,652	115,423
Bonusuri	52,528	47,963	49,927	45,640
Beneficii post-angajare	4,742	3,781	4,742	3,781
Altele	18,196	9,774	14,213	8,142
Total	**767,828**	**739,153**	**715,700**	**690,936**

In anul 2018, cheltuielile aferente contributiei planului de beneficii acordate de Banca au fost de 4,665 (2017: 4,732).

33. Amortizarea si deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Amortizare si depreciere	95,757	102,387	94,749	101,215
Amortizarea imobilizarilor necorporale	38,269	34,633	36,634	32,838
Total	**134,026**	**137,020**	**131,384**	**134,053**

Diferenta intre suma prezentata in nota 16 si cea prezentata in nota 33 la 31 decembrie 2018 reprezinta deprecierea investitiilor imobiliare in valoare totala de 1,380 (31 decembrie 2017 : 1,390).

34. Alte cheltuieli operationale

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Cheltuieli administrative	433,560	416,415	404,902	389,042
Publicitate si sponsorizari	41,658	37,267	40,727	36,217
Alte cheltuieli	77,568	72,613	71,901	66,570
Total	**552,785**	**526,295**	**517,530**	**491,829**

Grupul si Banca au semnat contracte de leasing operational care pot fi denuntate cu preaviz, a caror durata este mult mai scurta decat durata ramasa a contractului si/sau cu penalitati de plata mult mai mici decat cheltuiala cu chiria pentru durata ramasa a contractului. Pentru mai multe detalii cu privire la platile de leasing viitoare a se vedea nota 36.

Cheltuielile administrative se refera, in principal, la chirii, cheltuieli de intretinere, taxe locale si diverse utilitati, ca de exemplu, energie electrica si telecomunicatii. Aceasta linie include si onorariul de audit in suma de 2,790 pentru Grup (audit statutar in suma de 2,040, servicii de asigurare in suma de 694 si alte servicii in suma de 56) si 2,245 pentru Banca (audit statutar in suma de 1,496, servicii de asigurare in suma de 694 si alte servicii in suma de 56).

35. Costul net al riscului

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru credite	(112,418)	20,958	(119,526)	(753)
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru debitori diversi	42,876	34,999	45,077	37,015
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru riscuri si cheltuieli	(19,644)	30,158	(19,128)	31,946
Cheltuiala neta cu provizioanele pentru leasing financiar	(2,311)	2,348	-	-
Venituri din recuperari de creante derecunoscute	(214,562)	(473,915)	(214,562)	(467,217)
Stergeri si vanzari din creante nerecuperabile	29,680	57,305	15,705	54,692
Provizioane pentru angajamente de finantare si garantare	48,751	(31,371)	48,918	(31,371)
Cheltuiala neta cu provizioane pentru titluri de datorie	(2,759)	-	(2,759)	-
Total	**(230,388)**	**(359,517)**	**(246,276)**	**(375,687)**

Costul net al riscului a inregistrat o reluare de 230 milioane (pentru Grup) si 246 milioane (pentru Banca), in principal datorita performantelor solide in recuperarea creditelor si in limitarea cazurilor noi de depreciere.

36. Angajamente pentru investitii

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Imobilizari corporale	3,221	3,093	3,221	3,093
Imobilizari necorporale	26,809	8,002	26,809	8,002
Leasing operational, chirii si alte servicii	541,164	427,747	541,164	427,747
Total	**571,194**	**438,842**	**571,194**	**438,842**

La 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017, platile minime viitoare de leasing cu privire la contractele de leasing operational si de chirii incheiate de Grup si Banca, ca si locatar sunt:

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Mai putin de 1 an	96,186	75,574	96,186	75,574
Intre 1 si 5 ani	327,443	199,145	327,443	199,145
Peste 5 ani	115,375	149,927	115,375	149,927
Total	**539,004**	**424,646**	**539,004**	**424,646**

37. Parti afiliate

Grupul se angajeaza in operatiuni cu societatea mama, alte entitati SG, societatile sale afiliate, asociati si personal cheie din conducere. Toate aceste operatiuni au fost derulate in conditii similare, inclusiv cele privind ratele dobanzii si conditiile privind garantiile, cu termenii pentru operatiuni similare cu parti care nu se afla in relatii speciale cu banca. Tranzactiile / soldurile cu subsidiarele au fost eliminate in scopuri de consolidare. Tranzactiile/soldurile cu partile afiliate pot fi sumarizate astfel:

	Grup							
	2018				2017			
	Societate mama	Alte parti afiliate	Asociati	Personal cheie din conducere	Societate mama	Alte parti afiliate	Asociati	Personal cheie din conducere
Active	**195,897**	**44,267**	**8,420**	**1,823**	**184,223**	**72,334**	**6,542**	**2,045**
Conturi Nostro	12,760	33,110	218	-	22,906	49,464	209	-
Depozite plasate	18,423	-	-	-	19,035	-	-	-
Credite acordate	54,975	11,037	3,872	1,823	73,266	22,687	3,121	2,042
Instrumente financiare derivate	103,509	-	-	-	65,776	-	-	3
Alte active	6,229	120	4,330	-	3,240	183	3,212	-
Pasive	**1,276,459**	**28,622**	**144,816**	**11,749**	**1,568,160**	**116,356**	**113,416**	**12,101**
Conturi Loro	41	15,439	1,477	-	2,036	74,278	2,384	-
Depozite atrase	111,967	12,770	142,740	11,749	506,382	41,263	110,370	12,095
Imprumuturi	1,052,415	-	-	-	920,028	-	-	-
Instrumente financiare derivate	65,192	-	-	-	102,199	-	-	-
Alte datorii	46,845	412	599	-	37,515	815	662	6
Angajamente	**9,283,406**	**57,632**	**14,701**	**273**	**7,578,705**	**75,922**	**5,553**	**478**
Total angajamente acordate	123,114	7,516	2,012	273	101,461	8,679	2,012	362
Total angajamente primite	979,957	50,117	12,688	-	860,774	67,243	3,541	-
Valoarea notionalului operatiunilor de schimb	4,007,994	-	-	-	4,823,576	-	-	-
Valoarea notionalului derivativelor pe rata dobanzii	4,172,342	-	-	-	1,792,894	-	-	116
Contul de Profit si Pierdere	**11,116**	**(3,800)**	**20,912**	**31**	**(225,002)**	**3,028**	**23,135**	**44**
Venituri din dobanzi si comisioane	17,273	2,906	14,605	58	14,964	2,215	13,185	81
Cheltuieli cu dobanzi si comisioane	(21,986)	(2,332)	(633)	(26)	(17,328)	(1,061)	(153)	(40)
(Pierdere)/castig net din derivative pe rata dobanzii	(30,693)	-	-	(0)	(11,561)	-	-	3
Castig / (Pierdere) neta din derivative pe curs de schimb	91,537	(40)	-	-	(159,142)	(116)	-	-
Venituri din dividende	-	7	17,970	-	-	3	19,490	-
Alte venituri	4,593	377	16,658	-	2,131	304	13,467	-
Alte cheltuieli	(49,609)	(4,718)	(27,690)	-	(54,066)	1,683	(22,854)	-

37. Parti afiliate (continuare)

	Banca									
	2018					2017				
	Societate mama	Alte parti afiliate	Filiale	Asociati	Personal cheie din conducere	Societate mama	Alte parti afiliate	Filiale	Asociati	Personal cheie din conducere
Active	**177,474**	**44,267**	**42,979**	**4,291**	**1,823**	**165,187**	**72,334**	**44,756**	**3,852**	**2,045**
Conturi Nostro	12,760	33,110	-	218	-	22,906	49,464	-	209	-
Depozite plasate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Credite acordate	54,975	11,037	41,518	3,872	1,823	73,266	22,687	43,306	3,121	2,042
Instrumente financiare derivate	103,509	-	56	-	-	65,776	-	3	-	3
Alte active	6,229	120	1,405	201	-	3,240	183	1,447	522	-
Pasive	**222,853**	**28,622**	**98,806**	**144,801**	**11,749**	**647,477**	**116,339**	**191,343**	**113,375**	**12,100**
Conturi Loro	41	15,439	-	1,477	-	2,036	74,278	-	2,384	-
Depozite atrase	111,967	12,770	98,569	142,740	11,749	506,382	41,263	167,626	110,370	12,095
Leasing de plata	-	-	227	-	-	-	-	23,665	-	-
Instrumente financiare derivate	65,192	-	-	-	-	102,199	-	-	-	-
Alte datorii	45,653	412	10	584	-	36,860	798	52	621	6
Angajamente	**9,283,407**	**57,632**	**64,067**	**14,700**	**273**	**7,578,705**	**75,922**	**57,676**	**5,553**	**479**
Total angajamente acordate	123,114	7,516	40,747	2,012	273	101,461	8,679	55,671	2,012	362
Total angajamente primite	979,957	50,117	-	12,688	-	860,774	67,243	-	3,541	-
Valoarea notionalului operatiunilor de schimb	4,007,994	-	23,320	-	-	4,823,576	-	2,006	-	-
Valoarea notionalului derivativelor pe rata dobanzii	4,172,342	-	-	-	-	1,792,894	-	-	-	116
						-	-	-	-	-
Contul de Profit si Pierdere	**28,823**	**(4,625)**	**48,802**	**8,640**	**31**	**(211,901)**	**2,114**	**37,645**	**12,054**	**45**
Venituri din dobanzi si comisioane	16,570	1,884	14,776	455	58	14,016	1,304	14,970	336	81
Cheltuieli cu dobanzi si comisioane	(4,559)	(2,332)	(1,132)	(633)	(26)	(4,286)	(1,061)	(2,662)	(153)	(40)
(Pierdere)/castig net din derivative pe rata dobanzii	(30,693)	-	-	-	(0)	(11,561)	-	-	-	3
Castig / (Pierdere) neta din derivative pe curs de schimb	91,537	(40)	(2)	-	-	(159,142)	(116)	(262)	-	-
Venituri din dividende	-	7	32,913	17,970	-	-	3	24,603	19,490	-
Alte venituri	4,593	377	2,541	16,581	-	2,131	304	2,747	13,396	-
Alte cheltuieli	(48,625)	(4,521)	(295)	(25,733)	-	(53,059)	1,680	(1,752)	(21,016)	-

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

37. Parti afiliate (continuare)

Alte datorii, respectiv alte cheltuieli se refera la asistenta tehnica si de management in relatia cu Societe Generale Paris.

Banca a primit depozite colaterale de la SG Paris pentru instrumentele derivate in valoare totala de 53,786 la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 24,808).

La 31 decembrie 2018, membrii Consiliului de Administratie si ai Comitetului de Directie detineau 304,530 actiuni (31 decembrie 2017: 304,530).

Beneficiile personalului cheie din conducere pentru 2018 si 2017:

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Beneficii pe termen scurt	14,812	15,582	10,800	11,343
Beneficii pe termen lung	4,230	3,088	3,861	2,898

38. Interese in entitati structurate care nu se consolideaza

Conform IFRS 12 aplicat incepand din 1 ianuarie 2014 Grupul si Banca trebuie sa prezinte interesele pe care le detine in entitati care au fost constituite astfel incat drepturile de vot sau drepturi similare nu reprezinta factorul decisiv in decizia asupra controlului entitatii, ci atunci cand drepturile de vot se refera la atributii administrative iar activitatile relevante sunt realizate prin intermediul angajamentelor contractuale.

Grupul si Banca a identificat fondurile de investitii in care a investit pe parcursul anilor si pe care le administreaza, prin intermediul subsidiarei sale, BRD Asset Management, ca fiind entitati structurate neconsolidate.
Entitatile structurate se finanteaza din resursele atrase (unitatile de fond) de la persoane fizice si juridice pe care le plaseaza pe piata monetara si de capital.

Interesele Grupului in entitati structurate neconsolidate si dimensiunea entitatilor aferente anului 2018:

Numele entitatii structurate	Valoarea contabila a activelor financiare recunoscute in bilantul unitatii raportoare	Din care: sprijin financiar acordat	Valoarea justa a sprijinului financiar acordat	Valoarea contabila a datoriilor financiare recunoscute in bilantul unitatii raportoare	Valoarea notionala a elementelor extrabilantiere acordate de entitatea raportoare	Din care: valoarea notionala a angajamentelor de creditare acordate	Pierderile suferite de entitate in relatie cu interesele detinute in cursul perioadei	Expunerea maxima la pierdere	Total bilant al entitatii structurate (dimensiune)
BRD Simfonia	16,457	-	-	27,746	-	-	-	16,457	1,468,286
BRD Obligatiuni	3,851	-	-	2,175	-	-	-	3,851	84,879
BRD Index	978	-	-	677	-	-	-	978	8,698
BRD Actiuni	7,879	-	-	3,680	-	-	-	7,879	54,356
BRD Diverso	6,440	-	-	10,035	-	-	-	6,440	73,651

38. Interese in entitati structurate care nu se consolideaza (continuare)

Detaliu al interselor in entitati structurate neconsolidate pentru anul 2018:

	Active financiare selectate recunoscute in bilantul entitatii care raporteaza						Capital si datorii financiare selectate recunoscute in bilantul entitatii care raporteaza					Extrabilantier acordat de catre entitatea care raporteaza	
Numele entitatii structurate	din care: depreciate	Derivate	Instrumente de capital	Titluri de datorie	Credite si avansuri	Total	Instrumente de capital emise	Derivate	Depozite	Titluri de datorie emise	Total	din care: depreciat	Total
BRD Simfonia	-	281	16,176	-	-	16,457	-	5,310	22,436	-	27,746	-	-
BRD Obligatiuni	-	150	3,701	-	-	3,851	-	348	1,827	-	2,175	-	-
BRD Index	-	3	976	-	-	978	-	5	672	-	677	-	-
BRD Actiuni	-	22	7,857	-	-	7,879	-	24	3,656	-	3,680	-	-
BRD Diverso	-	37	6,403	-	-	6,440	-	97	9,938	-	10,035	-	-

Interesele in entitati structurate neconsolidate si dimensiunea entitatilor aferente anului 2017:

Numele entitatii structurate	Valoarea contabila a activelor financiare recunoscute in bilantul unitatii raportoare	Din care: sprijin financiar acordat	Valoarea justa a sprijinului financiar acordat	Valoarea contabila a datoriilor financiare recunoscute in bilantul unitatii raportoare	Valoarea notionala a elementelor extrabilantiere acordate de entitatea raportoare	Din care: valoarea notionala a angajamentelor de creditare acordate	Pierderile suferite de entitate in relatie cu interesele detinute in cursul perioadei	Expunerea maxima la pierdere	Total bilant al entitatii structurate (dimensiune)
BRD Simfonia	28,487	-	-	72,398	-	-	-	28,487	1,388,942
BRD Obligatiuni	4,584	-	-	6,605	-	-	-	4,584	107,065
BRD Index	2,672	-	-	452	-	-	-	2,672	10,793
BRD Actiuni	17,130	-	-	657	-	-	-	17,130	36,065
BRD Diverso	22,046	-	-	2,965	-	-	-	22,046	42,857

38. Interese in entitati structurate care nu se consolideaza (continuare)

Detaliu al interselor in entitati structurate neconsolidate pentru anul 2017:

	Active financiare selectate recunoscute in bilantul entitatii care raporteaza						Capital si datorii financiare selectate recunoscute in bilantul entitatii care raporteaza					Extrabilantier acordat de catre entitatea	
Numele entitatii structurate	din care: depreciate	Derivate	Instrumente de capital	Titluri de datorie	Credite si avansuri	Total	Instrumente de capital emise	Derivate	Depozite	Titluri de datorie emise	Total	din care: depreciat	Total
BRD Simfonia	-	10,419	18,068	-	-	28,487	-	118	72,398	-	72,516	-	-
BRD Obligatiuni	-	971	3,613	-	-	4,584	-	-	6,605	-	6,605	-	-
BRD Index	-	6	2,666	-	-	2,672	-	-	452	-	452	-	-
BRD Actiuni	-	7	17,123	-	-	17,130	-	-	657	-	657	-	-
BRD Diverso	-	173	21,872	-	-	22,046	-	-	2,965	-	2,965	-	-

39. Datorii contingente

La 31 decembrie 2018, BRD este angajata ca parat intr-un numar de procese provenind din activitati normale ale Bancii cu clientela, in valoare totala de aproximativ 841,501 (31 decembrie 2017: 204,058). Sumele prezentate reprezinta pierderi aditionale potentiale in cazul unei decizii nefavorabile a curtii, sumele nefiind provizionate. Conducerea Grupului considera ca deciziile finale in aceste procese nu vor avea un efect semnificativ negativ asupra situatiei financiare ale Grupului. Banca a inregistrat provizioane in valoare de 7,536 (31 decembrie 2017: 18,576) si Grupul in valoare de 9,075 (31 decembrie 2017: 20,456) cu privire la litigii.

40. Profitul pe actiune

Rezultatul pe actiune este determinat prin impartirea profitului net la numarul mediu ponderat al actiunilor in circulatie din anul respectiv. La 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017 Banca nu a emis nici un instrument cu efecte de dilutie a capitalului.

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Actiuni ordinare in circulatie	696,901,518	696,901,518	696,901,518	696,901,518
Profit atribuibil actionarilor	1,555,702	1,406,360	1,545,989	1,380,384
Castig pe actiune (in RON)	2.2323	2.0180	2.2184	1.9807

41. Managementul riscului

Administrarea riscurilor in cadrul Grupului si al Bancii este bazata pe un concept integrat care ia in considerare normele statutare si reglementare asa cum sunt definite de Banca Nationala a Romaniei, de standardele de administrare a riscurilor din cadrul Société Générale, precum si de bunele practici bancare general acceptate. Nivelul apetitului la risc reflecta strategia de administrare a riscurilor in cadrul Grupului si Bancii, si are scopul de a sustine o crestere sustenabila a activitatii de creditare in timp ce consolideaza pozitia pe piata a Grupului si Bancii.

Guvernanta riscului se bazeaza pe modelul celor trei linii de aparare, care consolideaza separarea responsabilitatilor intre diversele functii de control.
Prima linie de aparare este reprezentata de unitatile operationale, acestea fiind in primul rand responsabile pentru administrarea continua a riscurilor generate de activitatea lor zilnica, avand in vedere apetitul la risc al Bancii si in conformitate cu politicile, procedurile si controalele existente.
A doua linie de aparare este reprezentata de functiile independente care supravegheaza riscurile, acestea fiind responsabile de identificarea, masurarea, monitorizarea si raportarea ulterioara a riscurilor, asigurand atat conformitatea cu cerintele interne si externe cat si rolul de suport pentru liniile de afaceri/ operationale in exercitarea responsabilitatilor acestora.
A treia linie de aparare este reprezentata de functia de audit intern, care evalueaza in mod independent si obiectiv calitatea si eficacitatea sistemului de control intern al Bancii, cat si ale primelor doua linii de aparare si ale cadrului de guvernanta a riscurilor.

Guvernanta administrarii riscului la nivelul Grupului si Bancii se contureaza pe baza urmatoarelor axe:

- proces continuu de identificare, evaluare, monitorizare, raportare si control, luand in considerare limite de risc, competente de aprobare, segregarea responsabilitatilor si alte tehnici de diminuare a riscului;
- asumarea riscurilor in limitele stabilite prin apetitul la risc aprobat de catre Consiliul de Administratie;
- implicare activa a organului de conducere al Bancii in sistemul de administrare a riscurilor si in promovarea unei culturi a riscului in intreaga organizatie, de la nivelul Consiliului de Administratie pana la nivelul echipelor operationale;
- reguli si proceduri interne clar definite;
- comunicarea informatiilor cu privire la administrarea riscurilor in intreaga organizatie, in timp util, intr-o maniera precisa, inteligibila si relevanta;
- supervizarea continua de catre o entitate independenta care sa monitorizeze riscurile si punerea in aplicare a normelor si procedurilor.

Administrarea riscurilor la nivelul Grupului si Bancii este organizata in jurul a doua principii cheie:

- departamentele de evaluare a riscurilor trebuie sa fie independente de diviziile de afaceri;
- abordarea administrarii riscului si monitorizarea riscului trebuie sa fie consistente in cadrul Grupului si Bancii.

Grupul si Banca sunt expuse la riscurile inerente activitatilor principale pe care le desfasoara. Principalele active si pasive financiare sunt creditele si avansurile, creantele din leasing, sume plasate la BNR, depozite la termen si la vedere si imprumuturi. Aceste instrumente sunt expuse la o serie de riscuri cum ar fi riscul de credit, riscul valutar, riscul de rata a dobanzii, riscul de lichiditate si riscul de piata care sunt analizate mai jos.

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit

Riscul de credit reprezinta pierderea pe care ar suporta-o Grupul si Banca daca un client sau o alta contrapartida nu si-ar indeplini obligatiile contractuale. Riscul de credit este implicit in produsele bancare traditionale - credite, angajamente de creditare si alte datorii contingente, cum sunt acreditivele – dar si in contracte de tipul produselor derivate (a se vedea notele 10, 11, 12, 14 si 39).

Politica de credit a Grupului si a Bancii se bazeaza pe principiul ca aprobarea oricarui angajament care presupune risc de credit trebuie sa se bazeze pe o cunoastere solida a clientului si a afacerilor sale, o intelegere a scopului si structurii tranzactiei si a surselor de rambursare a datoriilor. Ca parte a Grupului Société Générale, Banca adopta o abordare de creditare pe baza fluxului de numerar, ceea ce inseamna ca Banca se asteapta ca datoria sa fie rambursata in primul rand din fluxurile de numerar viitoare (pentru persoanele juridice) / venituri (persoane fizice) generate de client.

Grupul si Banca evalueaza calitatea portofoliului non retail prin utilizarea sistemului de rating Société Générale, cu o scala de la 1 la 10 (de la 1 la 7 - expuneri in bonis, 8-10 – expuneri depreciate). In cadrul portofoliului in bonis, cele mai vulnerabile contrapartide sunt grupate intr-o categorie distincta (expuneri sensibile – clasa de risc 7) care face obiectul unor cerinte sporite de monitorizare, cu scopul de a imbunatati reactivitatea, prin punerea in aplicare in timp util a masurilor corective.

Sistemul de rating intern este bazat pe modele care contin atat criterii de evaluare cantitative cat si calitative relevante tipului si marimii contrapartidei, analiza expert fiind un element cheie. Modelele interne sunt dezvoltate pe baza datelor istorice ale Grupului si ale Bancii iar utilizarea ratingului este formalizata in norme si proceduri interne. Revizuirea ratingului este realizata cel putin o data pe an, sau de fiecare data cand apar aspecte noi semnificative care modifica bonitatea contrapartidei. Acest proces se concretizeaza in clasificarea expunerilor clientilor in categoriile sanatos, sensibil si neperformant.

Dupa aprobare, monitorizarea contrapartidelor se relizeaza permanent, astfel incat potentialele vulnerabilitati sa poata fi identificate in timp util si remediate. Analiza rezultatelor activitatii de monitorizare reprezinta o responabilitate implicita a structurilor comerciale si de risc. Contrapartidele riscante, stabilite conform criteriilor interne, sunt atent monitorizate prin intermediul comitetelor dedicate, avand ca scop definirea unor strategii corespunzatoare, asigurarea unui rating adecvat si recunoasterea pierderii.

Clientii retail sunt evaluati la originare pe baza aplicatiilor scorecard si/sau modele de rating comportamentale, si monitorizati pe parcursul duratei de viata a creditului folosind modele de rating comportamentale.

Banca acceptata garantii reale (protectie finantata) sau garantii personale (protectie nefinantata) pentru a reduce riscul de credit si nu pentru a servi ca un substitut pentru capacitatea debitorului de a-si indeplini obligatiile. Garantiile acceptate de Banca includ in primul rand garantii imobiliare, atat rezidentiale cat si comerciale, garantii emise de alte banci si fonduri de garantare, echipamente si stocuri.

Managementul riscului de concentrare asociat riscului de credit se realizeaza in principal printr-un sistem de limite stabilite in functie de apetitul la risc al Bancii si asteptarile privind evolutia mediului economic. Limitele sunt monitorizate periodic si sunt revizuite ori de cate ori este necesar, dar cel putin anual. Sistemul de limite vizeaza urmatoarele axe: concentrarea individuala (fata de un singur debitor sau grup de clienti aflati in legatura), concentrarea sectoriala, concentrarea geografica, concentrarea pe tipuri de produs/tranzactie si pe tipuri de tehnici de diminuare a riscului de credit.

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Expunerea maxima la riscul de credit inainte de garantii

	Grup	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**
ACTIVE		
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	3,316,344	2,549,512
Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactionare	2,252,463	637,686
Credite brute	31,576,437	32,088,555
Depreciere credite	(1,973,161)	(2,480,133)
Credite si avansuri acordate clientelei	29,603,276	29,608,422
Creante din leasing financiar	761,012	727,768
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	12,036,572
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	82,476	-
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,059,561	-
Alte active	131,911	199,144
Total active	**51,992,534**	**51,517,057**
Scrisori de garantie	5,308,124	5,257,706
Angajamente de finantare date	3,693,281	5,395,987
Total angajamente date	**9,001,404**	**10,653,693**
Total expunere risc de credit	**60,993,938**	**62,170,750**

	Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**
ACTIVE		
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	3,297,915	2,530,468
Instrumente financiare derivate si alte intrumente detinute pentru tranzactic	2,252,519	637,689
Credite brute	30,768,470	31,418,550
Depreciere credite	(1,875,127)	(2,406,625)
Credite si avansuri acordate clientelei	28,893,343	29,011,925
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	12,036,572
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	62,598	
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,059,561	
Alte active	119,157	190,209
Total active	**50,470,584**	**50,164,816**
Scrisori de garantie	5,323,714	5,291,373
Angajamente de finantare date	3,267,552	4,997,338
Total angajamente date	**8,591,265**	**10,288,711**
Total expunere risc de credit	**59,061,849**	**60,453,527**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza datelor de intrare in modelul pierderii din credite asteptate in baza unor multiplte scenarii economice.

Banca prezinta estimarea factorilor cheie pentru anul 2018, deoarece aceste scenarii au produs efecte pe parcursul anului si au fost utilizate în calculul pierderii din credite asteptate la 31 decembrie 2018.

O prezentare generala a abordarii pentru estimarea pierderii asteptate din credite este prezentata in nota 2 e) Rationamente profesionale si estimari si in nota 3 Sumarul politicilor contabile semnificative. Datele economice de intrare sunt obtinute de la o echipa de economisti din cadrul Bancii si a Grupului Société Générale. Pentru a asigura accuratetea si exhaustivitatea, datele sunt coroborate cu surse terte – prognoze economice emise de institutii specializate.

Tabelul de mai jos prezinta valorile principalelor variabile / ipoteze economice previzionale utilizate in fiecare dintre scenariile economice pentru calculul pierderii din credite asteptate.

Banca a evaluat impactul potential al celor mai recente modificari legislative, si anume OUG 114/2018 asupra evolutiei principalilor indicatori macroeconomici estimand efectul asupra pierderilor de credit asteptate.

31 decembrie 2018

Indicatori cheie	Scenariul ECL	Probabilitati atribuite	2018	2019	2020
		%			
Crestere PIB [%]					
	De baza / Central	73	3.9	3.5	3.1
	Optimist	13	5.5	4.5	4.3
	Stres	14	0	-0.5	2.8
Rata somajului [%]					
	De baza / Central	73	5.1	5.2	5.5
	Optimist	13	4.8	4.7	4.9
	Stres	14	5.7	6.7	7.4
Cusrul de schimb RON/EUR [RON]	De baza / Central	73	4.7	4.8	4.8
	Optimist	13	4	3.7	3.6
	Stres	14	5.3	5.1	5.1

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Expunerile contrapartidelor nedepreciate sunt impartite in functie de calitatea ratingului intern in 3 categorii, definite mai jos:

Foarte bun – Contrapartida este considerata foarte fiabila. Capacitatea de a onora serviciul datoriei este foarte buna.

Bun – Contrapartida este considerata a fi de buna calitate. Capacitatea de a onora serviciul datoriei este buna dar contrapartida este oarecum mai sensibila la schimbarile adverse de circumstante si conditiile economice.

Standard – Contrapartida are o solvabilitate medie. Abilitatea de a onora serviciul datoriei este considerata ca fiind suficienta, dar este mult mai probabil să fie sensibila la conditiile economice nefavorabile si la schimbarile de context.

Sub standard – Comportamentul contrapartidei denota o crestere a riscului de credit sau o deteriorare financiara. Rambursarea serviciului datoriei la timp este incerta si depinde de un mediu economic si financiar favorabil. Este necesara monitorizarea indeaproape si mai frecventa a capacitatii clientului de a onora datoria catre banca, pentru a putea reactiona la o potentiala deteriorare prin implementarea unor masuri de corectie.

Intervalul PD corespunzator este descris mai jos:

Categoria	Interval PD
Foarte bun	[0,00%;0,74%)
Bun	[0,74%;3,88%)
Standard	[3,88%;12,79%)
Sub-standard	>12,79%

Analiza creantelor asupra institutiilor financiare

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Valoare bruta contabila	**3,316,430**	**2,549,512**	**3,298,001**	**2,530,468**
Scala de rating intern				
Foarte bun	3,303,465	2,400,725	3,285,036	2,381,681
Bun	7,009	48,447	7,009	48,447
Standard	218	92,062	218	92,062
Fara rating intern	5,738	8,278	5,738	8,278
Total	**3,316,430**	**2,549,512**	**3,298,001**	**2,530,468**
Depreciere	(87)	-	(87)	-
Valoare contabila neta	**3,316,344**	**2,549,512**	**3,297,915**	**2,530,468**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza pe sectoare a creditelor acordate

Grup	31 decembrie 2018								31 decembrie 2017
%	Stadiul 1		Stadiul 2		Stadiul 3		Total		
	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila
Persoane fizice	67.0%	65.8%	82.7%	68.7%	52.5%	47.4%	69.8%	53.9%	65.6%
Administratie publica, educatie & sanatate	4.8%	3.8%	2.2%	5.2%	2.0%	1.8%	4.0%	2.7%	3.7%
Agricultura	1.5%	8.6%	1.1%	1.0%	3.4%	3.1%	1.5%	3.4%	1.7%
Productie	6.5%	5.3%	4.3%	5.7%	7.7%	7.8%	6.0%	7.1%	6.6%
Transport, IT&C si alte servicii	3.2%	3.4%	1.3%	2.1%	1.7%	1.8%	2.6%	2.1%	2.5%
Comert	7.6%	5.8%	3.4%	3.0%	9.7%	11.3%	6.7%	8.9%	5.5%
Constructii	0.6%	0.5%	1.5%	3.3%	12.2%	14.8%	1.5%	10.8%	2.8%
Utilitati	2.0%	2.0%	2.7%	10.2%	1.6%	2.2%	2.2%	3.7%	2.3%
Servicii	0.7%	0.7%	0.1%	0.2%	3.8%	3.8%	0.7%	2.7%	1.1%
Altele	2.4%	2.0%	0.6%	0.7%	5.3%	5.9%	2.1%	4.4%	3.3%
Institutii financiare	3.8%	2.1%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.7%	0.3%	4.8%
Total	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**

Banca	31 decembrie 2018								31 decembrie 2017
%	Stadiul 1		Stadiul 2		Stadiul 3		Total		
	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila	Depreciere	Valoare bruta contabila
Persoane fizice	66.2%	63.1%	83.0%	68.4%	50.4%	44.7%	69.3%	51.7%	65.2%
Administratie publica, educatie & sanatate	4.9%	4.1%	2.2%	5.3%	2.1%	1.9%	4.1%	2.9%	3.8%
Agricultura	1.5%	9.3%	0.9%	0.8%	3.6%	3.3%	1.5%	3.5%	1.5%
Productie	6.7%	5.7%	4.3%	5.9%	8.1%	8.2%	6.2%	7.4%	6.8%
Transport, IT&C si alte servicii	2.9%	3.5%	1.1%	1.9%	1.7%	1.9%	2.4%	2.1%	2.4%
Comert	7.8%	6.2%	3.4%	3.1%	10.2%	11.9%	6.9%	9.4%	5.6%
Constructii	0.6%	0.5%	1.5%	3.4%	12.7%	15.6%	1.5%	11.3%	2.9%
Utilitati	2.1%	2.2%	2.7%	10.4%	1.7%	2.3%	2.2%	3.9%	2.4%
Servicii	0.7%	0.8%	0.1%	0.2%	4.0%	4.0%	0.8%	2.9%	1.1%
Altele	2.4%	2.2%	0.6%	0.7%	5.6%	6.2%	2.2%	4.6%	3.3%
Institutii financiare	4.1%	2.3%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	2.9%	0.3%	5.0%
Total	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**	**100.0%**

Creditele acordate persoanelor fizice includ credite imobiliare, credite de consum si descoperiri de cont.

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza pe vechime a creditelor restante dar nedepreciate

Grup

31 decembrie 2018

Stadiul 1	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	293,505	4,324	18,815	3,607	320,251
Intreprinderi mici	17,121	537	370	1,284	19,314
Consum	1,014,392	6,685	2,025	10,226	1,033,328
Ipotecar	235,607	7,785	1,681	5,086	250,159
Total	**1,560,626**	**19,330**	**22,892**	**20,203**	**1,623,052**

Stadiul 2	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	25,443	406	495	1,213	27,558
Intreprinderi mici	25,224	7,933	3,537	1,698	38,391
Consum	585,010	82,507	33,567	11,763	712,846
Ipotecar	1,079,112	141,542	34,893	13,723	1,269,269
Total	**1,714,788**	**232,388**	**72,491**	**28,396**	**2,048,065**

Total	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	318,948	4,730	19,311	4,821	347,809
Intreprinderi mici	42,345	8,471	3,907	2,982	57,705
Consum	1,599,402	89,192	35,592	21,989	1,746,174
Ipotecar	1,314,719	149,326	36,573	18,809	1,519,428
Total	**3,275,414**	**251,718**	**95,383**	**48,600**	**3,671,117**

31 decembrie 2017

	1 - 30 zile	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	267,313	5,421	66,192	3,019	341,945
Intreprinderi mici	49,032	13,626	3,541	2,939	69,138
Consum	1,118,684	89,088	39,619	18,058	1,265,449
Ipotecar	1,296,187	160,661	50,223	14,199	1,521,270
Total	**2,731,216**	**268,796**	**159,575**	**38,215**	**3,197,802**

Banca

31 decembrie 2018

Stadiul 1	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	294,979	4,324	18,815	3,607	321,725
Intreprinderi mici	16,041	537	370	1,284	18,233
Consum	451,546	6,685	2,025	10,226	470,481
Ipotecar	235,607	7,785	1,681	5,086	250,159
Total	**998,173**	**19,330**	**22,892**	**20,203**	**1,060,599**

Stadiul 2	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	22,254	406	495	1,213	24,369
Intreprinderi mici	24,803	7,439	2,916	1,698	36,855
Consum	584,831	74,086	33,567	11,763	704,245
Ipotecar	1,079,112	141,542	34,893	13,723	1,269,269
Total	**1,710,999**	**223,473**	**71,870**	**28,396**	**2,034,739**

Total	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	317,233	4,730	19,311	4,821	346,094
Intreprinderi mici	40,843	7,977	3,286	2,982	55,088
Consum	1,036,377	80,770	35,592	21,989	1,174,728
Ipotecar	1,314,719	149,326	36,573	18,809	1,519,428
Total	**2,709,172**	**242,803**	**94,762**	**48,600**	**3,095,338**

31 decembrie 2017

	1 - 30 zile	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**peste 90 zile**	**Total**
Non-retail	264,477	5,421	66,192	3,019	339,109
Intreprinderi mici	47,922	13,445	3,541	2,939	67,847
Consum	1,051,523	89,088	39,619	18,058	1,198,288
Ipotecar	1,296,187	160,661	50,223	14,199	1,521,270
Total	**2,660,109**	**268,615**	**159,575**	**38,215**	**3,126,514**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza pe vechime a creditelor restante dar nedepreciate din leasing Grup

31 decembrie 2018

Stadiul 1	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**Total**
Non-retail	**34,425**	**-**	**-**	**34,425**
Intreprinderi mici si mijlocii	16,126	-	-	16,126
Credite de consum	14	-	-	14
Retail leasing	**16,140**	**-**	**-**	**16,140**
Total	**50,565**	**-**	**-**	**50,565**

Stadiul 2	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**Total**
Non-retail	**27,546**	**7,172**	**2,616**	**37,335**
Intreprinderi mici si mijlocii	5,564	4,640	1,774	11,978
Credite de consum	4	-	10	14
Retail leasing	**5,569**	**4,640**	**1,784**	**11,993**
Total	**33,115**	**11,812**	**4,400**	**49,328**

Total	**1 - 30 zile**	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**Total**
Non-retail	**61,971**	**7,172**	**2,616**	**71,760**
Intreprinderi mici si mijlocii	21,690	4,640	1,774	28,104
Credite de consum	18	-	10	28
Retail leasing	**21,709**	**4,640**	**1,784**	**28,133**
Total	**83,680**	**11,812**	**4,400**	**99,892**

31 decembrie 2017

	1 - 30 zile	**31-60 zile**	**61-90 zile**	**Total**
Non-retail	**47,567**	**3,803**	**5,443**	**56,814**
Intreprinderi mici si mijlocii	19,608	5,013	2,325	26,946
Credite de consum	320	-	50	370
Retail leasing	**19,928**	**5,013**	**2,375**	**27,315**
Total	**67,495**	**8,816**	**7,818**	**84,129**

Grupul si Banca monitorizeaza expunerile prin luarea în considerare a numarului de zile de intarziere contaminate la nivel de client. Sumele incluse in categoria creditelor cu zile de intarziere, dar fara depreciere si cu peste 90 de zile reprezinta sume mai mici decat pragul de semnificatie utilizat pentru clasificarea creditelor depreciate.

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza acoperirii cu garantii
Grup

31 decembrie 2018

	Expuneri supra-colateralizate	Colaterale & Garantii	Expuneri sub-colateralizate	Colaterale & Garantii
Corporate	1,499,583	3,367,404	7,414,692	1,458,744
Intreprinderi mici	286,448	778,705	389,005	31,398
Consum	21,680	48,076	7,983,349	1,413
Ipotecar	12,467,869	18,541,124	1,513,812	1,251,219
Retail	12,775,997	19,367,905	9,886,166	1,284,030
Total	**14,275,580**	**22,735,309**	**17,300,858**	**2,742,775**
din care in Stadiul 3				
Corporate	425,186	958,909	359,215	198,432
Intreprinderi mici	41,191	130,110	22,923	6,252
Consum	612	1,183	464,366	249
Ipotecar	309,524	568,712	163,619	107,852
Retail	351,328	700,006	650,908	114,353
Total	**776,513**	**1,658,915**	**1,010,123**	**312,785**

31 decembrie 2017

	Expuneri supra-colateralizate	Colaterale & Garantii	Expuneri sub-colateralizate	Colaterale & Garantii
Corporate	2,174,957	4,655,152	8,117,507	2,822,937
Intreprinderi mici	320,316	926,078	399,367	37,922
Consum	22,793	50,464	7,564,114	8,219
Ipotecar	11,527,867	17,316,318	1,961,634	1,635,390
Retail	11,870,977	18,292,861	9,925,115	1,681,531
Total	**14,045,934**	**22,948,013**	**18,042,622**	**4,504,469**

Banca

31 decembrie 2018

	Expuneri supra-colateralizate	Colaterale & Garantii	Expuneri sub-colateralizate	Colaterale & Garantii
Corporate	1,382,746	3,189,625	7,455,806	1,458,744
Intreprinderi mici	224,628	691,815	389,005	31,398
Consum	21,680	48,076	7,312,924	1,413
Ipotecar	12,467,869	18,541,124	1,513,812	1,251,219
Retail	12,714,177	19,281,015	9,215,741	1,284,030
Total	**14,096,923**	**22,470,640**	**16,671,546**	**2,742,775**
din care in Stadiul 3				
Corporate	425,186	958,909	357,832	198,432
Intreprinderi mici	41,191	130,110	22,923	6,252
Consum	612	1,183	385,835	249
Ipotecar	309,524	568,712	163,619	107,852
Retail	351,328	700,006	572,376	114,353
Total	**776,513**	**1,658,915**	**930,208**	**312,785**

31 decembrie 2017

	Expuneri supra-colateralizate	Colaterale & Garantii	Expuneri sub-colateralizate	Colaterale & Garantii
Corporate	2,107,367	4,570,118	8,160,661	2,822,937
Intreprinderi mici	278,941	866,138	399,109	37,922
Consum	21,390	48,828	6,961,581	8,219
Ipotecar	11,527,867	17,316,318	1,961,634	1,635,390
Retail	11,828,198	18,231,285	9,322,324	1,681,531
Total	**13,935,565**	**22,801,403**	**17,482,985**	**4,504,469**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza acoperirii cu garantii pentru leasing Grup

31 Decembrie 2018

	Expuneri supra-colateralizate	Colaterale & Garantii	Expuneri sub-colateralizate	Colaterale & Garantii
Non-retail	522,463	884,186	103,656	69,219
Intreprinderi mici si mijlocii	192,722	315,371	17,642	2,351
Consum	1,241	2,071	524	381
Retail	193,963	317,442	18,166	2,732
Total	**716,426**	**1,201,628**	**121,823**	**71,951**

31 Decembrie 2017

	Expuneri supra-colateralizate	Partea acoperita cu garantii	Nedepreciate si fara restante	Partea acoperita cu garantii
Non-retail	503,292	751,552	112,379	73,972
Intreprinderi mici si mijlocii	177,254	279,012	25,455	2,862
Consum	2,435	3,901	545	399
Retail	179,688	282,913	26,000	3,261
Total	**682,981**	**1,034,465**	**138,379**	**77,233**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza creditelor conform scalei de evaluare a riscului de credit

Grup	**Retail**					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	11,315,980	1,798,464	-	-	13,114,444	12,208,440
Bun	2,535,987	2,075,856	-	-	4,611,843	4,666,765
Standard	897,902	1,608,026	-	-	2,505,928	2,461,167
Sub-standard	448	736,417	-	12,367	749,233	800,459
Depreciate	-	-	991,156	11,283	1,002,439	1,065,378
din care analiza individuala	-	-	94,300	-	94,300	135,866
Fara rating intern	657,488	20,788	-	-	678,276	593,884
Total	15,407,806	6,239,551	991,156	23,650	22,662,163	21,796,093
Depreciere	(161,474)	(276,981)	(680,251)	(3,648)	(1,122,354)	(968,400)
Valoare contabila neta	**15,246,332**	**5,962,569**	**310,905**	**20,002**	**21,539,809**	**20,827,693**

	Nonretail					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	443,128	-	-	-	443,128	260,747
Bun	3,607,759	70,072	-	-	3,677,831	4,289,562
Standard	2,932,387	300,037	-	-	3,232,425	3,050,016
Sub-standard	55,616	706,836	-	5,294	767,747	1,040,802
Depreciate	-	-	734,234	49,960	784,195	1,568,276
din care analiza individuala	-	-	589,897	48,409	638,306	1,301,522
Fara rating intern	5,759	3,189	-	-	8,948	83,059
Total	7,044,650	1,080,135	734,234	55,255	8,914,274	10,292,462
Depreciere	(80,320)	(115,466)	(613,015)	(42,006)	(850,807)	(1,511,734)
Valoare contabila neta	**6,964,331**	**964,668**	**121,219**	**13,249**	**8,063,467**	**8,780,729**

	Total					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	11,759,108	1,798,464	-	-	13,557,572	12,469,187
Bun	6,143,746	2,145,929	-	-	8,289,675	8,956,327
Standard	3,830,290	1,908,063	-	-	5,738,353	5,511,183
Sub-standard	56,064	1,443,254	-	17,661	1,516,979	1,841,261
Depreciate	-	-	1,725,391	61,244	1,786,634	2,633,654
din care analiza individuala	-	-	684,198	48,409	732,607	1,437,388
Fara rating intern	663,247	23,977	-	-	687,224	676,943
Total	22,452,456	7,319,685	1,725,391	78,905	31,576,437	32,088,555
Depreciere	(241,793)	(392,448)	(1,293,266)	(45,653)	(1,973,161)	(2,480,133)
Valoare contabila neta	**22,210,663**	**6,927,238**	**432,124**	**33,252**	**29,603,276**	**29,608,422**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza creditelor conform scalei de evaluare a riscului de credit (continuare)

Banca	**Retail**					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	11,315,980	1,798,464	-	-	13,114,444	12,208,440
Bun	2,535,987	2,075,856	-	-	4,611,843	4,666,765
Standard	897,902	1,608,026	-	-	2,505,928	2,461,167
Sub-standard	448	735,646	-	12,367	748,462	800,459
Depreciate	-	-	912,624	11,283	923,908	989,998
din care analiza individuala	-	-	94,300	-	94,300	135,866
Fara rating intern	23,944	1,389	-	-	25,334	23,694
Total	14,774,262	6,219,381	912,624	23,650	21,929,918	21,150,523
Depreciere	(142,803)	(267,941)	(613,505)	(3,648)	(1,027,898)	(896,425)
Valoare contabila neta	**14,631,459**	**5,951,440**	**299,119**	**20,002**	**20,902,021**	**20,254,098**

	Nonretail					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	443,128	-	-	-	443,128	260,747
Bun	3,631,171	69,582	-	-	3,700,752	4,270,314
Standard	2,858,780	287,377	-	-	3,146,158	3,048,433
Sub-standard	55,616	697,557	-	5,294	758,468	1,037,285
Depreciate	-	-	732,852	49,960	782,812	1,568,189
din care analiza individuala	-	-	589,897	48,409	638,306	1,301,522
Fara rating intern	7,233	-	-	-	7,233	83,059
Total	6,995,928	1,054,516	732,852	55,255	8,838,551	10,268,027
Depreciere	(79,739)	(113,335)	(612,150)	(42,006)	(847,229)	(1,510,201)
Valoare contabila neta	**6,916,189**	**941,182**	**120,702**	**13,249**	**7,991,322**	**8,757,827**

	Total					
	31 decembrie 2018					**31 decembrie 2017**
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	POCI	Total	**Total**
Valoare bruta contabila						
Scala de rating intern						
Foarte bun	11,759,108	1,798,464	-	-	13,557,572	12,469,187
Bun	6,167,158	2,145,438	-	-	8,312,596	8,937,079
Standard	3,756,683	1,895,403	-	-	5,652,086	5,509,600
Sub-standard	56,064	1,433,203	-	17,661	1,506,929	1,837,744
Depreciate	-	-	1,645,476	61,244	1,706,720	2,558,187
din care analiza individuala	-	-	684,198	48,409	732,607	1,437,388
Fara rating intern	31,177	1,389	-	-	32,567	106,753
Total	21,770,191	7,273,898	1,645,476	78,905	30,768,470	31,418,550
Depreciere	(222,542)	(381,276)	(1,225,656)	(45,653)	(1,875,127)	(2,406,625)
Valoare contabila neta	**21,547,648**	**6,892,622**	**419,821**	**33,252**	**28,893,343**	**29,011,925**

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Analiza creantelor din leasing financiar:

	Retail				
	31 decembrie 2018				31 decembrie 2017
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total	**Total**
Valoare bruta contabila					
Fara rating intern	175,556	21,438	20,122	217,116	205,688
Total	175,556	21,438	20,122	217,116	205,688
Depreciere	(560)	(1,133)	(15,945)	(17,637)	(23,162)
Valoare contabila neta	**174,997**	**20,305**	**4,177**	**199,479**	**182,526**

	Non-Retail				
	31 decembrie 2018				31 decembrie 2017
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total	**Total**
Valoare bruta contabila					
Scala de rating intern					
Bun	121,328	4,184	53	125,564	85,615
Standard	280,008	95,420	470	375,897	364,841
Sub-standard	-	66,621	535	67,156	76,609
Depreciate	-	-	49,654	49,654	74,376
Fara rating intern	-	2,861	-	2,861	14,231
Total	401,336	169,085	50,711	621,131	615,672
Depreciere	(2,596)	(14,417)	(42,585)	(59,598)	(70,429)
Valoare contabila neta	**398,739**	**154,668**	**8,125**	**561,533**	**545,242**

	Total				
	31 decembrie 2018				31 decembrie 2017
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Total	**Total**
Valoare bruta contabila					
Scala de rating intern					
Bun	121,328	4,184	53	125,564	85,615
Standard	280,008	95,420	470	375,897	364,841
Sub-standard	-	66,621	535	67,156	76,609
Depreciate	-	-	49,654	49,654	74,376
Fara rating intern	175,556	24,298	20,122	219,976	219,919
Total	576,892	190,522	70,833	838,247	821,360
Depreciere	(3,156)	(15,549)	(58,530)	(77,235)	(93,591)
Valoare contabila neta	**573,736**	**174,973**	**12,302**	**761,012**	**727,768**

Garantii si alte angajamente financiare

Garantii si acreditive

Grupul si Banca emit scrisori de garantie si acreditive pentru clientii sai. Principalul scop al acestor acreditive este de a asigura clientilor disponibilitatea fondurilor la cerere. Scrisorile de garantie si acreditivele stand by, care reprezinta asigurari irevocabile asupra faptului ca Grupul si Banca vor efectua plata in cazul in care un client nu isi poate indeplini obligatiile (livrarea marfii, prezentarea documentelor, etc) fata de un tert cu care a intrat intr-o relatie contractuala anterioara, au asociat un risc de credit similar creditelor acordate clientelei.

De asemenea, riscul de credit. riscul de piata si cel operational asociate acestor instrumente sunt similare celor asimilate acordarii de credite. Aceste instrumente prezinta si un risc de lichiditate pentru Grup si Banca in eventualitatea unei revendicari indreptate catre acestea in cazul in care un client nu isi indeplineste obligatia garantata.

41. Managementul riscului (continuare)

41.1 Riscul de credit (continuare)

Angajamente de finantare

Angajamentele de finantare reprezinta partea netrasa a sumelor aprobate ca si facilitati de creditare.

Grupul si Banca monitorizeaza durata reziduala a angajamentelor deoarece angajamentele pe termen mai lung au un grad de risc mai ridicat. Angajamentele de finantare nu reprezinta neaparat un necesar de lichiditate in viitor, deoarece multe din angajamente vor expira sau se vor incheia fara a fi utilizate.

	Grup		Banca	
	31 decembrie 2018	**31 decembrie 2017**	**31 decembrie 2018**	**31 decembrie 2017**
Scrisori de garantie	5,308,124	5,257,706	5,323,714	5,291,373
Angajamente de finantare date	3,693,281	5,395,987	3,267,552	4,997,338
Total angajamente date	**9,001,404**	**10,653,693**	**8,591,265**	**10,288,711**
Scrisori de garantie primite	13,656,401	15,450,515	13,656,401	15,450,515
Angajamente de finantare primite	699,585	698,955	699,585	698,955
Total angajamente primite	**14,355,986**	**16,149,470**	**14,355,986**	**16,149,470**

41.2 Riscul de piata

Riscurile de piata reprezinta riscurile de a inregistra pierderi cauzate de modificari nefavorabile ale parametrilor de piata utilizati in evaluarea instrumentelor financiare (cursuri de schimb, rate de dobanda, preturi ale actiunilor, marfurilor etc) si vizeaza atat tranzactiile din portofoliul de tranzactionare, precum si unele pozitii din afara portofoliului de tranzactionare (portofoliul structural).

Gestionarea riscurilor de piata in cadrul Bancii este un proces continuu, avand drept scop primar identificarea si masurarea riscurilor de piata generate de activitatile desfasurate de catre entitate.

Riscurile de piata aferente portofoliului de tranzactionare

Modelul de business aferent activitatii de tranzactionare este determinat in mare parte de nevoile clientilor, oferindu-le acces la titluri emise de statul roman (atat tranzactii ferme, cat si reversibile), tranzactii forward si swap pe cursul de schimb sau rata dobanzii, impreuna cu optiuni pe diverse active (pe cursul de schimb, pe rata de dobanda si pe indici bursieri).

Cu toate ca activitatea de tranzactionare genereaza o mica parte din intreaga expunere a Bancii la riscul de piata, mai exact la riscul de rata a dobanzii si la riscul de curs de schimb, portofoliul de tranzactionare este monitorizat separat de portofoliul structural. Riscurile identificate sunt raportate catre conducerea bancii si catre Grupul Societe Generale (Grupul), asigurand furnizarea informatiilor necesare procesului decizional intr-un interval rezonabil de timp.

Toti actorii ce isi desfasoara activitatea in perimetrul pietelor financiare sunt constienti de riscurile activitatii de tranzactionare, mai multe seturi de controale, unele dintre ele cu frecventa zilnica fiind intreprinse in cadrul fiecarei unitati. Beneficiind de o independenta functionala fata de linia de business, departamentul de risc de piata monitorizeaza individual riscurile asumate prin tranzactiile efectuate, garantand astfel o imagine justa, impartiala a expunerii BRD la riscurile de piata aferente portofoliului de tranzactionare.

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Principiile fundamentale care stau la baza unui cadru eficient de administrare a riscurilor de piata sunt urmatoarele:

- actualizarea frecventa a managementului riscului pentru a corespunde cerintelor reglementare, adaptandu-l in permanenta la evolutia pietei si a schimbarilor interne;
- imbunatatirea continua a tehnicilor din zona riscului de piata, aliniate cu cele mai bune practici din domeniu;
- validarea metodelor de evaluare folosite in calcularea indicatorilor de risc si a rezultatelor;
- definirea modelelor de masurare a riscurilor si a provizioanelor pentru riscurile de piata asumate (rezerve);
- autorizarea mai multor limite de risc de piata, corelate cu apetitul la risc de piata specificat;
- aprobarea instrumentelor permise la tranzactionare (produse noi sau modificari semnificative);
- implicarea in crearea functionalitatilor sistemului IT, a fluxurilor de date si a procedurilor operationale;
- monitorizarea si analiza expunerilor si respectarii limitelor, diseminarea periodica a datelor esentiale ce ilustreaza expunerea Bancii la riscul de piata catre managementul Bancii.

Anual, apetitul la risc de piata este aprobat de Consiliul de Administratie, fiind aliniat cu strategia de afaceri. Abordarea verticala transpune acest indicator, aprobat la cel mai inalt nivel de autoritate, in mai multe limite accesibile managementului de nivel mediu si functiilor de executie, acestea fiind calibrate in functie de diferite metode de masure a riscurilor (valori nominale, senzitivitati, rezultate ale stres-testului, nivel VaR si SVaR).
Pentru a asigura buna desfasurare a activitatilor bancare, un raport zilnic, care prezinta toti indicatorii de risc de piata, este transmis personalului din cadrul perimetrului Pietelor Financiare, managementului Departamentului de Risc si Grupului SG.
Procesul de monitorizare a respectarii limitelor combina raportarea zilnica a indicatorilor de risc cu analizele lunare ale activitatii de tranzactionare si sintezele trimestriale prezentate managementului Bancii.

Procesul de evaluare a riscurilor de piata aferente portofoliului de tranzactionare se bazeaza pe metodologia Grupului SG, combinand trei mari metode de masurare a riscurilor:

- Trading VAR, impreuna cu SVaR;
- Scenarii in conditii de stres, utilizand socuri derivate din scenarii istorice si ipotetice;
- Indicatori complementari (senzitivitate, nominal, etc) care descompun indicatorii globali intr-unii specifici, permitand identificarea zonelor predispuse la risc, concentrarea pe anumite produse, maturitati ce pot conduce la riscuri importante nesemnalate de catre indicatorii globali.

Valoarea la risc (VaR)

Scopul VaR este de a determina pierderea maximala ce poate fi inregistrata de BRD din activitatea de tranzactionare, pe o perioada de timp fixata, cu un anumit nivel de incredere. In concordanta cu prevederile Regulamentului UE 575/2013 – Art. 365 (1), BRD calculeaza zilnic nivelul VaR pentru o zi, cu un nivel de incredere de 99%, folosind modelul istoric pe o serie de date dinamice.

Relevanta modelului VaR este evaluata folosind back-testingul, prin compararea rezultatului zilnic obtinut din activitatea de tranzactionare cu pierderea estimata de model, si este efectuata cu o frecventa zilnica, avertizand din timp ca este necesara recalibrarea modelului de calcul sau reconsiderarea perioadei de observare a parametrilor de piata. Acuratetea modelului este testata prin compararea numarului de zile in care au fost inregistrate rezultate negative peste valorile VaR estimate, cu numarul de depasiri asteptate (induse de ipotezele modelului).

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

In cazul in care are loc o depasire a nivelului VaR estimat, va fi initiata o analiza pentru a identifica cauzele incidentului, evenimentul fiind escaladat catre management-ul perimetrului pietelor financiare.

Rezultatele obtinute pe parcursul anului 2018 si 2017 s-au situat sub nivelul VaR.

Modelul VaR dezvoltat de BRD este folosit doar pentru managementul pozitiilor, nefiind transpus in cerinta de capital.

99% VAR (1 ZI) - INDICATORI (IN MILIOANE EUR)

	La inceputul perioadei	La sfarsitul perioadei	Minim	Media	Maxim
2017	0.14	0.18	0.06	0.19	0.42
2018	0.09	0.12	0.06	0.21	0.52

VaR in conditii de stress (SVaR)

SVaR estimeaza o pierdere maximala din activitatea de tranzactionare pe un orizont de o zi si cu 99% nivel de incredere, ca o consecinta a miscarilor de piata adverse asociate cu o criza financiara. SVaR este calculate folosind acelasi model ca in cazul VaR, singura diferenta find ca, in cazul SVaR, perioada de observare pentru factorii de risc este fixata pe o perioada de 12 luni consecutive marcate de evenimente de piata extreme, in conformitate cu prevederile Regulamentului UE 575/2013 – Art. 365 (2).

In vederea evaluarii reprezentativitatii ferestrei de 12 luni de observare a socurilor, nivelul SVaR este comparat cu nivelul VaR. Daca raportul VaR/ SVaR depaseste 90% de cel putin trei ori pe perioada unui trimestru, plauzabilitatea orizontului de timp selectat trebuie sa fie reevaluata. Intervalul descris de valorile zilnice ale raportului VaR/SVaR este analizat saptamanal pentru a observa eventuale semnale ce pot declansa revizuirea perioadei de date utilizate pentru SVaR.

99% SVAR (1 ZI) - INDICATORI (IN MILIOANE EUR)

	La inceputul perioadei	La sfarsitul perioadei	Minim	Media	Maxim
2017	0.80	1.26	0.56	1.33	2.46
2018	1.19	0.98	0.39	0.93	1.84

Evaluarea in conditii de stress test

Metodologie

Evaluarea in conditii de stres este unul din pilonii centrali ai cadrului de administrare a riscului de piata, fiind complementara VaR si compensand limitarile modelului VaR istoric. In timp ce modelul VaR ia in considerare miscari inregistrate de factorii de risc care au avut loc in trecut, scenariile de stress-testing modeleaza ipoteze teoretice sau scenarii specifice pietei ce descriu modificari semnificative ale factorilor de risc asupra valorilor inregistrate de o pozitie si de un portofoliu. O serie de modele ipotetice prezentand socuri majore sunt combinate zilnic cu rezultatele scenarilor istorice, aplicate pentru intreg portofoliul de tranzactionare al Bancii, fiind retinut rezultatul cel mai nefavorabil si comparat cu o limita aprobata, calculata din apetitul la risc de piata.

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Diferitele scenarii de stress-testing fac obiectul revizuirii si imbunatatirii, acuratetea ipotezelor folosite fiind permanent monitorizata. Validarea ipotezelor isi propune sa certifice faptul ca socurile aplicate sunt in continuare suficient de dure si modeleaza un eveniment improbabil, in caz contrar detectand in timp util necesitatea recalibrarii lor.

Tabelul de mai jos prezinta rezultatul obtinut in urma aplicarii metodologiei de stress test asupra portofoliului de tranzactionare.

SCENARII DE STRESS-TEST – CIFRE NEGATIVE DE REFERINTA (IN MILIOANE EUR)

	La inceputul perioadei	La sfarsitul perioadei	Minim	Media	Maxim
2017	2.92	4.15	1.42	3.92	7.59
2018	2.99	2.60	1.17	3.14	6.40

Riscul valutar

Riscul valutar reprezinta riscul de a inregistra pierderi cauzat de modificarea cursurilor de schimb si este monitorizat pentru ambele portofolii ale bancii. Grupul si Banca administreaza riscul valutar utilizand limite pentru pozitiile valutare deschise la nivelul fiecarei valute si la nivelul pozitiei valutare globale.

Tabelul de mai jos indica valutele la care Grupul si Banca au expuneri semnificative la 31 decembrie 2018. Analiza calculeaza efectul unei cresteri posibile rezonabile a cursului de schimb fata de RON, cu toate celelalte variabile pastrate constante, asupra rezultatului exercitiului si capitalurilor. O suma negativa reflecta o posibila reducere neta a rezultatului sau capitalurilor, in timp ce o suma pozitiva reflecta o posibila crestere neta. O scadere echivalenta pentru fiecare dintre valute fata de RON ar fi determinat un impact similar de semn opus.

Impactul in capitaluri proprii nu include si impactul in Situatia veniturilor si cheltuielilor.

2018	Grup			Banca		
Valuta	Variatia cursului de schimb %	Impact in profit inainte de impozitare	Impact in capitaluri	Variatia cursului de schimb %	Impact in profit inainte de impozitare	Impact in capitaluri
EUR	+5	3,969	2,504	+5	3,533	2,504
Altele	+5	2,217	(409)	+5	1,707	(409)

2017	Grup			Banca		
Valuta	Variatia cursului de schimb %	Impact in profit inainte de impozitare	Impact in capitaluri	Variatia cursului de schimb %	Impact in profit inainte de impozitare	Impact in capitaluri
EUR	+5	(116,248)	3,942	+5	(115,278)	1,698
Altele	+5	(9,935)	-	+5	(9,962)	-

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Structura pe valute a situatiei consolidate a pozitiei financiare a Grupului si a Bancii este prezentata in tabelul urmator:

	Grup 31 decembrie 2018				Banca 31 decembrie 2018			
ACTIVE	**Total**	**RON**	**EUR**	**Altele**	**Total**	**RON**	**EUR**	**Altele**
Disponibilitati	2,236,045	1,923,331	169,256	143,458	2,236,018	1,923,304	169,256	143,458
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	2,380,963	1,404,528	-	3,785,491	2,380,963	1,404,528	-
Creante asupra institutiilor financiare	3,316,344	169,002	1,815,606	1,331,736	3,297,915	150,573	1,815,606	1,331,736
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	2,252,463	1,220,873	1,010,978	20,611	2,252,519	1,220,929	1,010,978	20,611
Credite si avansuri acordate clientelei	29,603,276	19,983,296	9,432,020	187,959	28,893,343	19,441,830	9,263,553	187,959
Creante din leasing financiar	761,012	149,184	611,723	105	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	-	-	-	-
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pi	82,476	41,264	554	40,658	62,598	21,386	554	40,658
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezi	12,059,561	9,610,165	2,241,323	208,073	12,059,561	9,610,165	2,241,323	208,073
Fond comercial	50,130	50,130	-	-	50,130	50,130	-	-
Impozitul curent activ	10,312	10,312	-	-	10,312	10,312	-	-
Impozitul amanat activ	113,480	113,480	-	-	107,392	107,392	-	-
Active imobilizate si alte active	1,363,859	1,308,892	12,087	42,881	1,204,498	1,150,584	12,086	41,828
Total active	**55,719,369**	**37,045,811**	**16,698,075**	**1,975,481**	**54,089,354**	**36,196,295**	**15,917,886**	**1,975,173**
DATORII								
Depozite interbancare	297,817	143,649	109,387	44,781	297,817	143,649	109,387	44,781
Depozitele clientelei	45,216,995	28,000,013	14,819,624	2,397,357	45,315,556	28,081,363	14,836,821	2,397,372
Imprumuturi atrase	1,306,638	524,212	782,426	-	16,582	16,355	227	-
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	341,061	263,930	28,178	48,953	341,061	263,930	28,178	48,953
Datoria cu impozitul curent	2,305	2,305	-	-	-	-	-	-
Impozitul amanat pasiv	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	897,126	655,443	212,473	29,210	790,929	549,246	212,473	29,210
Total capitaluri proprii	7,657,427	7,657,427	-	-	7,327,409	7,327,409	-	-
Total datorii si capitaluri proprii	**55,719,369**	**37,246,979**	**15,952,088**	**2,520,301**	**54,089,354**	**36,381,952**	**15,187,086**	**2,520,316**
Pozitie		**(201,167)**	**745,987**	**(544,821)**		**(185,657)**	**730,800**	**(545,144)**
Pozitie extrabilantier		77,464	(666,614)	589,150		80,861	(660,151)	579,290
Pozitie total		**(123,702)**	**79,373**	**44,330**		**(104,796)**	**70,649**	**34,147**

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

	Grup 31 decembrie 2017				Banca 31 decembrie 2017			
ACTIVE	**Total**	**RON**	**EUR**	**Other**	**Total**	**RON**	**EUR**	**Other**
Disponibilitati	1,924,214	1,493,170	276,236	154,808	1,924,188	1,493,144	276,236	154,808
Creante asupra Bancii Centrale	5,757,953	4,338,198	1,419,755	-	5,757,953	4,338,198	1,419,755	-
Creante asupra institutiilor financiare	2,549,512	337,403	1,178,332	1,033,777	2,530,468	318,359	1,178,332	1,033,777
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	637,686	273,730	363,956	-	637,689	273,733	363,956	-
Credite si avansuri acordate clientelei	29,608,422	18,693,027	10,838,681	76,714	29,011,926	18,196,248	10,738,964	76,714
Creante din leasing financiar	727,768	181,915	544,587	1,266	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	12,135,373	9,589,492	2,305,325	240,556	12,113,692	9,567,812	2,305,324	240,556
Fond comercial	151,860	123,318	-	28,542	158,594	130,052	-	28,542
Impozitul curent activ	50,130	50,130	-	-	50,130	50,130	-	-
Impozitul amanat activ	112,536	112,536	-	-	109,484	109,484	-	-
Active imobilizate si alte active	1,271,938	1,242,208	29,559	171	1,196,801	1,167,070	29,559	171
Total active	**54,927,391**	**36,435,127**	**16,956,431**	**1,535,834**	**53,490,925**	**35,644,231**	**16,312,126**	**1,534,568**
DATORII								
Depozite interbancare	885,970	706,600	153,890	25,480	885,970	706,600	153,890	25,480
Depozitele clientelei	44,219,686	27,367,713	14,319,638	2,532,335	44,387,308	27,427,209	14,427,752	2,532,348
Imprumuturi atrase	1,252,455	468,337	784,118	-	48,530	24,865	23,665	-
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	138,044	126,485	11,559	-	138,044	126,485	11,559	-
Datoria cu impozitul curent	103,581	103,581	-	-	102,388	102,388	-	-
Impozitul amanat pasiv	955	955	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	957,949	710,698	235,333	11,917	900,296	653,045	235,333	11,917
Total capitaluri proprii	7,368,751	7,368,751	-	-	7,028,387	7,028,387	-	-
Total datorii si capitaluri proprii	**54,927,391**	**36,853,120**	**15,504,538**	**2,569,732**	**53,490,923**	**36,068,979**	**14,852,199**	**2,569,745**
Pozitie		**(417,993)**	**1,451,893**	**(1,033,898)**		**(424,748)**	**1,459,927**	**(1,035,178)**
Pozitie extrabilantier		395,788	(1,471,536)	1,075,748		383,662	(1,460,155)	1,076,494
Pozitie total		**(22,205)**	**(19,643)**	**41,851**		**(41,087)**	**(228)**	**41,317**

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Riscul de rata a dobanzii

Riscul de rata a dobanzii apare din posibilitatea ca modificarea ratelor de dobanda sa afecteze fluxurile de trezorerie viitoare sau valoarea justa a instrumentelor financiare. Principalul mijloc utilizat in administrarea riscului de rata a dobanzii pentru portofoliul in afara tranzactionarii este analiza decalajelor, impreuna cu senzitivitatea bilantului la modificarea curbelor de randament. In conformitate cu politica Grupului si a Bancii, pentru a se asigura ca pozitiile se mentin in limitele stabilite acestea sunt monitorizate in mod permanent si se utilizeaza cele mai potrivite strategii in acest sens. Tabelul de mai jos arata sensitivitatea la o posibila schimbare rezonabila in ratele de dobanda, atat la nivelul situatiei veniturilor si cheltuielilor cat si la nivelul capitalurilor proprii al Grupului si al Bancii, toate celalalte variabile ramanand constante.

Grup 31 decembrie 2018			Banca 31 decembrie 2018		
Modificari ale ratei de dobanda (p.b)	**Impact in profit inainte de impozitare**	**Impact in capitaluri**	**Modificari ale ratei de dobanda (p.b)**	**Impact in profit inainte de impozitare**	**Impact in capitaluri**
100	(98,933)	18,140	100	(98,097)	18,140
(100)	98,933	(18,140)	(100)	98,097	(18,140)

31 decembrie 2017			31 decembrie 2017		
Modificari ale ratei de dobanda (p.b)	**Impact in profit inainte de impozitare**	**Impact in capitaluri**	**Modificari ale ratei de dobanda (p.b)**	**Impact in profit inainte de impozitare**	**Impact in capitaluri**
100	(86,104)	12,040	100	(83,392)	9,970
(100)	84,966	(12,040)	(100)	83,392	(9,970)

Senzitivitatea contului de profit si pierdere reprezinta efectul modificarilor de rata de dobanda asupra rezultatului exercitiului, pentru activele si datoriile financiare detinute la 31 decembrie. Senzitivitatea capitalurilor proprii este calculata prin reevaluarea activelor financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global cu rata fixa la 31 decembrie in conditiile modificarilor considerate ale ratelor de dobanda. Senzitivitatea totala a contului de profit si pierdere si a capitalurilor proprii se bazeaza pe o presupusa deplasare paralela a curbei randamentului.

Tabelul de mai jos prezinta expunerea Grupului si a Bancii la riscul de rata a dobanzii in afara portofoliului de tranzactionare. Activele si datoriile Grupului sunt prezentate la valoare contabila iar decalajele intre active si datorii sunt determinate pe baza termenilor contractuali ai tranzactiei, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cat si pe ipoteze conventionale referitoare la anumite elemente de bilant.

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Riscul de rata a dobanzii(continuare)

Grup

31 decembrie 2018	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara
ACTIVE						
Disponibilitati	74,561	149,068	670,805	1,341,611	-	2,236,045
Creante asupra Bancii Centrale	1,496,732	625,909	368,057	891,418	403,375	3,785,491
Creante asupra institutiilor financiare	1,850,064	949,904	461,365	36,588	18,423	3,316,344
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	1,524,853	62,816	249,952	408,551	6,291	2,252,463
Credite si avansuri acordate clientelei	9,428,478	11,559,567	3,096,936	5,041,647	476,648	29,603,276
Creante din leasing financiar	26,445	379,794	115,926	238,618	230	761,012
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	-	-
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	40,659	-	-	41,817	-	82,476
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	(4,013)	1,118,312	1,469,362	3,935,604	5,540,296	12,059,561
Investitii in asociati si subsidiare	1,415	2,643	11,894	63,438	5,529	84,919
Fond comercial	418	836	3,760	20,052	25,065	50,130
Impozitul curent activ	-	10,312	-	-	-	10,312
Impozitul amanat activ	983	1,965	8,843	47,160	54,529	113,480
Active imobilizate si alte active	10,440	348,774	166,230	485,199	353,217	1,363,859
Total active	**14,451,034**	**15,209,899**	**6,623,130**	**12,551,701**	**6,883,604**	**55,719,369**
DATORII						
Depozite interbancare	227,859	46,639	-	23,320	-	297,817
Depozitele clientelei	13,777,993	7,158,727	8,545,397	10,530,298	5,204,580	45,216,995
Imprumuturi atrase	78,858	425,768	299,790	494,328	7,895	1,306,638
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	333,061	5,000	3,000	-	-	341,061
Datoria cu impozitul curent	-	2,305	-	-	-	2,305
Alte datorii	-	897,126	-	-	-	897,126
Total datorii	**14,417,770**	**8,535,565**	**8,848,187**	**11,047,946**	**5,212,475**	**48,061,942**
Total capitaluri proprii	**-**	**-**	**765,743**	**3,062,971**	**3,828,714**	**7,657,427**
Pozitie neta	**33,264**	**6,674,334**	**(2,990,799)**	**(1,559,215)**	**(2,157,585)**	

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Riscul de rata a dobanzii(continuare)

Grup

31 decembrie 2017	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
ACTIVE						
Disponibilitati	64,165	128,279	577,257	1,154,513	-	1,924,214
Creante asupra Bancii Centrale	2,647,314	154,739	1,778,678	808,517	368,705	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	1,924,425	466,475	18,294	54,882	18,553	2,482,629
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	154,284	-	-	-	-	154,284
Credite si avansuri acordate clientelei	9,488,191	11,232,922	3,004,668	4,471,332	272,404	28,469,517
Creante din leasing financiar	28,510	225,382	239,517	233,281	1,078	727,768
Active financiare disponibile pentru vanzare	684,406	162,084	1,246,991	5,007,287	5,034,605	12,135,373
Investitii in asociati si subsidiare	1,265	2,531	11,389	60,744	75,931	151,860
Fond comercial	418	836	3,760	20,052	25,064	50,130
Impozitul amanat activ	938	1,875	8,441	45,015	56,267	112,536
Active imobilizate si alte active	7,932	335,932	71,390	380,748	475,935	1,271,937
Total active	**15,001,848**	**12,711,055**	**6,960,385**	**12,236,371**	**6,328,542**	**53,238,201**
DATORII						
Depozite interbancare	145,067	69,896	-	23,299	-	238,262
Depozitele clientelei	14,593,450	7,223,379	10,730,595	7,978,628	3,693,634	44,219,686
Imprumuturi atrase	122,485	316,421	293,999	511,154	8,396	1,252,455
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	138,044	-	-	-	-	138,044
Datoria cu impozitul curent	-	-	103,581	-	-	103,581
Impozitul amanat datorie	8	16	72	381	478	955
Alte datorii	-	957,949	-	-	-	957,949
Total datorii	**14,999,054**	**8,567,661**	**11,128,247**	**8,513,462**	**3,702,508**	**46,910,932**
Total capitaluri proprii	**-**	**-**	**736,875**	**2,947,500**	**3,684,376**	
Pozitie neta	**2,794**	**4,143,394**	**(4,904,737)**	**775,409**	**(1,058,342)**	

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Riscul de rata a dobanzii(continuare)

Banca

31 decembrie 2018	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
ACTIVE						
Disponibilitati	74,534	149,068	670,805	1,341,611	-	2,236,018
Creante asupra Bancii Centrale	1,496,732	625,909	368,057	891,418	403,375	3,785,491
Creante asupra institutiilor financiare	1,850,059	949,904	461,365	36,588	-	3,297,915
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	1,524,909	62,816	249,952	408,551	6,291	2,252,519
Credite si avansuri acordate clientelei	9,400,618	11,603,494	3,071,703	4,341,996	475,531	28,893,343
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	-	-
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	40,658	-	-	21,940	-	62,598
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	(4,013)	1,118,312	1,469,362	3,935,604	5,540,296	12,059,561
Investitii in asociati si subsidiare	1,322	2,643	11,894	63,438	50,280	129,577
Fond comercial	418	836	3,760	20,052	25,065	50,130
Impozitul curent activ	-	10,312	-	-	-	10,312
Impozitul amanat activ	932	1,864	8,386	44,725	51,485	107,392
Active imobilizate si alte active	10,294	241,821	121,663	478,300	352,420	1,204,498
Total active	**14,396,462**	**14,766,979**	**6,436,947**	**11,584,222**	**6,904,744**	**54,089,354**
DATORII						
Depozite interbancare	227,859	46,639	-	23,320	-	297,817
Depozitele clientelei	13,790,548	7,178,447	8,583,907	10,553,074	5,209,580	45,315,556
Imprumuturi atrase	429	26	1,227	7,006	7,895	16,582
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	333,061	5,000	3,000	-	-	341,061
Alte datorii	-	790,929	-	-	-	790,929
Total datorii	**14,351,896**	**8,021,041**	**8,588,134**	**10,583,399**	**5,217,475**	**46,761,945**
Total capitaluri proprii	**-**	**-**	**732,741**	**2,930,964**	**3,663,705**	**7,327,409**
Pozitie neta	**44,566**	**6,745,939**	**(2,883,928)**	**(1,930,141)**	**(1,976,436)**	

41. Managementul riscului (continuare)

41.2 Riscul de piata (continuare)

Riscul de rata a dobanzii(continuare)

Banca 31 decembrie 2017	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Total
ACTIVE						
Disponibilitati	64,140	128,279	577,257	1,154,512	-	1,924,188
Creante asupra Bancii Centrale	2,647,315	154,739	1,778,678	808,516	368,705	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	1,923,934	466,475	18,294	54,882	-	2,463,585
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	154,287	-	-	-	-	154,287
Credite si avansuri acordate clientelei	9,490,338	11,271,437	2,984,495	3,855,273	271,477	27,873,020
Active financiare disponibile pentru vanzare	684,406	162,084	1,246,991	4,985,606	5,034,605	12,113,692
Investitii in asociati si subsidiare	1,321	2,643	11,895	63,438	79,297	158,594
Fond comercial	417	836	3,760	20,052	25,065	50,130
Impozitul amanat activ	913	1,825	8,211	43,793	54,742	109,484
Active imobilizate si alte active	7,843	271,038	70,608	376,580	470,731	1,196,800
Total active	**14,974,914**	**12,459,356**	**6,700,189**	**11,362,652**	**6,304,622**	**51,801,733**
DATORII						
Depozite interbancare	145,067	69,896	-	23,299	-	238,262
Depozitele clientelei	14,672,892	7,271,028	10,760,138	7,986,617	3,696,633	44,387,308
Imprumuturi atrase	3,955	802	6,298	29,079	8,396	48,530
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	138,044	-	-	-	-	138,044
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	-	900,296	-	-	-	900,296
Total datorii	**14,959,958**	**8,242,022**	**10,766,436**	**8,038,995**	**3,705,029**	**45,712,440**
Total capitaluri proprii	**-**	**-**	**702,839**	**2,811,355**	**3,514,194**	**7,028,387**
Pozitie neta	**14,956**	**4,217,334**	**(4,769,086)**	**512,302**	**(914,601)**	

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este asociat fie dificultatii intampinate de a obtine fondurile necesare pentru a-si indeplini angajamentele, fie imposibilitatii de a realiza un activ financiar in timp util si la o valoare apropiata de valoarea sa justa.

Grupul si Banca gestioneaza expunerea la riscul de lichiditate cu ajutorul unui cadru specific conceput pentru a gestiona riscul atat in conditii normale, de zi cu zi, cat si in cazul unei potentiale crize de lichiditate. Abordarea administrarii riscului de lichiditate incepe cu orizontul de timp intraday prin gestiunea iesirilor aferente platilor zilnice, previzionarea si gestionarea fluxurilor de numerar si luarea in considerare a operatiunilor de politica monetara si a facilitatilor permanente acordate de banca centrala. Apoi continua pe un orizont de timp mai indelungat, incluzand structura pe maturitati a tuturor activelor si pasivelor si strategia de finantare.

Pozitia de lichiditate, in conditii normale, se masoara la nivel consolidat folosind indicatorul static al neconcordantelor fluxurilor de numerar, calculate ca diferenta dintre iesirile si intrarile viitoare estimate de numerar prevazute referitoare la tranzactiile curente (noile contracte nu sunt incluse), determinate pentru fiecare banda de scadenta si valuta, pe baza maturitatii contractuale a tranzactiilor, sau, pentru produsele fara scadenta (principale fiind : conturi curente, mijloace fixe, alte active, capitaluri proprii si alte datorii), utilizand o maturitate modelata folosind comportamentul istoric observat al clientilor sau o maturitate conventionala.
In cadrul fiecarui exercitiu de bugetare si planificare financiara, nevoile viitoare de finantare sunt estimate folosind pozitia actuala de lichiditate si evolutia bugetata a activelor si pasivelor. In cazul in care se estimeaza un deficit de lichiditate, se evalueaza solutiile de finantare potentiale si se planifica actiuni adecvate.

Grupul realizeaza trimestrial teste de stres privind lichiditatea cu scopul identificarii si masurarii expunerii la eventuale crize de lichiditate, analizand impactul potential asupra fluxurilor de numerar si asupra pozitiei de lichiditate. Grupul considera trei scenarii de lichiditate: specifice Grupului (idiosincratic), sistemic si o combinare a celor doua. Grupul mentine o rezerva de lichiditate compusa din active lichide cu o calitate crescuta, negrevate de sarcini, ca asigurare impotriva unei serii de scenarii de stres de lichiditate. Un plan alternativ de finantare este destinat sa protejeze partile interesate si sa asigure un rezultat pozitiv in cazul unei crize de lichiditate.

Structura pe maturitati a activelor si datoriilor Grupului si a Bancii la data de 31 decembrie 2018 si 2017 este urmatoarea:

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Grup

31 decembrie 2018	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
ACTIVE						
Disponibilitati	2,236,045	74,561	149,068	670,805	1,341,611	-
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	1,123,758	173,609	639,039	1,346,958	502,127
Creante asupra institutiilor financiare	3,316,344	1,850,534	949,904	461,365	36,588	17,953
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	2,252,463	2,190,656	61,807	-	-	-
Credite si avansuri acordate clientelei	29,603,276	858,164	835,214	3,866,554	12,671,569	11,371,775
Creante din leasing financiar	761,012	26,071	43,388	209,652	478,978	2,923
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	-	-
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	82,476	-	-	-	82,476	-
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,059,561	12,059,561	-	-	-	-
Investitii in asociati si subsidiare	84,919	1,416	2,643	11,894	22,779	46,187
Fond comercial	50,130	418	836	3,760	20,051	25,065
Impozitul curent activ	10,312	-	10,312	-	-	-
Impozitul amanat activ	113,480	983	1,965	8,843	47,160	54,529
Active imobilizate si alte active	1,363,859	10,438	348,774	166,230	485,200	353,217
Total active	**55,719,369**	**18,196,560**	**2,577,519**	**6,038,142**	**16,533,370**	**12,373,776**
DATORII						
Depozite interbancare	297,817	227,859	-	23,320	46,639	-
Depozitele clientelei	45,216,995	9,393,328	4,635,058	7,990,532	16,929,598	6,268,479
Imprumuturi atrase	1,306,638	38,441	114,159	402,973	743,170	7,895
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	341,061	333,061	5,000	3,000	-	-
Datoria cu impozitul curent	2,305	-	2,305	-	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	897,126	-	897,126	-	-	-
Total datorii	**48,061,942**	**9,992,688**	**5,653,649**	**8,419,824**	**17,719,407**	**6,276,374**
Total capitaluri proprii	**7,657,427**	**-**	**-**	**765,743**	**3,062,971**	**3,828,714**
Decalaj		**8,203,873**	**(3,076,130)**	**(3,147,425)**	**(4,249,007)**	**2,268,689**
Gap-ul de rata de dobanda net, cumulat		**8,203,873**	**5,127,743**	**1,980,318**	**(2,268,689)**	**0**

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Grup

31 decembrie 2017	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
ACTIVE						
Disponibilitati	1,924,214	64,165	128,279	577,257	1,154,513	-
Creante asupra Bancii Centrale	5,757,953	2,647,314	154,739	1,778,678	808,517	368,705
Creante asupra institutiilor financiare	2,549,512	1,991,308	466,475	18,294	54,882	18,553
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	637,686	637,686	-	-	-	-
Credite si avansuri acordate clientelei	29,608,422	1,760,636	794,632	3,782,689	12,561,988	10,708,477
Creante din leasing financiar	727,768	28,038	54,136	202,970	441,337	1,287
Active financiare disponibile pentru vanzare	12,135,373	12,053,643	-	-	81,730	-
Investitii in asociati si subsidiare	151,860	1,266	2,531	11,389	60,744	75,930
Fond comercial	50,130	417	836	3,760	20,052	25,065
Impozitul amanat activ	112,536	938	1,876	8,440	45,015	56,267
Active imobilizate si alte active	1,271,937	7,932	335,932	71,390	380,748	475,935
Total active	**54,927,391**	**19,193,343**	**1,939,436**	**6,454,867**	**15,609,526**	**11,730,219**
DATORII						
Depozite interbancare	885,970	792,775	-	23,299	69,896	-
Depozitele clientelei	44,219,686	7,772,283	3,247,608	8,213,757	17,136,097	7,849,941
Imprumuturi atrase	1,252,455	69,004	91,596	387,527	695,932	8,396
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	138,044	138,044	-	-	-	-
Datoria cu impozitul curent	103,581	-	-	103,581	-	-
Impozitul amanat datorie	955	8	15	72	382	478
Alte datorii	957,949	-	957,949	-	-	-
Total datorii	**47,558,640**	**8,772,114**	**4,297,168**	**8,728,236**	**17,902,307**	**7,858,815**
Total capitaluri proprii	**7,368,751**	**-**	**-**	**736,875**	**2,947,500**	**3,684,376**
Decalaj		**10,421,229**	**(2,357,732)**	**(3,010,244)**	**(5,240,281)**	**187,028**
Gap-ul de rata de dobanda net, cumulat		**10,421,229**	**8,063,497**	**5,053,253**	**(187,028)**	**(0)**

41. Managementul riscului (continuare)
41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Banca

31 decembrie 2018	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
ACTIVE						
Disponibilitati	2,236,018	74,534	149,068	670,805	1,341,611	-
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	1,123,758	173,609	639,039	1,346,958	502,127
Creante asupra institutiilor financiare	3,297,915	1,850,058	949,904	461,365	36,588	-
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	2,252,519	2,190,712	61,807	-	-	-
Credite si avansuri acordate clientelei	28,893,343	828,925	873,161	3,848,615	11,971,985	11,370,658
Creante din leasing financiar	-	-	-	-	-	-
Active financiare disponibile pentru vanzare	-	-	-	-	-	-
Active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere	62,598	0	-	-	62,598	-
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,059,561	12,059,561	-	-	-	-
Investitii in asociati si subsidiare	129,577	1,322	2,643	11,894	22,780	90,938
Fond comercial	50,130	418	836	3,760	20,052	25,065
Impozitul curent activ	10,312	-	10,312	-	-	-
Impozitul amanat activ	107,392	932	1,864	8,386	44,725	51,485
Active imobilizate si alte active	1,204,498	10,294	241,821	121,663	478,300	352,420
Total active	**54,089,354**	**18,140,514**	**2,465,024**	**5,765,527**	**15,325,597**	**12,392,693**
DATORII						
Depozite interbancare	297,817	227,859	-	23,320	46,639	-
Depozitele clientelei	45,315,556	9,433,975	4,655,297	8,011,136	16,941,669	6,273,479
Imprumuturi atrase	16,582	429	26	1,227	7,006	7,895
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	341,061	331,548	5,230	3,203	1,080	-
Datoria cu impozitul curent	-	-	-	-	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	790,929	-	790,929	-	-	-
Total datorii	**46,761,945**	**9,993,810**	**5,451,482**	**8,038,885**	**16,996,394**	**6,281,374**
Total capitaluri proprii	**7,327,409**	**-**	**-**	**732,741**	**2,930,964**	**3,663,705**
Decalaj		**8,146,704**	**(2,986,458)**	**(3,006,099)**	**(4,601,762)**	**2,447,614**
Gap-ul de rata de dobanda net, cumulat		**8,146,704**	**5,160,246**	**2,154,147**	**(2,447,615)**	**(0)**

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Banca

31 decembrie 2017	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
ACTIVE						
Disponibilitati	1,924,188	64,140	128,279	577,256	1,154,513	-
Creante asupra Bancii Centrale	5,757,953	2,647,315	154,739	1,778,677	808,517	368,705
Creante asupra institutiilor financiare	2,530,468	1,990,817	466,475	18,294	54,882	-
Instrumente financiare derivate si titluri de tranzactie	637,689	637,689	-	-	-	-
Credite si avansuri acordate clientelei	29,011,925	1,765,325	796,945	3,812,187	11,929,925	10,707,543
Creante din leasing financiar	-					
Active financiare disponibile pentru vanzare	12,113,692	12,031,962	-	-	81,730	-
Investitii in asociati si subsidiare	158,594	1,321	2,643	11,895	63,438	79,297
Fond comercial	50,130	417	836	3,760	20,052	25,065
Impozitul amanat activ	109,484	913	1,824	8,211	43,794	54,742
Active imobilizate si alte active	1,196,800	7,845	271,039	70,609	376,581	470,726
Total active	**53,490,923**	**19,147,744**	**1,822,780**	**6,280,889**	**14,533,432**	**11,706,078**
DATORII						
Depozite interbancare	885,970	792,775	-	23,299	69,896	-
Depozitele clientelei	44,387,308	7,851,723	3,295,258	8,243,300	17,144,086	7,852,941
Imprumuturi atrase	48,530	3,565	23,355	2,799	10,415	8,396
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	138,044	138,044	-	-	-	-
Datoria cu impozitul curent	102,388	-	-	102,388	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii	900,296	-	900,296	-	-	-
Total datorii	**46,462,536**	**8,786,107**	**4,218,909**	**8,371,786**	**17,224,397**	**7,861,337**
Total capitaluri proprii	**7,028,387**	**-**	**-**	**702,838**	**2,811,355**	**3,514,194**
Decalaj		**10,361,637**	**(2,396,129)**	**(2,793,735)**	**(5,502,320)**	**330,547**
Gap-ul de rata de dobanda net, cumulat		**10,361,637**	**7,965,508**	**5,171,773**	**(330,547)**	**(0)**

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Fluxuri de numerar viitoare ale datoriilor financiare

Tabelele de mai jos prezinta profilul de scadente al datoriilor financiare bazat pe obligatiile viitoare de plata contractuale neactualizate:

Grup

31 decembrie 2018	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
DATORII						
Depozite interbancare	302,603	228,119	237	25,043	49,203	-
Depozitele clientelei	45,516,292	9,433,228	4,675,309	8,131,480	16,995,889	6,280,387
Imprumuturi atrase	1,333,155	40,238	116,109	407,407	746,766	22,635
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	96,897	(9,071)	52,290	4,708	40,506	8,464
Datoria cu impozitul curent	2,305	-	-	2,305	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii cu exceptia valorii de piata a derivatelor	897,126	-	897,126	-	-	-
Scrisori de garantie	5,308,124	5,308,124	-	-	-	-
Total datorii	**53,456,502**	**15,000,637**	**5,741,071**	**8,570,944**	**17,832,364**	**6,311,486**

Grup

31 decembrie 2017	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fara maturitate definita
DATORII							
Depozite interbancare	886,062	792,867	-	23,299	69,896	-	-
Depozitele clientelei	44,570,224	7,823,503	3,295,288	8,370,205	17,216,550	7,864,678	-
Imprumuturi atrase	1,268,688	70,231	93,841	394,441	701,779	8,396	-
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	66,635	3,444	1,858	15,617	45,538	177	-
Datoria cu impozitul curent	103,581	-	-	103,581	-	-	-
Impozitul amanat datorie	955	-	-	-	-	-	955
Alte datorii cu exceptia valorii de piata a derivatelor	957,949	-	957,949	-	-	-	-
Scrisori de garantie	5,257,706	5,257,706	-	-	-	-	-
Total datorii	**53,111,800**	**13,947,751**	**4,348,936**	**8,907,143**	**18,033,763**	**7,873,251**	**955**

Notele atasate sunt parte integranta a acestor situatii financiare

41. Managementul riscului (continuare)

41.3 Riscul de lichiditate (continuare)

Fluxuri de numerar viitoare ale datoriilor financiare (continuare)

Banca

31 decembrie 2018	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
DATORII						
Depozite interbancare	302,603	228,119	237	25,043	49,203	-
Depozitele clientelei	45,620,462	9,473,663	4,695,733	8,152,084	17,011,930	6,287,052
Imprumuturi atrase	8,688	430	26	1,227	7,006	-
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	96,841	(9,102)	52,290	4,709	40,497	8,447
Datoria cu impozitul curent	-	-	-	-	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii cu exceptia valorii de piata a derivativelor	790,929	-	790,929	-	-	-
Scrisori de garantie	5,323,714	5,323,714	-	-	-	-
Total datorii	**52,143,236**	**15,016,824**	**5,539,215**	**8,183,063**	**17,108,636**	**6,295,499**

Banca

31 decembrie 2017	Total	0-1 luni	1-3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani
DATORII						
Depozite interbancare	886,062	792,867	-	23,299	69,896	-
Depozitele clientelei	36,899,848	7,902,942	3,353,911	8,399,748	17,227,157	16,090
Imprumuturi atrase	40,135	3,566	23,355	2,799	10,415	-
Imprumut subordonat	-	-	-	-	-	-
Instrumente financiare derivate	66,635	3,445	1,858	15,617	45,538	177
Datoria cu impozitul curent	102,388	-	102,388	-	-	-
Impozitul amanat datorie	-	-	-	-	-	-
Alte datorii cu exceptia valorii de piata a derivativelor	900,296	-	900,296	-	-	-
Scrisori de garantie	5,291,373	5,291,373	-	-	-	-
Total datorii	**44,186,737**	**13,994,193**	**4,381,808**	**8,441,463**	**17,353,006**	**16,267**

41. Managementul riscului (continuare)

41.4 Riscul operational

Riscul operational (RO) reprezinta riscul de pierdere care rezulta fie din utilizarea unor procese, persoane sau sisteme interne inadecvate sau care nu si-au indeplinit functia in mod corespunzator, fie din evenimente externe. Riscul Operational include riscul juridic, riscul referitor la tehnologia informatiei si model de risc, dar exclude riscul strategic si riscul reputational.

Sistemul de pilotaj al riscurilor operationale la nivelul Grupului a fost dezvoltat si consolidat de-a lungul anilor si permite:

- Identificarea, analiza si evaluarea, controlul si monitorizarea riscurilor operationale;
- Implementarea masurilor care au drept scop imbunatatirea si consolidarea sistemului de control, pentru a preveni/reduce pierderile de risc operational;
- Conformitatea cu reglementarile in ceea ce priveste calculul cerintelor de capital pentru riscul operational.

Responsabilitatea administrarii zilnice a riscurilor operationale revine personalului din toate liniile de activitate. Angajatii trebuie sa fie in permanenta constienti de responsabilitatile lor in legatura cu identificarea si raportarea riscurilor operationale, precum si de alte atributii care pot sa apara in legatura cu gestiunea riscurilor operationale.

Instrumentele de gestiune a riscurilor operationale in BRD sunt:

- Baza de date istorice privind pierderile de risc operational;
- Indicatorii cheie de risc operational (Key Risk Indicators / KRI);
- Autoevaluarea riscurilor si a dispozitivului de control (RCSA);
- Analizele de scenario;
- Supravegherea Manageriala a proceselor (MS);
- Dispozitivul de identificare si prevenire a fraudelor;
- Evaluarea riscurilor operationale asociate produselor noi, externalizarilor de activitati si transformarilor semnificative de activitate, prin Comitetul de Produse Noi si Transformari Semnificative de Activitate;
- Managementul crizei si planul de continuitate al activitatii.

In 2018, strategia de risc operational a Grupului s-a concentrat pe urmatoarele axe:

- Imbunatatirea culturii riscurilor operationale (formare la nivel de management si operational);
- Revizuirea procesului Comitetului pentru Produse Noi
- Implicarea in revizuirea proceselor Bancii, prin coordonarea evaluarii riscurilor si a controalelor
- Elaborarea unei proceduri de Escaladare a Incidentelor Majore in conformitate cu PSD2 (Directiva UE privind serviciile de plata)
- Revizuirea instrumentelor de gestionare a risului operational (KRIs, RCSA) utilizand o abordare bazata pe procese
- Efectuarea analizei impactului asupra afacerii (BIA), luand in considerare scenariile de criza relevante pentru BRD si actualizarea solutiilor de rezerva menite sa asigure continuitatea activitatii, pe baza unei metodologii conforme cu standardele internationale din domeniu; monitorizarea testelor si a exercitiilor de continuitate si gestionare a crizelor programate in conformitate cu calendarul anual si optimizarea mecanismelor de continuitate a activitatii si de gestionare a crizelor;
- consolidarea programelor de instruire a personalului pe teme specifice, pentru a raspunde cat mai eficient posibil evenimentelor de crize neasteptate si sa reduca impactul asupra clientilor, personalului, activitatilor si activelor Bancii; actualizarea sistematica a strategiei de continuitate a activitatii BRD fata de cerintele de reglementare si cele ale grupului SG in domeniu.
- Revizuirea si optimizarea controalelor interne de prevenire a fraudei atat in activitatea retail cat si a companiilor.

42. Adecvarea capitalului

Incepand cu 1 ianuarie 2014, Grupul BRD calculeaza necesitatile de capital conform principiilor Basel III, impelementate in legea Uniunii Europene prin Directiva de Capital (CRD IV – 36/2013), Regulamentul European nr 575 / 2013, standarde tehnice de reglementare si implementare emise de Autoritatea Bancara Europeana.
Local, cerintele Europene sunt adoptate prin intermediul Bancii Nationale a Romaniei (BNR) cerinte prudentiale pentru institutii de credit si companii de investitii: OUG 99/2006 pentru institutii de credit si adecvarea capitalului si Regulamentul BNR 5/2013 referitor la cerintele prudentiale.

Mai jos se regaseste sumarul indicatorilor de adecvare a capitalului in milioane lei:

	Grup		Banca	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Fonduri proprii de nivel 1 de baza	*6,052*	*6,117*	*5,785*	*5,824*
Fonduri proprii de nivel 1de baza dupa ajustari	*6,055*	*6,142*	*5,781*	*5,845*
Total Fonduri proprii de nivel 1	5,543	5,673	5,271	5,339
Total Fonduri proprii de nivel 2	-	-	-	-
TOTAL FONDURI PROPRII	**5,543**	**5,673**	**5,271**	**5,339**
Total cerinte de capital	**2,278**	**2,258**	**2,156**	**2,162**
Risc de credit (inclusiv riscul de contrapartida)	25,706	26,123	24,244	24,971
Risc de piata	263	164	264	164
Risc operational	2,328	1,866	2,272	1,822
Valoarea totala a expunerii la risc pentru ajustarea evaluarii creditului	172	66	172	66
Valoarea totala a expunerii la risc	**28,470**	**28,219**	**26,951**	**27,023**
Indicatorul de solvabilitate	19.47%	20.10%	19.56%	19.76%
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de baza	19.47%	20.10%	19.56%	19.76%

Fondurile proprii totale ale Grupului si ale Bancii includ Fondurile proprii de nivel 1. La 31 decembrie 2018 si 31 decembrie 2017 Banca nu are instrumente de capital de nivel 2.

Fondurile proprii de nivel 1 includ capitalul eligibil, rezervele eligibile, alte elemente ale rezultatului global mai putin deducerile reglementare. Grupul si Banca au inclus profitul anului 2017 in fondurile proprii la data de 31 Decembrie 2017 prezentate mai sus.

Grupul si Banca au respectat pe tot parcursul anului indicatorii de adecvare a capitalului.

43. Valoarea justa

Determinarea valorii juste si ierarhia valorii juste
Pentru a determina si prezenta ierarhia valoarii juste a instrumentelor financiare , Grupul foloseste clasificarea pe trei nivele a datelor de intrare utilizate in cadrul tehnicilor de evaluare:

- **Nivelul 1: preturi cotate (neajustate)** pe piete active pentru active sau datorii identice.

  Instrumente de nivel 1 sunt titlurile de stat, cotate direct de contrapartide externe pe diverse platforme de tranzactionare (Bloomberg, Reuters etc).

- **Nivelul 2: alte date de intrare**, in afara preturilor cotate incluse in nivelul 1, care sunt **observabile** pentru un anumit activ sau o datorie, fie in mod direct (de exemplu, pret), fie in mod indirect (de exemplu, rezultate din preturi);

  Instrumentele de nivel 2 includ in special titlurile care nu sunt cotate pe o piata activa (de exemplu, obligatiuni corporative) si contractele derivate ferme, cu caracteristici si maturitati standard, a caror valoare poate fi determinata pe baza informatiilor disponibile in piata.

- **Nivelul 3:** date de intrare care nu se bazeaza pe informatii observabile in piata **(date neobservabile)**

  Instrumentele de nivel 3 includ optiunile OTC si alte derivate al caror mecanism de functionare este modificat pentru a raspunde cerintelor clientilor, sau ale caror maturitati sunt extinse mult peste spectrul normal.

Tablelul urmator prezinta o analiza a instrumentelor financiare inregistrate la valoare justa, dupa nivelul lor in ierarhia valorii juste:

43. Valoare justa (continuare)

	Grup				Banca			
	31 decembrie 2018				31 decembrie 2018			
Active masurate la valoarea justa	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**
Active financiare								
Instrumente financiare derivate								
Swapuri pe rata dobanzii	-	94,603	-	94,603	-	94,603	-	94,603
Swapuri pe curs de schimb	-	13,008	-	13,008	-	13,008	-	13,008
Contracte forward pe curs de schimb	-	2,772	-	2,772	-	2,829	-	2,829
Optiuni	-	-	45,877	45,877	-	-	45,877	45,877
	-	**110,383**	**45,877**	**156,260**	**-**	**110,439**	**45,877**	**156,316**
Active financiare la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global	12,059,561	-	-	12,059,561	12,059,561	-	-	12,059,561
Participatii (listate)	2,387	-	-	2,387	2,387	-	-	2,387
Participatii (nelistate)	-	-	44,976	44,976	-	-	44,976	44,976
Alte titluri	35,113	-	-	35,113	15,235	-	-	15,235
Total	**12,097,061**	**-**	**44,976**	**12,142,037**	**12,077,183**	**-**	**44,976**	**12,122,159**
Instrumente financiare detinute pentru tranzactionare	2,096,203	-	-	2,096,203	2,096,203	-	-	2,096,203
Total	**14,193,264**	**110,383**	**90,853**	**14,394,499**	**14,173,386**	**110,439**	**90,853**	**14,374,678**
Active pentru care este prezentata valoarea justa								
Disponibilitati	2,236,045	-	-	2,236,045	2,236,018	-	-	2,236,018
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	-	-	3,785,491	3,785,491	-	-	3,785,491
Creante asupra institutiilor financiare	3,316,344	-	-	3,316,344	3,297,915	-	-	3,297,915
Credite si avansuri acordate clientelei	-	-	29,073,626	29,073,626	-	-	29,073,003	29,073,003
Creante din leasing financiar	-	-	760,754	760,754	-	-	-	-
Total	**9,337,880**	**-**	**29,834,380**	**39,172,260**	**9,319,424**	**-**	**29,073,003**	**38,392,427**

43. Valoare justa (continuare)

	Grup				Banca			
	31 decembrie 2018				31 decembrie 2018			
Datorii masurate la valoare justa	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**
Datorii financiare								
Instrumente financiare derivate								
Swapuri pe rata dobanzii	-	39,294	-	39,294	-	39,294	-	39,294
Swapuri pe curs de schimb	-	5,315	-	5,315	-	5,315	-	5,315
Contracte forward pe curs de schimb	-	13,246	-	13,246	-	13,246	-	13,246
Optiuni	-	-	47,106	47,106	-	-	47,106	47,106
Total	**-**	**57,854**	**47,106**	**104,960**	**-**	**57,854**	**47,106**	**104,960**
Instrumente financiare detinute pentru tranzactionare	236,101	-	-	236,101	236,101	-	-	236,101
Total	**236,101**	**57,854**	**47,106**	**341,061**	**236,101**	**57,854**	**47,106**	**341,061**
Datorii pentru care este prezentata valoarea justa								
Depozite interbancare	297,817	0	-	297,817	297,817	-	-	297,817
Depozitele clientelei	-	45,220,593	-	45,220,593	-	45,319,161	-	45,319,161
Imprumuturi atrase	-	1,306,638	-	1,306,638		16,582	-	16,582
Total	**297,817**	**46,527,231**	**-**	**46,825,048**	**297,817**	**45,335,743**	**-**	**45,633,560**

43. Valoare justa (continuare)

	Grup				Banca			
	31 decembrie 2017				31 decembrie 2017			
Active masurate la valoarea justa	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**
Active financiare								
Instrumente financiare derivate								
Swapuri pe rata dobanzii	-	78,837	-	78,837	-	78,837	-	78,837
Swapuri pe curs de schimb	-	8,452	-	8,452	-	8,455	-	8,455
Contracte forward pe curs de schimb	-	20,805	-	20,805	-	20,805	-	20,805
Optiuni	-	-	46,190	46,190	-	-	46,190	46,190
	-	**108,094**	**46,190**	**154,284**	**-**	**108,097**	**46,190**	**154,287**
Active financiare disponibile pentru vanzare	12,036,572	-	-	12,036,572	12,036,572	-	-	12,036,572
Participatii (listate)	3,137	-	-	3,137	3,137	-	-	3,137
Participatii (nelistate)	-	-	32,322	32,322	-	-	32,322	32,322
Alte titluri	63,342	-	-	63,342	41,661	-	-	41,661
	12,103,051	**-**	**32,322**	**12,135,373**	**12,081,370**	**-**	**32,322**	**12,113,692**
Instrumente financiare detinute pentru tranzactionare	483,402	-	-	483,402	483,402	-	-	483,402
Total	**12,586,453**	**108,094**	**78,512**	**12,773,059**	**12,564,772**	**108,097**	**78,512**	**12,751,381**
Active pentru care este prezentata valoarea justa								
Disponibilitati	1,924,214	-	-	1,924,214	1,924,188	-	-	1,924,188
Creante asupra Bancii Centrale	5,757,953	-	-	5,757,953	5,757,953	-	-	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	2,549,512	-	-	2,549,512	2,530,468	-	-	2,530,468
Credite si avansuri acordate clientelei	-	-	29,756,635	29,756,635	-	-	29,261,379	29,261,379
Creante din leasing financiar	-	-	727,965	727,965	-	-	-	-
Total	**10,231,679**	**-**	**30,484,600**	**40,716,279**	**10,212,609**	**-**	**29,261,379**	**39,473,988**

43. Valoare justa (continuare)

	Grup				Banca			
	31 decembrie 2017				31 decembrie 2017			
Datorii masurate la valoare justa	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**	**Nivel 1**	**Nivel 2**	**Nivel 3**	**Total**
Datorii financiare								
Instrumente financiare derivate								
Swapuri pe rata dobanzii	-	41,127	-	41,127	-	41,127	-	41,127
Swapuri pe curs de schimb	-	26,543	-	26,543	-	26,543	-	26,543
Contracte forward pe curs de schimb	-	3,404	-	3,404	-	3,404	-	3,404
Optiuni	-	-	46,267	46,267	-	-	46,267	46,267
Total	**-**	**71,074**	**46,267**	**117,341**	**-**	**71,074**	**46,267**	**117,341**
Instrumente financiare detinute pentru tranzactionare	20,703	-	-	20,703	20,703	-	-	20,703
Total	**20,703**	**71,074**	**46,267**	**138,044**	**20,703**	**71,074**	**46,267**	**138,044**
Datorii pentru care este prezentata valoarea justa								
Depozite interbancare	885,970	-	-	885,970	885,970	-	-	885,970
Depozitele clientelei	-	44,220,105	-	44,220,105	-	44,387,729	-	44,387,729
Imprumuturi atrase		1,252,455	-	1,252,455		48,530	-	48,530
Total	**885,970**	**45,472,560**	**-**	**46,358,530**	**885,970**	**44,436,259**	**-**	**45,322,229**

43. Valoare justa (continuare)

Instrumente financiare masurate la valoare justa

Prezentarea de mai jos este o descriere a tehnicilor de evaluare utilizate in determinarea valorii juste pentru instrumentele financiare. Ele incorporeaza estimarile Grupului cu privire la ipotezele de lucru pe care le-ar utiliza orice participant la piata in procesul de evaluare a instrumentelor financiare.

Titlurile de stat includ atat certificatele de trezorerie, cat si obligatiunile de stat, fiind clasificate drept instrumente financiare desemnate la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global sau instrumente financiare detinute in scopul tranzactionarii evaluate la valoare justa prin contul de profit si pierdere, fiind masurate folosind o tehnica de evaluare bazata pe cotatii din piata, publicate de Bloomberg sau de Reuters (abordarea bazata pe piata).

Derivatele
Valoarea justa a contractelor derivate este determinata utilizand tehnici de evaluare cunoscute in piata, cum ar fi tehnica fluxurilor de numerar actualizate pentru swapuri sau formula Black- Sholes pentru optiuni.

Contractele derivate ferme – contractele swap pe rata dobanzii, swapurile valutare sau contractele forward pe valuta sunt principalele produse derivate masurate folosind drept tehnica de evaluare abordarea prin venit (tehnica fluxurilor de numerar actualizate) si incorporand date de intrare observabile in piata (curs de schimb valutar, puncte forward, rate de dobanda, cotatii futures), atat observabile direct (parametri expliciti), cat si indirect.

Parametri observabili direct sunt variabile ale caror valori sunt disponibile in piata si usor accesibile de catre orice participant pe piata. Cei mai importanti parametrii expliciti utilizati in evaluarea instrumentelor financiare ferme sunt: fixing-ul valutar interbancar publicat de BNR, punctele de swap de pe piata interbancara, ratele dobanzilor cerute/ oferite pe piata interbancara, cotatii futures pe EUR si USD. Parametri impliciti sunt variabile ale caror valori sunt obtinute prin calcule intermediare standard, folosind preturile disponibile in piata pentru alte instrumente financiare relevante. Curbele de randament create pentru fiecare produs si valuta sunt construite pe baza unei configuratii prestabile, si alimentate cu parametri expliciti, facilitand calculul de parametri impliciti folositi ulterior in determinarea valorii juste, precum ratele pentru titluri cu zero cupon, rate de actualizare si rate de dobanda forward.

Contractele derivate conditionale – Optiunile pe cursul de schimb valutar, optiunile pe rata de dobanda sau optiunile pe indici bursieri, sunt evaluate zilnic, utilizand metoda de marcare la model. Modelul este calibrat pentru a determina valoarea viitoare a optiunii, plecand de la conditiile actuale de piata (rate spot) si valorile viitoare estimate a fi atinse de catre activul suport (cursuri de schimb valutar forward, FRA etc), incluzand in algoritmul de calcul senzitivitatile standard ale optiunilor (delta, gamma, vega, theta), impreuna cu informatii despre nivelul pozitiilor si lichiditatea instrumentului. Valoarea justa este determinata pe baza modulului de calcul al Societe Generale, parametri specifici fiind zilnic actualizati cu valorile regasite in piata si stocate in baza de date, servind ulterior drept date de intrate utilizate direct in formula finala zilnica, sau integrate in calculele statistice aferente procesului de evaluare.

BRD gestioneaza acest grup de active si datorii financiare (optiunile) pe baza expunerii nete la riscul de piata specific (curs de schimb, rata de dobanda, pret) si, in linie cu politica de tranzactionare in vigoare, BRD nu isi asuma risc de piata rezidual din tranzactionarea de optiuni. Orice optiune cumparata este inchisa printr-o optiune vanduta, identica din punct de vedere al tipului de optiune, activ suport, pret de exercitiu, maturitate. Respectarea principiului de a replica orice optiune nou tranzactionata cu una de sens contrar este verificata zilnic prin controalele efectuate la nivel de back-office, pentru a asigura ca inchiderea este perfecta si nu exista nicio pozitie reziduala pe optiuni. In acest context, impactul modificarii unei valori estimate pentru un parametru neobservabil utilizat in evaluarea unei optiuni contabilizate drept activ

43. Valoare justa (continuare)

financiar este compensat de impactul modificarii aceleasi valorii estimate pentru acelasi parametru neobservabil utilizat in evaluarea optiunii replicate pe sens contrar.

Participatii

Aceste active sunt evaluate folosind modele care, uneori, includ doar date observabile din piata, iar alteori utilizeaza atat date observabile cat si neobservabile. Datele de intrare neobservabile utilizate in modele includ ipoteze privind performanta financiara a emitentului.

Valoarea justa a instrumentelor de capitaluri proprii nelistate clasificate ca fiind active financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere si reprezentand actiuni ordinare ale altor entitati se determina prin utilizarea activelor nete ale entitatilor la sfarsitul ultimei perioade de raportare. Activele nete ale entitatilor reprezinta cea mai buna estimare a costului curent de inlocuire care ar fi platit pentru inlocuirea detinerii deoarece consta in investitia initiala de capital ajustata in functie de performanta financiara a entitatii.

In cazul actiunilor Visa, ca urmare a achizitiei VISA Europe de catre VISA Inc, tranzactie care s-a finalizat in 2016, Banca ca membru principal, a primit o parte din veniturile obtinute din vanzare, primind atat o componenta in numerar dar si actiuni la VISA Inc. Aplicand metoda SG pentru a determina valoarea justa a actiunilor, Banca a ajustat veniturile din vanzare utilizand abordari prudentiale (lichiditate, riscuri privind litigiile, etc).

Valoarea justa a activelor si datoriilor financiare a caror valoare contabila este diferita de valoarea justa

Active financiare

Depozitele plasate la banci, creditele si contractele de leasing acordate de catre Grup sunt evaluate la cost amortizat folosind rata efectiva a dobanzii mai putin orice depreciere.

In cazul depozitelor plasate la banci, costul amortizat este aproximat de valoarea justa datorita naturii lor pe termen scurt, ratelor de dobanda care reflecta conditiile prezente de pe piata si lipsei unor costuri de tranzactionare semnificative.

Pentru credite si creante din leasing valoarea justa este determinata prin utilizarea fluxurilor de numerar actualizate pe baza ratelor de dobanda oferite pentru produse similare si pe orizonturi de timp comparabile.

Datorii financiare
Costul amortizat al depozitelor de la banci se considera ca aproximeaza respectivele lor valori juste, tinand cont de faptul ca aceste elemente sunt in general, pe termen scurt, sunt purtatoare de dobanzi care reflecta conditiile prezente de pe piata si sunt incheiate fara costuri de tranzactionare semnificative.

Pentru depozitele clientelei si imprumuturi valoarea justa este determinata prin utilizarea fluxurilor de numerar actualizate pe baza ratelor de dobanda oferite pentru produse si clienti similari si pe orizonturi de timp comparabile

43. Valoare justa (continuare)

Tabelul de mai jos prezinta valoarea justa si valoarea contabila pe tip de instrument financiar:

	Grup				Banca			
	31 decembrie 2018		31 decembrie 2017		31 decembrie 2018		31 decembrie 2017	
	Valoare contabila	Valoare justa	Valoare contabila	Valoare justa	Valoare contabila	Valoare justa	Valoare contabila	Valoare justa
Active financiare								
Disponibilitati	2,236,045	2,236,045	1,924,214	1,924,214	2,236,018	2,236,018	1,924,188	1,924,188
Creante asupra Bancii Centrale	3,785,491	3,785,491	5,757,953	5,757,953	3,785,491	3,785,491	5,757,953	5,757,953
Creante asupra institutiilor financiare	3,316,344	3,316,344	2,549,512	2,549,512	3,297,915	3,297,915	2,530,468	2,530,468
Credite si avansuri acordate clientelei	29,603,276	29,073,626	29,608,422	29,756,635	28,893,343	29,073,003	29,011,925	29,261,379
Creante din leasing financiar	761,012	760,754	727,768	727,965	-	-	-	-
	39,702,168	**39,172,260**	**40,567,869**	**40,716,279**	**38,212,767**	**38,392,427**	**39,224,534**	**39,473,988**
Datorii financiare								
Depozite interbancare	297,817	297,817	885,970	885,970	297,817	297,817	885,970	885,970
Depozitele clientelei	45,216,995	45,220,593	44,219,686	44,220,105	45,315,556	45,319,161	44,387,308	44,387,729
Imprumuturi atrase	1,306,638	1,306,638	1,252,455	1,252,455	16,582	16,582	48,530	48,530
	46,821,450	**46,825,048**	**46,358,111**	**46,358,530**	**45,629,955**	**45,633,560**	**45,321,808**	**45,322,229**

43. Valoare justa (continuare)

Urmatoarele metode si ipoteze semnificative au fost aplicate in determinarea valorii juste a elementelor din tabelul de mai jos.

Valoarea justa a creditelor acordate cu rata fixa este estimata prin actualizarea fluxurilor viitoare de numerar scadente cu un factor de actualizare derivat din ratele curente oferite unor clienti cu caracteristici similare pentru produse similare si cu maturitati similare. Valoarea justa a instrumentelor financiare cu rata variabila este estimata prin folosirea, incepand cu data urmatoarei modificari a ratei de dobanda, a unui factor de actualizare derivat din ratele oferite clientilor cu trasaturi similare, pentru produse similare pe orizonturi de timp comparabile.

Modificarile calitatii creditelor din portofoliu nu sunt luate in considerare in determinarea valorii juste brute, pentru ca impactul deprecierii este recunoscut separat prin scaderea valorii provizionului constituit pentru pierderi, atat din valoarea contabila cat si din valoarea justa.

Pentru scopuri de prezentare a valorii juste, dobanda inregistrata pana la data raportarii este inclusa in valoarea contabila a instrumentelor financiare.

Transferurile intre nivelele de ierarhie a valorii juste se considera ca s-au produs la data evenimentului sau la schimbarea circumstantelor care au generat transferul, dar nu mai tarziu de sfarsitul perioadei de raportare.

Miscarea elementelor incadrate pe nivelul 3

Valoarea justa a instrumentelor de capitaluri proprii nelistate este estimata pe baza activelor nete ale investitiilor.

	Investitii de capital	Optiuni (A)	Optiuni (P)
Sold final la 31 decembrie 2016	**22,983**	**65,522**	**65,835**
Achizitii	-	29,950	29,950
Vanzari	(8)	(1,357)	(1,357)
Rambursari	-	(46,589)	(46,589)
Castiguri/pierderi din schimbari de valoare justa	11,154	(1,336)	(1,572)
Diferente din curs de schimb	(1,807)	-	-
Sold final la 31 decembrie, 2017	**32,322**	**46,190**	**46,267**
Achizitii	-	25,061	25,061
Vanzari	(131)	(1,143)	(1,143)
Rambursari	-	(24,903)	(24,904)
Castiguri/pierderi din schimbari de valoare justa	11,986	672	1,825
Diferente din curs de schimb	799	-	-
Sold final la 31 decembrie, 2018	**44,976**	**45,877**	**47,106**

44. Evenimente ulterioare datei bilantului

Niciun eveniment ulterior nu a fost identificat dupa data de raportare.